

SALGA ATTILA
A
NÁRCISZTIKUS
NÁRCISZ

©Salga Attila
A nárcisztikus Nárcisz
Debrecen 2020
ISBN 978-615-00-7798-7

Kiadja az Alko-Soft Nonprofit Bt.

Web: <https://alkosoft.hu>
E-mail: info@alkosoft.hu
Tel.: +36-30-499-34-77

Felelős kiadó: az Alko-Soft Nonprofit Bt. vezetője

Szerkesztő: Dvariecki Bálint

Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dvariecki Bálint

Minden jog fenntartva, beleértve bármilyen sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

© Salga Attila 2020

© Alko-Soft 2020

NÁRCISZTIKUS

Vali barátnóm lánya, Noémi tavaly végezte el a pszichológia szakot. Születésétől kezdve ismerem, és azóta, hogy felvették az egyetemre, havonta egyszer-kétszer nagyon jól elbeszélgetünk. Nem számít a nagy korkülönbség. Az unokám lehetne, mindent elmesél magáról. Eddig hiába kértem, hogy adjon rólam jellemzést, nem vállalta, mondván, nem tud ő még annyit. Aztán tegnap váratlanul meggondolta magát.

– Nárcisz néni! Mivel többször jártam nálad, gyerekkorom óta jól ismerlek, gondolom, nem mondok újat. A pszichológiában a nárcisztikus személyiség az, aki nagyon szereti (sajnálja, sajnáltatja) magát, de fontos hangsúlyozni, hogy a kifejezés általában nem jelöl betegséget. Kívülről nézve úgy látszik, hogy a nárcisztikus személyiségnek nagy az önbizalma, holott gyakrabban éppen az ellenkezője, az alacsony önértékelés az igaz. Az ilyen személy saját maga értékét az embertársakkal való összehasonlítás során állapítja meg, ezért neki nem elég, ha ő jó, vagy nagyon jó, neki a legjobbnak kell lennie; figyelmen kívül hagyja mások gondolatait, érzéseit.

– Már megbocsáss, Noémi! Most te játszol a szavakkal. Nem nehéz felfedezni, hogy a Nárcisz és a nárcisztikus egy közönséges szójáték.

– Ez a szakkifejezést Sigmund Freudtól származik, aki egy görög mitológiai alakra, Narkisszoszra utal, mert egy betegesen önhitt fiatal férfi volt, például bele-szeretett saját tükörképébe.

– Most vonatkoztassunk el attól, hogy igaz, vagy nem igaz, amit rólam állítottál, mert engem elsősorban az érdekelne, hogy ti ezt miből és hogyan tanultátok.

Csodálkozva mereszti rám a szemét.

– Nem tudom értelmezni a kérdést. Tankönyvből, esettanulmányokból, filmekből és a kórház pszichiátria osztályán is volt gyakorlatunk. Miért kérdezed?

– Most viszont én nem értem, miért kérdezel vissza. Szerintem, amit elmondtál, túlságosan általános, szinte mindenkire vonatkozhat. Ti olyat nem tanulhattatok, hogy Keveri Nárcisz, született 1944. június 8-án, anyja neve Tóth Erzsébet, pont olyan nárcisztikus, amilyennek leírtad.

– Ehhez nem kellenek személyi adatok. Egyáltalán nem akartalak megbántani, és ne haragudj rám, mert esetleg magadra ismertél, vagy éppen nem ismertél magadra. Az is benne van a pakliban, hogy az ilyen ember extrém módon érzékeny a negatív kritikára, és tipikus válasza a heves vita, vagy a hideg elkerülés. Másrészt, hajlamos gyorsan ítélni, kritizálni, gúnyolódni és másokat hibáztatni.

– Nem, én nem vagyok ilyen.

– Anyu és apu velem együtt tapasztalta, hogy gyakran a legkézenfekvőbb dolgokat sem hiszed el, hevesen vitatkozol, és néhányszor annyira megsértődöttél, hogy utána szándékosan kerültél a társaságunkat. A nárcisztikus ember szeret érzelmileg bántalmazó szerepben tetszelegni, partnerüket alárendelt szerepbe helyezni, annak érdekében, hogy törekény egóját felemelje, és jobban érezze magát. Amikor hiányzásaim miatt nem sikerült a laborgyakorlatom, kigúnyoltál, és azt mondtad, hogy

lélektani dolgokban jártasabb vagy, mint én. Szerintem túlzott jelentőséget tulajdonítottál saját magadnak.

– Noémi, én soha nem bántottalak meg, és nagyon jól vagyok anélkül, hogy valakit bántalmaznék. Nem szoktam megsértődni, inkább elkerülöm a konfliktusokat. Mesélj csak tovább! Nyugodtan, én mindent kibírok és megemészték.

– Sokan kifejezetten élvezik, hogy negatív érzelmek generálásával nyernek figyelmet, így erősnek érzik magukat, miközben másokat bizonytalanságban, egyensúlyvesztett állapotban tartanak. Könnyen szomorúak lesznek vélt vagy valós sértés, figyelmetlenség hatására. Dühkitörés, hiszti roham lehet a vége, ha valaki nem ért egyet a nézeteivel vagy várakozásaival.

– Hát ezt hiába várod... Miért mutatnám magam szándékosan gyengének, szánalmasnak? Miért jó az nekem, ha mások elesettnek, lúzernek tartanak?

– Mert közben belülről erősnek érzed magad, ugyanis a figyelem központjába kerültél.

– Ez nem igaz, és az sem, hogy hisztizni szoktam.

– A nárcisztikus emberek maguk számára mindig találnak olyan okot, ami miatt különleges embernek vagy hősnek érezhetik magukat.

– Ez se talált, mert én szerény vagyok. Igaz, túl sokat beszélek, de ez azért van, mert mindenkin szeretnék segíteni. Megosztom az élettapasztalatomat. Kevesen vannak ilyenek a mai világban. Sokkal több az önző, mint az önzetlen ember. Én már nagyon sok mindent átéltem, rengeteg minden van a fejemben. Miért ne mondjam el a véleményem? Miért ne tiszteljem meg azt a másikat azzal, hogy én törődök vele?

– Ez az! Látod? A nárcisztikus személyek partnerüket, gyermeküket, barátjukat, vagy kollégájukat arra használják, hogy eleget tegyenek beteljesületlen álmaiknak, képviseljék gyakran logikátlan, önös érdekeiket, és elfedjék az önértékelésük mögött meghúzódó hibákat vagy az alkalmatlanságukat. Jó érzékük van mások döntéshozatalának tudatos manipulálására. „Én annyi mindent adtam neked, te pedig milyen hálátlan vagy.” „Áldozat vagyok, segítened kell nekem, különben nem vagy jó ember.” Ilyen és ehhez hasonló mondatokkal eltérítik mások érzelmeit, hogy aztán ők indokolatlan áldozatokat hozzanak. Természetesen értük.

– Figyelj már! Én most a rendőrségen vagyok? Mi vagy te? Detektív? Remélem az ügyészség a te manipulációd miatt nem fog vádat emelni ellenem. Vagy ez a célod?

– Jaj, Nárcisz néni! Nem akartalak megbántani! De azt nem tagadhatod le, hogy szeretsz takarítani.

– Igen. Mondd ki őszintén, hogy tisztaságmániám van.

– Te már kimondtad. A takarítási kényszerhez hozzátartozik, hogy nem maga a tisztaság az, ami vonz, hanem a takarítási folyamat. Így például egy takarítónő felvétele biztosan nem oldaná meg a problémádat, mert nem bízna meg benne. A folyamatos, görcsös rendrakási kényszer, az állandó törölgetés is ehhez kapcsolódó mánia. Ha az asztalon hagysz egy poharat, észreveszed, és nem bírod ki, hogy ne tedd el azonnal. Egyébként a poharakat mindig ugyanabban a sorrendben rakod be a szekrénybe, ha mégsem, nem bírsz elaludni, amíg nem rendezed őket. De ugyanez elmondható bármi másra is. Ezek a kényszercselekvések naponta több órát el-

vesznek az életedből. Azt írja a szakirodalom, hogy a tisztaságmánia háttérében rendszerint valamilyen mélyen elnyomott szorongás (lelkiismeret-furdalás, bűntudat, megfelelni akarás) áll. Amikor valakin kitör a takarítási láz, és folyamatosan súrol, sikál, rendezget, és kényesen ügyel arra, hogy még egy morzsa vagy hajsza se kerüljön a parkettára, akkor a rendet és a harmóniát próbálja maga körül megteremteni. Nem akarnak agresszívek lenni, ezért a feszültséget a takarításban vezetik le. Lelki rendetlenségüket vetítik ki a lakásra. Azzal, hogy otthon rendet, tisztaságot tartanak, úgy gondolják a lelkükben, emberi kapcsolataikban is rendet tudnak tenni. Hosszasan időzünk a zuhany alatt, hogy minden – valójában nem is létező – mocskot eltüntessünk magunkról, és aggódva keresünk újabb koszos részeket a testünkön. Csak úgy tudunk elindulni otthonról, hogy előtte erős fertőtlenítőszerrel alaposan kisikáljuk a kádat, a mosdókagylót és a mosogatót. Napközben munkahelyünkön kerüljük a kézfogást, a testi érintést, és naponta többször is kezet mosunk: telefonálás után, a számítógép billentyűinek megérintése után, sőt fertőtlenítőkendőket tartunk magunknál, amelyekkel áttöröljük a tárgyakat, a kezünket. És itt van egy súlyos bizonytalansági tényező is: gyakran visszafordulsz, hogy leellenőrizd, biztosan elzártad-e gázt, tényleg bezártad-e az ajtót.

– Na, itt álljunk csak meg! Köszönöm szépen az interjút – már amennyiben ez az akart lenni. Megígérem neked, hogy teljes tudatommal és minden porcikámmal igyekszem átalakulni. A kedvedért olyan leszek, mint amilyennek leírtál. Elnézést, hogy feltartottalak. Sietek, mert rengeteg feladatot adtál...

IDŐJÁRÁS

A média is nagyon fontosnak tartja, mert viszonylag gyakran közölnek időjárás-jelentést. Az a nagy baj, hogy ritkán válik be a jóslatuk. Kiáll egy szépfiú, és elkezd magyarázni: „Holnap néhány helyen, valószínűleg kis területi eloszlásban, húsz százalék eséllyel lehet csapadék, de nem lesz jelentős mennyiségű.” Budapest nem akármilyen hely, és rá nem vonatkozott a *húsz százalék* és a *valószínűleg*, mert reggel óta szakad az eső. Kinéztem a keleti és a nyugati ablakokon, arra is zuhog, tehát ez nem lehet néhány hely, mert szerintem inkább országos eső van, mint helyi, Petőfi Sándor utcai. Máskor meg fordítva van. Egész héten ragyogóan fog sütni a nap, aztán kiderül, hogy mégis ideért a hideg hullám, még a Napot is lehűtötte, tíz fokot esett vissza a hőmérséklet. Hát ki fizeti nekem meg azt, hogy napozás helyett dide-regnem kell, ráadásul váratlanul és nem „valószínűleg”, hanem biztosan. Én meg-érzem a frontot, és olyan, mintha a jégkorszak beköltözött volna a csontjaimba. Ennek a frontnak mindegy, hogy a gerincembe fészkel be magát vagy a lábszárcson-tomba. Ha több csont lenne az agyamban, nyilván még oda is beszemtelenkedne, mert biztosan fázik.

– Nem veszed észre, hogy milyen gyerekes vagy ilyenkor? – vitatkozik Andi. – Azt hiszed, hogy mások szórakoznak a szövegeden. Így csak egy óvodás beszélne, ha egyáltalán már tudná, mi az a meteorológia. Azt hiszed, hogy most érdekesebb vagy és esetleg valaki majd vonzónak talál, aztán beköti a fejed.

– Hát veled nem lehet értelmesen beszélni. Engem nem érdekel a népszerűség, meg hogy felfigyeljenek rám. Ilyen korban én már nagyon jól megvagyok egyedül. A meteorológusok gyakran hazudnak, pedig szerintem elegendő pénzt kapnak. Ki bízta meg őket azzal, hogy elferdítsék az igazságot? Én nem, az biztos, de te sem. Akkor meg miért nem dolgoznak pontosan. Miért mondják azt, hogy keleten húsz százalék eséllyel lehet eső? Honnan tudjam, mennyi az a húsz százalék? Ez egyezer vagy egymillió vízcsepp? Minek a húsz százaléka?

– Fantasztikus csaj vagy te! Ezek időjósok, és matematikailag nem tudják pontosan előre jelezni a változásokat. Ez nem olyan, mint a kétszer kettő egyenlő négy-gyel.

– Ennyi erővel és tudatlansággal én is tudok olyat mondani, hogy a Balaton fölött holnap 15 és 17 óra között vihar lesz, és ennek az esélye húsz százalék. Ha nem jön be, akkor a maradék nyolcvan százalék lesz érvényben, vagyis a vihar elmarad. A térképen a maximális hőmérséklet tizenkilenc fok, de az időjós mégis azt mon-dja, hogy több helyen eléri majd a húsz fokot.

– Képzeld, nekem is feltűnt! De te is időjósról beszélsz, hát a jósnak a jövődö-lése nem mindig válik be, sőt... Múltkor elmentem Vikihez, tudod, aki a Velence és a Szeged utca sarkán lakik, és ő azt mondta...

– Ne haragudj, engem most nem érdekel Viki, a nagy hazudós, aki téged át akart verni, és különben is számtalanszor javasoltam, hogy jobban jársz, ha inkább a ker-tedből szeded ki a gázt, minthogy hozzá jársz szórakozni. Mindig panaszkodsz, hogy kevés az időd, hát akkor mért pazarlod. Én most ezekről a hivatalos időjárás-

jelentésekről akarok veled gondolatot cserélni, nem holmi Vikiről. És tényleg, te elhiszed, hogy holnap végre már esni fog? Azt mondta a tévében ez a... tudod, az a szép csaj, aki mindig másik ruhát vesz fel, és mutogat a pálcájával. Jaj, nem jut eszembe a neve.

– Nem baj, engem nem zavar, mert nekem nagyon rossz a névmemóriám, és megszoktam már.

– De engem meg nagyon zavar, mert a névmemóriám nagyon jó. Én személyzetis voltam, most úgy mondják, hogy humánpolitikai előadó. Én fejből fűjtam a neveket, és arcról is mindenkit ismertem. Olyan voltam, mint egy két lábon járó lexikon. Mindenkiről tudtam mindent, akár elmondta, akár nem. Na, mindegy, illetve egyáltalán nem mindegy, mert nagyon kellene már az eső. Azt mondták, hogy legnagyobb valószínűséggel a Dunántúlon fog esni, és az Alföldön csak jelentéktelen mennyiségre kell készülni. Mondd már meg nekem, drága Andikám, a jelentéktelen mennyiségre hogy kell felkészülni? Tegyem ki a lavóromat, és gyűjtsem össze? Vagy nyugodtan elmehetek hazulról esernyő nélkül, mert meg tudom számolni, hány csöpp eső lesz? Honnan tudjam, hogy a jelentéktelen mennyire lesz jelentős? Ezek rejtvényeket adnak fel, a megfejtés meg maga a valóság, és teljesen eltér attól, amit kitaláltak. Egy másik meteorológus szerint meg a Dunántúlon nem zárható ki egy-egy zápor. De mi van akkor, ha nem lesz, csak azért se lesz zápor? Akkor miért zárta ki, inkább mondta volna meg egyenesen, hogy nem lesz. Egyszer meg azt mondták, hogy intenzív gomolyfelhő-képződésre kell készülnünk. Na, erre hogy készüljek? És ha nem lesz, akkor is készüljek? Ez azt jelenti, hogy ne hordjak nap-szemüveget, nem teszem ki az ágyneműt száradni, nem lesz veszélyes a sugárzás? Jaj, Andikám, téged biztosan nem izgatnak fel ilyen apró dolgok, de nem úgy van az! Legfontosabb az igazság. Mondja azt, hogy az egyetemen jóslásból kétszer megbuktam, aztán nagy nehezen megszereztem a diplomámat. X. Y. volt mára beosztva, de lebetegedett, és nekem szóltak, hogy helyettesítsem. Rendben van, megkapom a honoráriumomat, ezért mondanom is kell valamit, de ne higgyék el, mert nincs gyakorlatom, különben sem volt időm felkészülni.

– Ilyet senki nem mondana magáról a nagy nyilvánosság előtt – vitatkozik Andi.

– Ha nem teszi meg, akkor a nézőket hülyének nézi. Nem gondolod?

Andi nem szereti az őszinte szavakat. Hányszor megmondtam már neki, hogy ne fesse feketére a körmeit. Olyan, mintha éppen most kapart volna a kertjében egy lyukat, hogy elrejtse a szemetét. Már pedig az intelligens ember nem kapar. Nem hallgatott rám, sőt megsértődött, és a körmei most is feketék. Nem tudtam leszoktatni arról, hogy a hozzánk közelebb lévő Tescóba járjunk vásárolni. Nem, ő inkább felül a buszra, és elmegy a két kilométerre lévő Intersparba. Ja, és inkább drágábban vesz mindent. Ha zuhog az eső, akkor is odamegy. Megjegyeztem már egyszer-kétszer: „Te, Andi! Te kerülsz engem, nem akarsz már velem szóba állni...” Persze letagadta, de ha vak lennék, akkor is látnám, hogy hazudik, mert ilyenkor vörös rózsák telepszenek meg a nyakán.

– Lehet, hogy igazad van, de engem ez a téma nem igazán érdekel. Inkább hadd mondjam el, hogy Levi tegnap matekból végre ismét ötöst hozott haza...

– Rendben van, gratulálok, de engeddd már meg, hogy végigmondjam. A széllel kapcsolatban ugyanilyen bizonytalanság van, jaj, és az iránya is problémás. Honnan

tudja az a szél, hogy északkeletről kell fújnia? Hát éppen ezért északról fúj, és a bejelentett gyenge szellőkések majdnem fellöknek az utcán. Öt perc múlva már nyugati irányból fúj, mert ezt tartja szimpatikusnak. Gyakran van olyan is, hogy körülöttem körös-körül kering a levegő, és ennek az irányát lehetetlen meghatározni, főleg megjósolni. Körkörös szellő létezik egyáltalán? A meteorológusok miért ilyen felületesek? Megbuktak, amikor a szellőkéseket tanulták? Meglehet, hogy csúszópénzt adtak annak, aki tanította, alkalmazta, elnézi a butaságukat, rugalmatlanságukat. Ne mondd, hogy nincs ilyen, mert itt valamilyen nagy titoknak kell lennie. Tudod az a baj, ha ők az időjárással kapcsolatban csak találgatnak, tippelnek, akkor sajnos én se tudok mást csinálni, és ez rettenetesen bosszant.

Andi már nem figyel rám. Fekete körmeivel babrálja a haját – olyan, mintha kormot kenne rá, mert a haja is fekete. Jó, Levi neki fontosabb, mert elvégre és utóvégre a fia, de nekem nincs gyerekem, vegye már észre, hogy nekem más dolgok fontosak.

Hogy mi történt utána? Az már nem érdekes, mert Andi nem akarta tudomásul venni, hogy számomra az időjárás nagyon fontos.

FRONTOK

Andinak akkor se fontos az időjárás, ha kánikula van, és egymás után jönnek a hőhullámok? Nekem úgy ötven-hatvan éves koromban voltak izzadásos, remegéses hőhullámaim, de az teljesen más volt. Most harmincöt fok van, és holnaptól még melegebb lesz. Ráadásul éjszaka sem tudtam kipihenni magam. Egykor ismét kiementem zuhanyozni. Utána a csuklómra és a tarkómra vizes zsebkendőt tettem. Ilyen melegben kész katasztrófa élnem: légszomj, fulladás is jelentkezhethet, sőt zivatarok idején asztmás tüneteim lehetnek, bár eddig sohasem voltak.

Azt mondták a tévében, hogy meteoropata vagyok. Ez nem káromkodás, és igazság szerint nem konkrétan rólam mondták, mert nem is ismernek. Olyan embereknek címezték, akiknek a hangulatát és a testi állapotát az időjárás jelentősen befolyásolja.

Amíg nem tudtam, ki az a meteoropata, addig mintha nem lettem volna ennyire érzékeny a hőhullámra, de már akkor is sejtettem, hogy a migrénem nagyban befolyásolja a meleg frontot. Vagy inkább fordítva. Szombaton erősen változékony, sokfelé fülledt, csapadékos idő várható, ezért nagyon megterhelő leszek a humán meteorológiai helyzetre vonatkozóan. Vagy fordítva. Fejfájás, rossz közérzet, negatív hangulat. A magas páratartalom miatt több fokkal melegebbnek érezhetem a levegőt, mint amilyen valójában.

A fentiekből az következik, hogy testem és lelkem számára eljön az apokalipszis, mert semmi se működik bennem és rajtam úgy, ahogyan minden normális emberben. Tele leszek érzéki csalódással, hamar elfáradok, felemelkedhet vagy lemehet a vérnyomásom.

Nagyon felkészülök majd. Vedelnem kell a vizet, bár anélkül, és azzal együtt is izzadni fogok. A hőgutát kizárom a lakásomból a napszúrással együtt. Kisbabámat semmiképpen nem viszem a napra, mert nekem olyan nincs. Nem fogok vezetni, mert a nagy melegben koncentrációs problémáim lehetnének, és ez ingerültséget váltana ki belőlem. Tehát a balesetveszély miattam nem fog növekedni az utakon. Napon nem hagyom a járművemet, így semmiféle élőlényt sem hagyok benne. Kerülöm a hüvelyeseket, a káposztát és a karalábét, viszont előnybe részesítem a friss zöldségféléket és gyümölcsöket.

Persze mindezt nem kellene ilyen szigorúan vennem, ha a világon nem lenne olyan nagy széthúzás, rombolás, pénzpazarlás, kizsákmányolás. Minden embernek ugyanaz lehet az álma, mint nekem. Hát akkor miért nem valósítják meg?

Ha nem lett volna két világháború, hidegháború, helyi háborúk, ha nem lennének kapzsi emberek, akkor rengeteg pénzt lehetne fordítani a frontok rendszabályozására. Megfelelő körülmények megteremtésével biztosítani kellene egy olyan rendszert, hogy mindenki a mobiltelefonjával szabályozhassa a háza vagy a területe fölötti időjárást, mikroklímát. Például tizenöt perces csendes eső a kertem fölött, húsz perces napsütés a teraszomon és környékén. Istenem! Mennyi migrént, izzadást, szívrohamot, hőgutát lehetne vagy lehetett volna megspórolni! És kész katasztrófa, ha nem tesszük meg...

SELEJTEZÉS

Most igazán nincs kedvem semmihez. Hát akkor mit csináljak? Fürödni nem fogok, mert alig két órája másztam ki a fürdőkádból. Ott a legjobb, de azért mindennek van mértéke. Nem akarom, hogy kiszáradjon a bőröm. Tévé vagy újság? Főzés vagy takarítás a konyhában? Zene vagy pakolás? Ez az! Pakolás! Válogatás... Már ezer éve elterveztem, hogy a régi, félretett dolgaim nagy részét kidobom, mert akárhol is vannak, csak a port nyelik. Ez pedig nagyon káros a lakásomra és rám nézve.

Mennyi kacat van ebben a szekrényben! Kék sál... Ma már ilyet nem hord senki. Még Norbitól kaptam vagy harminc évvel ezelőtt. Norbika! Tudod, hogy mennyire utáltalak, amikor csámcsogtál, és beszéd közben összekoccant a fogsorod. Imádtad az almafőzeléket, én meg utáltam. De azért voltak együtt jó napjaink is. Például ezt a kék sálát a születnapomra vetted, és akkor olyan rendes voltál az étteremben, amikor szerelmet vallottál, de aztán nem ünnepeltünk együtt soha, mert egyszer elszóltad magad, hogy kövér vagyok.

Ezt a sötétkék szoknyát ballagásomra vette a megboldogult anyám. Agyonhasznált, foltos, a hozzá illő fehér blúzt már régen megette az idő vasfoga. Ez a túsarkú nem is az enyém. Mikor is? Van már vagy negyven éve, hogy elkértem Julcsától, a volt szomszédomtól. Aztán ugye elköltöztek, de a cipőt feltétlenül visszaadom neki, ha valaha, valahol összefutunk. Nehogy már azt gondolja, hogy magamnak őrizgetem évtizedek óta. Tudom, hogy ez az övé, tehát nem dobhatom ki.

Ceruzák, tolltartók, ellenőrzők, lestrapált tornacipők... Istenem, mennyit használtam, futottam, rajzoltam, írtam.

Itt a bal felső sarokban van három bikinim (kék, bordó, zöld). Istenem, milyen jókat napoztam a barátnőimmal, de Józsival, Karcsival és másokkal is. A fiúknak csak úgy ugrált a szemük, amikor rám néztek, a lányokat pedig megette a sárga irigység. Többen mondták, hogy olyan hibátlan az alakom, mint egy modellnek. Persze ez akkor volt, most már zsírpacni vagyok. Mennyi élményem kapcsolódik ezekhez a kis rucikhoz. Hát ezeket ma sem dobom ki.

Itt jobbra, alul van két kartondoboz tele kis műtyürekkel – egy sereg Kiváló Dolgozói kitüntetések, leszakadt gombok (valamire még jók lesznek!), külföldi emlékek (prospektusok, szuvenírek, repülőjegy New York-ba, szakszervezeti beutalók, szállodai szobakulcsok (nem is tudom, miért maradtak nálam). Valamikor gyűjtöttem a régi pénzeket, díszes papírszalvétákat, golyóstollakat; van három levegőző is. Hőmérők, lázmérők, kis kitűzők, képeslapok – ezeket most nem bánom. Két évvel ezelőtt egyszer kipakoltam. Akkor csak az undok Mártnak a születnapomra küldött képeslapját téptem szét, és még három törött golyóstollat vittem ki a szemébe.

Istenem, hány lelki válságot átéltem már! Csalódtam, fölöslegesen lelkesedtem, becsaptak, átverték, megszólaltak – én is megszólaltam másokat –, balra fordultam, amikor jobbra kellett volna, nem vettem észre a jót, a kíváncsot, a pihentetőt, és

hagytam, hogy mind elmenjen mellettem... Na, jó, a gyónásomnak vége; a lelke-
met majd máskor tisztítom ki. Akkor, ha már tudom, hogyan csináljam.

Jobbra fent, a ruhák alatt van az az ócska fényképalbumom, amelyikbe azoknak
a fotóit raktam el, akik már nem élnek, vagy akiket nagyon utálok, vagy legalább
húsz éve semmit sem tudok róluk. Most nincs olyan hangulatom, hogy leszámoljak
velük, és kidobjam őket, mint egy használt kapcát. A gondolattól is irtózom, de-
hogyan csináljak ilyet! Hagyjanak engem békén, én se bántom őket. Na, ezzel a szek-
rénnel végeztem. Jön a másik. Ott van egy becsomagolt törött babafej – a többi
mind aktuális ruhadarab. Jaj, Istenem! Talán négy éves lehettem, amikor a kedvenc
babámat ellopta az a betyár Bogár kutya. Szaladtam utána, többször elestem, fel-
horzoltam a kezem, a térdem, belesántultam a kergetőzésbe. Aztán eltaláltam egy
kövel, de szegény babám belehalt ebbe az emberrablásba. Úgy lógott a feje, mint
kocsányon az uborka. Ha már olyan sokat szenvedtem a fránya babám miatt, akkor
megőrzöm. Mindig hittem abban, hogy egyszer helyére tudom varázsolni a fejét.
Tudom, hogy ez akkor és most is ostobaság, de nem akarom kidobni vele együtt ezt
a régi álmomat.

Egyszer valamivel összefogtam, és levittem a szemétbe. Nem voltam benne biz-
tos, és lementem a kukákhoz. Alaposan átválogattam az órákkal korábban kidobott
hulladékomat. A védőkesztyűm több helyen elszakadt, összekoszoltam magam, de
szerencsére megtaláltam, aztán együtt fürödtem vele, hogy végleg megtisztuljunk a
ránk rakódott fizikai és lelki szennytől.

Hosszú évek tapasztalatai alapján mindig arra a következtetésre jutok, hogy nem
érdemes ezeket a holmikat leltároznom, ítélszék elé állítanom, mert előbb-utóbb
úgy járnék, mint már néhányszor. Nemcsak a babám fejét sírtam vissza, hanem egy
vacak hajszárítót, egy törött bögrét, amit Valitól kaptam a névnapomra, és egy
fényképet is, amin a néptáncosokkal együtt én is rajta voltam. Na, ez a nagy sírás-
rívás egy nagytakarítás eredménye vagy eredménytelensége volt. Ugye az ember
nem figyelhet minden pillanatban úgy, mint a vércse, amelyik le akar csapni, én
nem vagyok ilyen csapkodós, inkább lassú víz vagyok, amelyik partot mos. Ezeket
a dolgokat is összefogtam valamivel, és zsupsz, bele a szemetesbe! A jó Isten csak
két nappal később világította meg az elmémet, de akkor már minek! Amikor a hiá-
nyuk olyan tisztán beégett a tudatomba, mint az ördög forró patkója az aszfaltba, le
akartam ugrani az erkélyről. Manyika barátnőm akkor azt mondta, hogy diliházba
kerülök, ha ilyen piszlicsáré dolgoknak ilyen nagy feneket kerítek. És beállított a
hideg zuhany alá, mert nagyon hisztiztem. Ez akkor nagyon tanulságos eset volt, és
nem szeretném soha többé megismételni.

A kisebb szekrényem tetején van egy ócska bőrönd. Megjárta velem New York-
ot, elvittem Prágába, és Moszkvába is elkísért az 1980-as olimpia idején. Tele van
prospektussal, szuvenírral, régi ruhákkal, néhány jegyzetfüzet, díszgyertya, újság és
egy régi kólás üveg van benne. Az volt az első kólám, amit tízenéves koromban
megittam. Na, talán arra már nincs szükségem lelkileg. Ha mégis, akkor is kido-
bom, legfeljebb beteszek helyette egy másikat, nehogy a régi holmik egyensúlya
felbomoljon.

Kiviszem a konyhába, bedobom a szemetesbe... Hát ez felháborító! Mért foglal-
kozom én a régi cuccok leltározásával, amikor itt is tele vagyok ócska edényekkel.

Ma reggel gyűjtöttem össze a spájzból és a kamrából. Hát ezekkel mi legyen? Jé, ez itt az a kanálka, amivel még anyukám etetett, ez meg az a műanyag tányérkám, amire egyszer ráültem, és szétrepedt. Jaj, de cuki kis pohár! Ebből tanultam inni, aztán valaki valamikor rálépett, és ugye most már ki nem állhatja a vizet. Ebben a lábasban rántást csináltam kamaszlány koromban, de rajta felejtettem a kályhán, ahol leégett, a maradékot nem nagyon lehetett kikaparni. Nem szép emlék, de megőrzöm, mert arra figyelmeztet, hogy ilyen ügyetlen ne legyek soha többé. Ja, és ide készítettem ezt a jobb sorsra érdemes kávédarálót is. Na, ez egyszer úgy megrázott, hogy rögtön felröppentem a csillagos égre, aztán olyan nagyot estem, mint egy elefánt a hegyről. De most miért dobnám ki? Ez itt, a konyha sarkában mindig emlékeztetni fog a hülyeségemre. Már csak azért is, mert eredeti állapotában hagytam meg: összeroppedezett, koszos, fekete, ragasztott, utálatos, ronda.

Sok mindent elárultam magamról, ezért meglehet, hogy egyesek most nárcisztikusnak tartanak, aki sajnálatja magát, betegesen szereti a rendet és a tisztaságot, és még hosszasan sorolhatnám azokat a butaságokat, amiket Noémi, a frissen sült diplomás a szemembe vágott. Remélem, hogy nem mindenki Noémi, és belátja: szerencsére nem mindenki Noémi.

Attól tartok, hogy már túl sok időt fecsérelem el ezekre a nyomasztó dolgokra. Meg kell mosakodnom, fel kell öltöznöm, mert a születésnapomat fogom ünnepelni Valival és Manyikával. Ilyen csak egyszer van egy évben, csak az a baj, hogy nekem kell fizetni az ebédet. Így illik, vagy kötelező...

VÍRUSOK

Vali és Manyika elfogadta a meghívásomat. Felköszöntöttek, én pedig meghívtam őket ebédelni. Elég sokáig nézegettük az étlapot, válogattunk, és egyre inkább az a benyomásom, hogy ők nem feltétlenül a finom ételeket keresték, hanem a legdrágábbakat találták meg. Most is tele szájjal esznek, nem beszélnek, csak esznek, rágnak, és nézik, hogy mennyi marad még, ha ismét elvesznek belőle egy kicsit.

– Gyerekek! Ne ülünk már némán a szülinapomon! Mesélek nektek valamit. Két hónappal ezelőtt, kimentem az ökopiacra, korán, amikor még a verebek alszanak, pizsok hideg volt, és akkor fázhattam meg; három hét is beletelt, amíg kigyógyultam. Olyan gyenge voltam, mint egy kisbaba, nem volt erőm kimenni a fürdőszobába, miután persze már onnan jöttem, mert megmosdottam, de nem volt kedvem visszamenni, csak egyszerűen bedőltem az ágyba. Olyan sípoló hang jött ki belőlem, mint az orgonából, kilégzéskor meg belégzéskor. Hurutos köhögésem volt. Ahol a két tüdőlebenyem összeért, na, ott fáj nagyon, persze máshol is. Aztán valami kis hurutka felszabadult a tüdőmből, szinte éreztem, honnan: a felső részéből, taknyom-nyálam összefolyt. (Jaj, de csúnyákat mondok, bocsika!) Sípolytam, hörögtem, köhögtem. Köptetőt szedtem, hogy minél több olyan kis hurutka szabaduljon ki belőlem, de utána kiszáradt a szájjüregem, mint a Szahara. Nem oldotta fel a nyálot, se a sípolásom nem szűnt meg. Rettenetesen el voltam keseredve, semminek se tudtam örülni, beestek, fájtak a szemeim, ernyedtem, és legszívesebben lapos kúszásban közlekedtem volna a lakásban, hátha akkor elmúlnak a fájdalmaim.

Barátnőim nem sajnálkoznak, nincs egyetlen vigasztaló szavuk, talán nem figyelnek rám. Nem baj, én akkor is folytatom.

– Mivel egyedül élek, hisz tudjátok, már arra gondoltam, mi lesz velem, ha meghalok. Hogy találhatnak rám, és egyáltalán kik fedezik fel, hogy már nem vagyok az élők sorában? Kik? Na, kik? Amikor rajtatok kívül se kutyám, se macskám, és ugye nektek se adtam kulcsot. Akkor most két-három hét után, ha rájönnek, hogy meghaltam, rám törnek az ajtót? És milyen gusztustalan lesz már akkor minden a lakásomban? Jaj, és mennyi bűz! Na, és ezt persze nem akarom. Lehet, hogy ezért nem vitt el a betegségem. Szerencsére meggyógyultam, és itt vagyok veletek. A gyógyszeren kívül próbálkoztam mindenféle vitaminnal, gyömbérteával, kamillával, inhaláltam, beszívtam az orromon, kifűjtam a számon, aztán fordítva, tízszer hússzor ismételve, már azt hittem, hogy megsül a tüdőm. Utána megpihentem egy kicsit, és újrakezdtém mindent, átmelegedtem-áttüzesedtem, mert lázam is volt bőven. Általában este ment fel harmincnyolc valamennyire, de reggelente is volt hőemelkedésem. A lakásomban a lázamhoz képest hideg volt, nem mertem nagy fürdést csinálni. Nedves törölközővel törölgettem magam. Éjszaka leizzadt a mellkasom, papírtörölkőt raktam rá. Olyan durva és reszelős volt a hangom, mint a smirgli. Tudjátok, hogy a lakásom a negyedik emeleten van, fölöttem csak a hideg padlás és a még hidegebb csillagos ég. Alattam nem lakik senki, már két éve üres a lakás. Huszonegy fok volt, de majd megfagytam. Máshol persze akár huszonöt fokot is nyomnak a csövekbe, de mikorra hozzám ér, csak olyan tessék-lássék módon mele-

gítenek a fűtőtestek. Nagyon kívántam az ágymeleget – két paplan volt rajtam, és felöltözve is próbáltam aludni. Körberaktam az ágyam minden szükségesnek tűnő holmival: kávé, tea, dilibogyók, újságok, mobil, kesztyű, Negró, befőtt, citrom, narancs, ásványvíz, csoki, anyámkinja, de semmihez nem volt kedvem. Fásultan heverten órákon át, mint egy darab fa. Nem tudtam mit kezdeni magammal. Ezek a francos vírusok! De egyik se olyan, hogy kiállna ellenem szemtől szembe, hogy most vegyük fel a harcot. Nézzük meg, melyikünk az erősebb! Jó, lehet, hogy ilyen esetben se tudnám azonnal legyőzni, mert ez ugye nem egy lóverseny, de mégis azt szeretném, ha esélyem lenne. Mert az nem fair play, hogy ez a vírus elbújik bennem, és most keressem meg, hátha le tudom győzni. Végül mégis legyőztem, de előtte, ugye, alaposan megkínzott.

– Mindig mondják, hogy milyen fejlett már az orvostudomány. Lassan már az agyunkat is átültethetik másba, a kis mikroorganizmusok ellen meg nincs orvosság...

– Úgy van, Manyika! Már a vírusok is civilizálódnak, a fene essen beléjük... Képesek átalakulni, mutálódni, megváltoztatni a képletüket – ha van nekik ilyenjük –, nem tudom, de az biztos, hogy a modern gyógyszereket már egyszerűen kiröhögik. Értitek? A régi vírusok és bacilusok nem hasonlíthatók össze a maiakkal, mert ezek jóval fejlettebbek, kommunikálnak egymással, tehát szervezeten rohannak le bennünket. Ezek totális hatalmat akarnak az ember fölött, de azért mi nem adjuk meg magunkat. Igaz?

– Mért nem oltattad be magad? – Megszólalt Vali is.

– Állítólag több hét alatt aktivizálódik az injekció hatóanyaga. És pont akkor kellett volna elmennem a házi orvosomhoz, amikor három héttel ezelőtt Eszter nálam volt a férjével három napig. Hát azt ne tudjátok meg, hogy milyenek a mai fiatalok, mert ők azokat képviselik! Na, de erről majd máskor. Egyébként tüdőgyulladás ellen is van védőoltás, de nagyon könnyen pont az ellenkezőjét lehet elérni vele, mert azok a gyenge vírusok, amiket befecskendeznek, felerősödnek, és megfertőzhetik az embert. Na, akkor meg mire jó? Betegségem alatt csak olyan picikéket tudtam enni, mint egy kismadár. Ma már van étvágyam, ezért rendeltem töltött káposztát. A pacalpörköltet még nem mertem felvállalni. Tegnap vettem ananással töltött csirkemellet darált zöldségekkel, és isteni volt, de most, ha már itt vagyok, nem akarok diétásat enni. Na, azért vettem csirkemellet az Aldiban, mert imádom. És ez nem csinál olyan hogyishívjakot a szervezetben..., na... mit is szokott okozni? Hát tudjátok, na, az ízületekbe bekerülnek olyan káros savak. Na, húgysav meg ilyesmi. Aztán az ízületi betegséget okoz. Szerencsére nekem még nincs ilyenem, de lehet, hogy hajnalban mégis köszvény vagy görcs húzza össze az ujjaimat. Jaj, ez is nagyon tud fájni! Mielőtt elkezdek szedni valamit, feltétlenül elolvasom a használati utasítását. De nem kellene, mert az csak arra jó, hogy felsorolja a mellékhatásokat. Aztán amikor kiderül, hogy felmehet tőle a vérnyomásom, veseproblémáim lehetnek, elkábulhatok, elájulhatok, akkor inkább már jobb lenne, ha nem venném be, ugye, de kíváncsi természet vagyok, kipróbálom, hogy melyik ijesztgetés lehet igaz. Na, nagy szerencsém van, mert szerintem eddig a mellékhatások miatt nem volt semmilyen problémám.

– Nagyon kell vigyázni ilyenkor. Tudod, hogy hol és mikor fertőztek meg? – kérdezte Vali két korty között. – Ez nagyon fontos lehet, mert szerintem oda ne menj többet.

– Fogalmam sincs, kitől és mikor kaptam el a vírust. Villamoson, buszon kesztyűt hordok, otthon alaposan kimosom. Sajnos a vírusok a levegőben is tudnak repülni. Tüsszent valaki, és akkor már százmilliárd vírust szór szét. Ha valaki kifújja az orrát, arra fel lehet készülni. De azért így sincs garancia, hogy ne kerüljenek át a kórokozók a kezére, aztán megfogja a kapaszkodót vagy az ülést, és kész járványt okoz. Az egészségügyi kultúrát a normális ember már az anyatejjel magába szívja. Két évvel ezelőtt is volt egy megfázásom. Akkor nem voltak ennyire veszélyes vírusaim, de tudom, hogy a buszban szívhattam be, amikor az Aldiból jöttem haza bevásárlás után. Na, ott volt egy kölyök – másképpen nem tudom mondani, mert régen az ilyet huligánnak nevezték, de most már más szót használnak az ilyenre, akinek lyukas a nadrágja, tele van tetoválva, és még a fülében is ékszer nő. Na, ez a huligán teleszórta a buszt vírussal (biztos, hogy bacilusgazda volt!), szerintem legalább térdig értek a vírusok meg a bacik. Na, akkor a bennem megtelepedett vírusok és bacilusok csak két napig bírták szusszal, mert inhaláltam, immunerősítőt szedtem, vitaminokkal tölttem magam, gyógyteákat ittam, még orvoshoz se kellett mennem. Egyedül győztem le a kórokozókat!

– Két évvel ezelőtt engem is elkapott ez az influenzás katasztrófa.

– Jaj, emlékszem, Manyikám, én is beteg voltam akkor. Szintén vírust kaptál. Én nagyon emlékszem, mert pont akkor telefonon értekeztünk. Az volt a különbség, hogy te lábon hordtad ki, de én előre elhatároztam, hogy a három napból egyet gyengélkedni fogok, és tényleg akkor feküdtem is. Tudjátok, akkoriban gyakran ebédeltem a holland étteremben. És akkor, amikor másnap belázasodtam, előtte, csütörtökön is ott ettem nagyon finomakat. Egy húsz év körüli brit fiú volt a pincér, és látta rajtam, hogy nem vagyok olyan jól, mint máskor. Kérdezte, hogy csak nem tetszik beteg lenni (mert sápadt volt az arcom). Nagyon finom marhagulyás volt, de nem magyarosan csinálták, hanem különlegesen. Elsősorban nem paprikát tettek bele, hanem olyan sárga fűszert ... na, hogy hívják már, nem jut eszembe. Tubusból lehet kinyomni... Ti is ismeritek, szoktátok használni...

– Mustár?

– Nem!

– Torma?

– Nem, nem. Az nem sárga! Olyan izé..., na, (a kutya-fáját!), nem mustár, nem torma, nem majonéz, na..., indiai sáfrány. Na, holnap felírom, mert mindig elfelejtem. És akkor ez a pincér vette észre, hogy nem vagyok jól. Na, attól kezdve már biztos voltam benne, hogy esetleg náluk szedtem fel a vírust, mert előtte, hétfőn ott ebédeltem. Nem, nincs kosz náluk, de olyan nem úriembernek látszó alakok is megfordulnak, akik nekem egyáltalán nem szimpatikusak. Ha valamelyikük étkezés előtt nem mos kezét, vagy éppen a tányérmosogató nincs formában, akkor már megvan az esély arra, hogy én kapjam el az ügyeletes vírust. Ja, és mondtam a fiúnak, hogy köhögök, és a hasfalam is fáj. Kiderült, hogy két kolléganője nem dolgozik, köhög, rázza a hideg és influenzás.

– Elnézést, asszonyom! – mondja váratlanul a pincér. – Még alig fogyasztott a töltött káposztából. Két hónappal ezelőtt éttermünk ezzel a fogással első helyen végzett a Nemzetközi Ifjúsági Szakácsversenyen Prágában.

– Jaj, lehet, hogy alig ettem valamit, mert tudja, be nem állt a szám. Egyébként nagyon finom. Éppen a betegségemről meg a vírusokról beszélgettünk, az idő meg olyan gyorsan elröpült.

– Természetesen nem kívánom sürgetni, de szívesen felmelegítjük, ha úgy érzi, hogy már kihűlt.

– Jaj, nagyon kedves. Jó lenne...

– Rendben van. Kis türelmet kérek. Néhány perc múlva hozom...

A pincér elviszi az ételt.

– Milyen figyelmes ez a pincér. Adok is neki borravalót. Az éttermekben előírás szerint egyszerre hozzák ki a közös asztalnál ülők kajáját, és egyszerre viszik el a tányérokat. Ezzel azt a benyomást keltik, hogy együtt vannak, jó barátok. Milyen dolog lenne az, ha mondjuk, ketten már befejezték az ebédet, a harmadik pedig éppen akkor kezd. Most ez az aranyos pincér ugyan felmelegíti a kajámat a konyhán, de kérdés, hogy kinek a vírusos ujjlenyomata marad a tányéron. Mert ő is elég fiatal, mint a holland étteremben a pincér, ja, és akkor még ott vannak a konyhai alkalmazottak! Lehet, hogy valamelyiket éppen rázza a hideg, vagy még előtte van, de már beteg, mert összegyűjtött néhány vírust. De azért nehogy megmondjátok neki, mert nem szeretném ilyesmivel meggyanúsítani.

Amikor visszajöttem a mosdóból, azonnal feltűnt, hogy Manyika és Vali még rendelt magának egy-egy üveg sört. A pincér visszahozta a káposztámat.

– Most, hogy ismét meleg a töltikém, várjatok még egy kicsit. Úgy látszik, ti sokkal gyorsabban esztek, mint általában mások, pedig a kaját jól meg kell rágni. Remélem, nem lesztek betegek. Nagyon finom, akárki főzte, minden elismerésem az övé... A bundája mintha rágósabb lenne, mint máskor. Sebaj!

Vali és Manyika cserbenhagytak engem. Sokkal gyorsabban ettek, mint én, és ebből most nagy egyenetlenség keletkezett. Ők már befejezték, én pedig szinte most kezdem. Nem értem, miért nem tudtak lassabban kajálni? Akkor most várjanak meg. Két évvel ezelőtt a Rózsafában majdnem ugyanez történt. Valikának volt születésnapja, ő hívott meg minket: Manyikával, Erzsóval együtt. Aztán az ebéd végén kapott egy sürgős telefont. A tesója karambolozott, ő meg elrohant, és ugyebár nekünk, az ottmaradóknak kellett fizetnünk az ő részét is. Persze lenyeltük, de azért ez mégis nagy pofátlanság! Szerencsére pont annyi volt nálam, amennyi kellett, az összegre már nem emlékszem. Micsoda blamázs lett volna, ha nem tudjuk kijattolni a számlát! A pincér még a rendőrséget is hívta volna!

Manyika névnapján fagyiztunk, de mindenki a saját zsebére, és akkor tudtam meg igazán, hogy egy utálatos, zsugori alak...

Az egyik tizenkilenc, a másik egy híján húsz.

– Köszönjük az ebédet, nagyon finom volt. Az előbb kérdezte, hogy mikor hozhatja a számlát. Hát most..., ja, és külön fizetünk...

DOKUMENTUMOK

A nagyszobámban lévő heverő alatt van az a bőröndöm, amelyben folyamatosan gyűjtöm a hivatalos papírokat. Egyet sem dobok ki, mert nagy baj lenne, ha nem találnék meg valamit. Nem szeretem nézegetni, mert akármilyen gyakran takarítok, néhány napon belül rátelepszik a por, behatol a bőröndbe.

Most rám tört a nosztalgia, és egyébként is rendet kell rakni. Ha meggondolom, csak magamat tudom megbízni egy ilyen bőrönd nyitogatásával. A port is csak én szívom be? Kihúzzom, és felnyitom a bőröndöt. Csak lassan, nagyon lassan..., hátha kiugrik belőle egy rendetlen kiskutya...

A leltár így tájékoztat a tartalmáról. Születési anyakönyvi kivonat, iskolai bizonyítvány, ellenőrző könyvek, érettségi bizonyítvány, tablóképek, órarendek, iskolai, munkahelyi oklevelek, szakadt, számfűles szerződések, megsárgult mappában barnuló papírlapok, barátoktól kapott képeslapok, dísztvíratok, államvizsga-tételek fénymásolatban, kézzel írott ételreceptek, kidobásra szánt fotók, lakásvételi szerződés, telekkönyvi kivonat, közgazdasági diplomám közjegyzői másolata, álláskereső pályázatok, közös képviselői határozatok, házunk szervezeti és működési szabályzata, felszólítás közös költség fizetésére, bírósági idézések, hitelszerződés törlesztésének ütemezése, gázorabekötés igazolása... és még vagy negyven egyéb tétel...

Diplomám másolata vagy annak eredetije nem tudja kifejezni azt a hatalmas energiát, amit megszerzésébe fektettem. A számfűles, ezerszer elolvasott szerződéseknek már semmi közük a valósághoz, mert az idő megváltoztatta a tartalmukat. A képeslapokat küldőket szétszórta a szél, tőlem távol eresztettek gyökeret, a közös költséget rendszeresen fizetem, születési anyakönyvemnek én vagyok az élő megtestesítője, tehát csak a bürokraták kérhetik tőlem, másoknak elég, ha rám néznek. Nem tudok semmit kezdeni a Kiváló Dolgozó oklevelemmel, az államvizsga-tételekkel és az órarendjeimmel.

Lenyűgöző, kápráztató, ugyanakkor nyomasztó, döbbenetes, mert ezzel a hatalmas adatbázissal már nem vagyok kompatibilis.

Nyugodjanak békében, rendben és rendetlenül. Ne háborgassuk múltunk töredékeit, ne akarjuk összerakni azt, amit már nem tart össze a kohézió. Ez már soha többé nem lesz pormentes övezet.

KERESÉS

Tegnap még megvolt. Ahogy bejöttem a konyhából, rögtön balra, a heverő felé fordultam, és ide tettem a kis asztalra. De nincs itt. Na, még egyszer. Most visszamegyek a konyhába... Lassan elindulok befelé, balra fordulok, és le fogom tenni az asztalra.

Letenném, de nincs nálam semmi, és ami még bosszantóbb az asztalon sincs semmi, pontosabban csak a virágváza, alatta pedig egy horgolt terítő. Kláritól kaptam, de ez most mindegy.

Akkor kezdjük, vagy inkább folytassuk másképpen. Az ablakpárkányon nincs, alatta sincs. Istenem, milyen koszos! Ez felháborító! Gyerünk gyorsan, vödört, rongyot elő. Biztosan eltelik egy fél óra, amikor végre azt mondhatom, hogy nyolcvankilencen százalékosra sikerült teljesíteni a tervem. Ugyanis porszemek mindig, mindenhol leselkednek rám. Legtöbbször persze ott, ahol szabad szemmel nem látom őket.

Huszonöt percig tartott... Az íróasztal következik. Kihúزم a fiókokat. Jól sejtettem. Két hete takarítottam, de a porréteg már olyan vastag, hogy szemüveg nélkül is látom. És persze – most már mindegy –, végighúztam az ujjam, mehetek ismét a porrongyért, aztán folyó vízben kezét fogok mosni. Előbb azonban megnézem, hol és mi poros még. Könyvek, könyvespolcok, amiket nem lehet kimosni, a szobanövények levelei, a két falióra, a kis és a nagy asztal, a hat szék, a tévé. Olyan, mintha tegnapelőtt töröltem volna a port. Hogy tudott ennyi kosz összegyűlni? Honnan és mi hozta ide? Sokszor úgy érzem, hogy itt még huzat sincs, és nem hiszem, hogy a csukott ablakon szivárgott be. Kis, undok porszemek, hallatlan és láthatatlan mobilitásuk van.

Elvesztettem két órát, közben felmelegítettem a tegnapi ebéd maradékát. Nagy élvezettel ettem meg az utolsó cseppig, mert kifárasztott a semmittevés, a keresés, és ez lefékezte a lendületemet.

Folytatásképpen a szekrények következnek. Ide biztosan nem tettem, mert ez távol van a konyhától, és teljesen logikátlan, hogy oda dugjam el. Ki elől kellene elrejtennem? Csak nem saját magam elől dugtam el? Borzasztó. Ha valamit nem talállok, akkor azt szoktam mondani, hogy megvan az, csak árnyékban van. Ez azt jelenti, hogy valamiben, valami mögött van, tehát más szögből is meg kell nézni. Például piros színű könyvborítóra ne tegyél piros igazolványtokot, mert az ott árnyékban van. Nagy keresgélések közben többször előfordult már, hogy mást találtam meg, tehát nem azt, ami eltűnt. Erre meg azt mondom, hogy ilyenkor szerencsétlenül szerencsés vagyok. Most még nem találtam meg semmi olyat, amit már régóta keresek. Egyébként nem is tudom, mi lehetne egy ilyen tárgy, mert ha nem találom meg, mindig lemondok róla, és elfelejtem.

Most azonban nem adom fel a harcot. Ismét kimegyek a konyhába. Emlékszem, tegnap délután négy óra körül innen indultam. Magammal vittem. Ahogy beléptem a szobába, balra fordultam, elmentem a kis asztalig.

De mit vittem magammal, és hová tettem le? Már csak ezt kell megfejtennem...

SZTÁROK

Újabban már a komolynak számító újságokban is szinte csak bulvár híreket lehet olvasni. Minden apróságot úgy tüntetnek fel, hogy az országos vagy világszenzáció. Évtizedekkel ezelőtt falun nem illett beszélgetni egy terhes nőről; mert ez az illető személyes ügye volt. Akkor még volt privát zóna, bár nem így nevezték.

Bősze Corinna most jött a nőgyógyásztól, aki megállapította, hogy gyermeke lesz, a magzat legalább 15-20 napos. Ez Sára asszonynál nem olyan nagy hír, mint az elvált színésznő, a betegséggel küszködő popénekes vagy a botrányos életű bemondó esetében. Erre aztán sokan rájátszanak. Heléna megmutatja formás popóját, Krucsó fotón és a szalagcímben éppen törli az orrát, mert náthás. Szenna citrommal issza a limonádét (mintha más sörrel inná!). Képzeld el, Hugó a cicájával (macskájával) alszik, Ceci úgy integet párjának az ablakból, mint a fotón. Lejla így önt magának egy pohár jéghideg kólát, és itt van Elle, aki felülről lefelé simogatja a kutyáját. Ez mind olyan egyedülálló cselekvés, amit más – közönséges halandó – nem tud megcsinálni. Vagyis ahogy ő csinálja, úgy nem csinálja senki.

Vagy mégis? Simogass úgy, ahogyan Krucsó teszi, töröld olyan gusztusosan az orrod, ahogy ő; Klárához hasonlóan vágj boldog képet, amikor integetsz a párodnak az ablakból (hála Istennek, akkor már jöhet a szeretőd!), és feltétlenül szádon keresztül idd a jéghideg kólát.

Elhatároztam, hogy én is híres leszek. Itt és most kijelentem, hogy nyugodtan keress meg, mert én, Nárcisz szívesen megmutatom az új, sárga fogkefém, a meghámozott almámat, a derékba tört fenyőfát az udvaron, ebédmaradékot a szemetesben (ahogy én szemetelek, nem szemetel úgy senki; nejlon zacskóba kötöm); van egy használt felmosóröngyöm a folyosón (piros – ezért különleges), a szomszédom ajtaja lila színű (ő az, aki szénné égette a mákos pitét, amit már nem tudok megmutatni). Szíves fotózásra felajánlom az alaposan kirázott lábtörlőmet, kifehérített blúzomat, besötétített ablakomat, lehangos stílusomat, legfeketebb fekete témet, a barna asztalon hagyott mobilomat, a tokba bújó tollamat, az elfogyasztott főtt tojásom héját.

Akinek ez kevés, az jöjjön el, valamivel alakítsa át a gondolataimat és az érzéseimet úgy, hogy azok testet öltsenek, mert akkor lefotózhatja. Aztán élethű legyen a kép, különben nem ismernek rám, és ő se lesz híres, meg én se.

ÜNNEPEK

Húsvétkor meglocsoltak a munkahelyemen, azóta sikerült érvényt szereznem annak a meggyőződésemnek, hogy rám ne pazarolja senki fia a kölnijét, mert nem vagyok ráutalva. Veszek magamnak, ha akarok, és akkor különben is én döntöm el, milyen illatot szeretnék. Lehet nárcisz, jázmin, orgona vagy éppen záptojás, hogy ne zavarjanak.

Na, jól van. Amit leírtam, az nem igaz. Elszaladt a fantáziám és a rossz kedvem. Van néhány olyan ismerősöm, akinek az Isten gyermeket adott, majd később unokát. Húsvétkor mégsem vagyok árva. Kisebb fajta jótékonyági intézménnyé válok. Megtelik a lakásom gyerekzajjal, pletykával, virágillattal és piros tojással. Nem vagyok zsugori, minden locsolónak és kísérlőjének kijár valamilyen ajándék. Természetesen nekem marad a kétnapos mosogatás, takarítás és mosás.

Nőnapon sokat járkálok. Nem azért, hogy megbámuljanak, hanem azért, mert olyan embert vagy csoportot keresek, amelyik legalább egy szál virággal köszönt engem. Ilyenkor felsőbbrendűnek érzem magam, mert a hímneműeknek nem adnak virágot, a nőknek pedig szinte kötelező. Ha dolgoznék, akkor a munkahelyemen legalább egy szál virággal elismernék, hogy létezem. A jobb iskolákban nyilván a fiúk virágot adnak a lányoknak. Minden családban szerény ajándékot nyújtanak át, aki távol lakik, interneten köszöntik.

Én ilyenkor kinyomozom, hol igazoltatnak a rendőrök. Ugyanis a szabályosan vezető nőknek jutalmul egy szál virágot adnak. Ha elmagyarázom, hogy otthon hagytam a kocsimat, mert nem akarom fölöslegesen szennyezni a levegőt, és különben én, a gyalogos NŐ szintén helyesen közlekedem, akkor én is kapok virágot.

Névnapomat és a születésnapomat leggyakrabban Valival, Manyival, Ivett-tel és másokkal szoktam ünnepelni; ilyenkor cukrászdába vagy étterembe megyünk. Jókat lehet enni-inni, de az a baj, hogy az én számlámra. Legtöbbször kénytelen vagyok az olcsóbb ételekből, italokból választani, hogy egy kicsit csökkentsek a kiadáson. Nem, nem vagyok zsugori, de ilyen a természetem. Valószínű már néhányszor ezért ünnepeltem otthon egyedül. Nagyon hangulatosan sikerült, és a fogyasztással is meg voltam elégedve.

Szerintem öreglányok ünnepe sehol máshol nincs a világon, csak nálam. Egy-két régi barátnőm ismeri a szokásomat. Van köztük valóságos *öreg lány*, mint én, de igazi nagymama is, aki tudomásul veszi a családi állapotomat, és nem gúnyolódik. Ilyenkor sokadszorra mesélgetjük egymásnak, mi lett volna, ha..., bizony akkor már mi is nagyik lennénk. Ezt a visszavágyós-sírós-nevetős alkalmat évente többször megünnepeljük. Mostanában már nem annyira az öregség és a lányság vonz vagy taszít benne, hanem az a lehetőség, hogy újra elsirathatjuk, sőt keserűen kikapathatjuk magunkat. Ebből tehát az is következik, hogy ilyenkor megint nem az „öreglányság” állapotunk, hanem az összetalálkozásunk, együttlétünk folyamata és hangulata a fontos.

Mivel nem vagyok pedagógus, ezért pedagógusnapon nem várok senkitől virágot. Viszont előfordult már, hogy direkt ilyenkor vettem magamnak cserepes hi-

bizkuszt, mert megérdemlem. Azért, mert egész eddigi életemben tanítottam és neveltem magam, aztán egy felnőtt, gondolkodó, érző nőszemély lett belőlem. Hosszú, következetes munkával készültem a vizsgáimra, a volt cégem dolgozóival felelősségteljes kapcsolatot alakítottam ki, senkit nem dobáltam meg sárral, senki ebédjét nem loptam el, és amikor a hátam mögött pletykáltak, nem hallottam meg – így mutattam jó példát másoknak.

Mindenki valakinek a gyereke, és mindig az marad. Ezért gyermeknapon a szülőknek köszönteniük kellene felnőtt fiukat, lányukat, a nagyszülőknek pedig unokáik szüleit. Nagy kár, hogy erre még csak én jöttem rá. Ilyenkor miért nem ünnepel az egész ország? Az árváknak alapítványi pénzből vásárolhatnánk ajándékot, az egyedülálló szülők pedig megsimogathatnák az árva gyerekek fejét.

Az az igazság, hogy ez engem már nem érint, mert szüleim nem élnek; az alapítványi ajándékot és a fejsimogatást átadom másnak.

Nagy szerencsém van, mert karácsonykor mindig meghív valaki. Igaz, hogy nem huszonegyedén, de még így is jólesik látni, milyen sok boldog család van ilyenkor. Máskor meg olyan dolgok derülnek ki róluk, amik nagyon távol állnak ettől a szent ünneptől.

Vannak vicces ünnepeim is. Ha valami miatt sokat vitatkozom magammal, aztán a két énem megegyezik valamiben, akkor jön a kiegyezés napja. Ha valamilyen rossz szokásomat elhagyom, átnevelek valakit, vagy erőmhöz képest sokkal többet takarítok, akkor megülöm a győzelem ünnepét. Szilveszterkor lemegyek az utcára. Felteszem a kerge birka álarcomat, sípolok, kurjongatok, énekelek, ismeretlenekkel táncolok, iszogatok, mindenkinek boldog új évet kívánok. Ez a megtévesztés ünnepe, mert csak én tudom, hogy nem hordok álarcot, nem szoktam kurjongatni, csárdást táncolni és utcán iszogatni. Jól becsapok mindenkit, ugye?

NÉVNAP

Október 29-e van, Nárcisz napja. Általában barátnőimmal ünneplem meg ezt a napot. Ritkábban nálam, gyakrabban együtt ebédelünk vagy vacsorázunk egy étteremben. Az egyik kezemen meg tudnám számolni, hány barátnőm van, és lehet, hogy egyikük sem az igazi. Nem értenek velem egyet, vitatkozunk, bírálják engem – még akkor is, ha igazam van. Már pedig nekem gyakran van igazam, csak nem akarják elismerni. Most azért nem hívtam meg egyiküket sem, mert nem akartam elrontani ezt a szép ünnepet.

Főztem magamnak tyúkhúslevest, kirántottam két sertésszeletet, és a tányéromra franciasalátát tettem köretnek. Külön tányéron várakozik három darab mignon. Nem biztos, hogy ez mindenkinek megfelelne, de ha csak én eszem, akkor nem bírálhatja felül senki. Tavaly Vali és Manyika étlapról rendelt magának, mégsem volt megelégedve. Lehet, hogy most ugyanaz a helyzet: otthon vannak, nem egy étteremben, és ezzel nincsenek megelégedve. Én viszont örülök, hogy nincsenek itt. Nem vettek nekem virágot, nem hoztak tortát, nem ajándékoztak Parker tollat, nem eszik velem finnyásan a főztömet. Kész főnyeremény. Ez a névnapi ajándékuk!

Már harmadszor töltök a kristálypoharamba ebből a csodálatos pezsgőből. Azt mondják, hamar az ember fejébe száll. Nekem már a lábamban van. Ezért is érzem magam jól. Ritkán járhatok térdig érő pezsgőben, buborékokkal a fejemben, énekes kedvvel a torkomban. Ez csodálatos ajándék számomra. Na, jó! Nem fogok énekelni, mert nem tudok.

Ajándékba vettem magamnak egy kiló banánt, narancsot, rizst, konyhakész krumplit, fagyasztott mexikói salátakeveréket, húsz deka felvágottat, öt szelet kaját, egy üveg pezsgőt és egy kiló kovászos kenyeret. Nagyzoló barátnőim most azt mondanák: „Jé, mit csinálsz, te itt? Megvesztél?” Pedig már tudhatnák, hogy nagyon szeretem az aktuális, a praktikus dolgokat. Így most egy-két napra elláttam magam kajával. Igaz, vehettem volna több pezsgőt, de ha kifolyik a lábamból (vagyis elmúlik a hatása), akkor még leugorhatok a boltba.

Köszönöm szépen a finom vacsorát. Az elragadó háziasszony nem szakács véletlenül? Nem az? Nem baj, profi módon főz. A tyúkhúsleves illatát maga a tyúk is megirigyelné. A disznósült remek, ropogós, gondosan fűszerezett volt. A saláta mesteri módon idézte fel Franciaország összes hidegkonyhájának hangulatát és jellegzetes ízvilágát. És a mignon! Fenomenális! Melyik cukiban vetted? Megyek és elkérem a receptjét...

Na, erre iszunk! Sok boldog névnapot!

VÁSÁRLÁS

Az Aldiban szeretek vásárolni. Nem tudnám megmagyarázni, hogy miért éppen ott. Már csak azért sem, mert például tegnapelőtt a Pennyben jártam, azelőtt meg az Auchanban, a Tescóban, Lidlben, Intersparban. Mindig éppen azt szeretem, amelyikbe megyek, ahol éppen válogatok, nézelődöm.

Nagyon furcsa lenne, ha pont azt az áruházat nem szeretném, amelyikbe éppen megyek, vagy amelyikben már vásárolok. Most a Pennyben vagyok.

Mi az, ami nem kell? Csoki, Túró Rudi, Cserkész kolbász, sajt, tejföl, bacon szalonna, virágméz, mirelit... Van otthon tej, kenyér, cukor, só, húskonzerv, felvágott, akciós tejszín, narancslé, ásványvíz, kávé, keksz. Sör? Á, puffaszt. Kóla? Á, hizlal, és egészségtelen. Súrolószerem, puffasztott rizsem, paradicsomom van, retekre, salátára, karalábéra most nincs szükségem. Pedig ezek a zöldségek nagyon jól néznek ki. Ízlésesen rakták ki a polcokra, tényleg kihívóan kínálják magukat.

Mi történt, hogy ma ilyen kevesen vannak? Nézem az órát. Fél tíz múlt. Akik reggelizni akartak, vagy az ebédfőzésre vásároltak valamit, azok már elmentek, a délutáni és az esti csúcs pedig még messze van. Ösztöneim most hoztak ide, hogy ne kelljen tumultusban vásárolnom.

Azért szeretek a Pennybe járni, mert vele szemben van az Interspar. Ha valamit nem találok az egyikben, átmegyek a másikba. Itt az tetszik, hogy egy hatalmas táblán olvasható, melyik osztályt hol találom meg. Szerintem ez marketing szempontból szükségszerű és hatásos; rám például minden alkalommal hat, amikor a bejáratnál meglátom. Nézzük meg, szükségem van-e egy jó pulcsira. Ha nagyon megtetszik, és az ára, a színe, a mérete is megfelelő lesz, akkor eldől, hogy szükségem van-e ilyen pulóverre. Ez a lila, bolyhos már messziről rám kiabált; tényleg tetszik, mert élénk színű, selymes tapintású, vonzó, ha a tenyerembe veszem, már-már csiklandozza a libidómat. Sajnos nekem néha olyan kislányos tulajdonságaim vannak, éppen ezért nem lenne illendő, hogy egy ilyen, másokat és saját magamat is felizgató pulóvert hordjak.

Jobbra van a cipőosztály. Most csak egyedül én vagyok itt. Melyik szandált próbáljam fel? Ennek a feketének vékony a pántja, könnyen elszakadhat. Az a piros túlságosan feltűnő, az a sápadt rózsaszínű pedig nagyon beteges... Milyen aranyos papucsok! De a posztó nem kell. Azért mégis megsimogatom. Puha, lágy, egyáltalán nem érdes, de akkor se kell.

Innen nyílik az illatszeres részleg. Olyan sokféle illat kavarog itt, hogy azt se tudom, merre nézzek, merre forduljak. Sampon, fogkrém, fogkefe, szájvíz, krémek, fürdőhabok, női borotvák, testápolók, vitaminos maszkok, lakkok, szappanok, betétek, hajfestékek – ezek vagy már nem szükségesek, vagy már van belőlük otthon. Vannak akciós borotvahabok, viszont nincs olyan férfi társam vagy ismerősöm, akit ilyesmivel meg mernék ajándékozni. Mindenesetre megfogom, megsimogatom az Apolló-habot. Elegáns fekete, hűvös, és olyan, mintha visszasimogatna.

Nekem ennyi elég volt a vásárlásból. Megszűnt bennem minden stressz, és mentálisan újjászülettem.

REKLÁM

Jolival üldögelek a park fáinak árnyékában. Enyhe keleti szél fújdogál. Sok mindentről esett már szó.

– Neked mi a véleményed a reklámokról? – kérdezem minden átmenet nélkül.

– Nem szeretem, de nem nekem készítik, és tudomásul veszem, hogy sajnos vannak ilyenek.

Ez engem nem elégít ki.

– Mindig azt mondják, hogy milyen fontos egy társadalomban az egyén szabadsága. Aztán olyan dolgokkal bombáznak, ami engem nem érdekel, vagy nem érint. Ráadásul legtöbbször egy érdekes film vagy egyéb műsor közben többször is. Miért bántanak engem vagy más nézőt azzal, hogy kizavarnak a konyhába enni, amikor már vacsoráztam vagy ebédeltem? Mert normális ember nem nézi végig huszadszor is azt, ami nem vonatkozik rá, ezért bosszantja. Reklám alatt zabálok, port törölök, virágot locsolok, vagy újságot lapozok. Aztán azt is megunom, mint a reklámot. Mondták már, hogy kapcsoljam ki olyankor, de honnan tudjam, meddig tart a reklám? Aztán fontos dolgokról maradhatok le.

– Nárcisz! Mondták már neked, hogy mindent túlbonyolítasz? Mért kell ennek olyan nagy jelentőséget tulajdonítanod?

Nem, nem hagyom magam kioktatni.

– Ez így akkor sem normális. Én döntöttem el, hogy milyen programcsomagot veszek a szolgáltatótól. Azon belül én döntöttem el, hogy mikor és milyen csatornákat nézek. Azon belül én döntöttem el, milyen műsorokat nézek. És most jön a lényeg. A tévécsatornák döntenek el helyettem, hogy mikor és mennyi reklámmal tömik a fejem. Hol itt a demokrácia? Ez olyan, mintha más döntené el helyettem, hogy mit egyek, mit csináljak. Na, látod? Nagyon keményen beleavatkoznak a magán életembe. Akkor is reklámoznak, ha nem akarom, nekem meg akkor is ki kell mennem a konyhába csipegetni, ha nem akarok. És főleg a csokit csipegetem. Azt akarják, hogy cukros legyek?

– Ezt nem akarja senki. Csak te gondolod így azzal a sajátos világlátásoddal, amivel inkább megvert az ég, mint megáldott. Ilyen gondolkodással mindenbe bele lehet kötni.

– Szerintem nincs igazad, mert én nem vagyok kötözködő. Azt is tudom, hogy a csatornákat majdnem teljes egészében a reklám tartja fenn. Busásan meg kell fizetni. Tehát nem vagyok primitív. De akkor mért nem írják meg előre a tv-műsorban, hogy mikor és milyen reklám lesz? Mért nem gyűjthetik össze? Két óra reklám, két óra film. Két óra mosóporreklám, két óra sport. Akkor mindenki tudná, hol van a helye – a tv előtt vagy a konyhában. De akkor azt is tudnám, hogy két óra sok a konyhában, és inkább más programot iktatnék be, például takarítást, portörölést, mosást, maximum egy negyed tábla csokit. Fe tudod fogni, milyen idegességgel jár az, ha nem tudom előre, mikor jön és meddig tart a reklám? Ilyenkor szorongok, szeretnék felugrani a fotelból, de még nem lehet, már elindul a nyálelválasztásom, de még tart a film, aztán minden átmenet nélkül bevágják a reklámot, én meg úgy star-

Salga Attila: A nárcisztikus Nárcisz

tolok ki, mint egy százméteres sprintelő – míg egyszer ki nem töröm a nyakam...
Én mondom: végzetesen veszélyes sportág a reklám, még bele is halhatsz.

– Ez az, Nárcisz, éppen erről beszéltem az előbb. A bolhából elefántot csinálsz.
Hogy lehet már a nyáleválasztást, a halált vagy a csokit egy lapon említeni?

– Azt mondd, bennem van a hiba?

– Igen, változtatnod kellene a szemléleteden. Gyakran mindent el kell fogadni
olyannak amilyen, mert nem tudsz, vagy nem akarsz változtatni rajta. Akkor meg
miért idegeskedsz...

– Tényleg. Igazad van. Ha most nem beszélünk róla, akkor addig megnyugszom,
amíg a tv-ben meg nem látom az első reklámot. Mikor is? Este hétkor már otthon
leszek. A híradó után kábé tizenkilenc huszonötök... Na, addig még van néhány
óra kimenőm...

TÖMEGKÖZLEKEDÉS

Hajlott korom ellenére igyekszem mindenhová gyalog menni. Lábam még elbírják a súlyom, sőt bevásárláskor a nehéz szatyrokat is. Egy nőnek sajnos ez a sorsa – akár szingli, akár családós.

A tömegközlekedést, a tolakodást, az áporodott levegőt, testszagot utálok. Mindig attól tartok, hogy kapaszkodás közben vagy a közös légtérben olyan baktériumok kerülnek belém, amik betegséget okoznak, és esetleg az orvosok se tudnak vele mit kezdeni, mert már mindegyik mutáns, elburjánzott, nem hatnak rá a gyógyszerek.

Múltkor arra voltam kényszerítve, hogy a kilométerekkel távolabb lévő orvosi rendelőbe menjek. Csak a busz jöhetett számításba. Nagyon rázott. A sofőr többször hirtelen fékezett, hogy az utasok állóképességét kipróbálja, és még vírusszagot is éreztem a levegőben. Hogy ez konkrétan milyen volt, nem tudnám leírni, de nekem hetedik érzésem van az ilyesmihez. Igyekeztem úgy lélegezni, hogy az ablak felől szívjam, illetve ugyanoda fújjam ki a levegőt. Természetesen egy ilyen összevissza mozgó járművön alapvetően kapaszkodnom kell, ebből pedig az következik, hogy az ülés támlájára kell támaszkodnom, sőt fizikailag tenyérral érintkeznem vele. Na, innentől kezdve már nem tanítják az iskolában azt az elemi szabályt, hogyan ne szedjünk össze fertőzést a buszon. Ha meleg van, papír zsebkendőt tartok a markomban, és tulajdonképpen így nem kerülök közvetlen kapcsolatba az üléssel vagy a fogantyúval. Télen a kesztyű sokkal jobb megoldás. Még akkor is, ha a fürdőszobában percekig sikálom belőle és róla a koszt, a port és a láthatatlan vírusokat, baktériumokat. Tökéletesen tiszta nem lesz, mert semmi sem tökéletes.

Japánban szmog vagy járványok esetén szájmaszkot használnak; szerintem ez rendkívül praktikus. Nálunk is láttam már télen olyan járókelőket, akik így védekeznek a tíz foknál hidegebb, szennyezett levegő ellen. Én úgy vélem, hogy ilyen komoly mínusz esetén már egyetlen élő vírus vagy baktérium sincs a levegőben, tehát a védőmaszk fölösleges.

Nyáron a buszban óriási a huzat. Ha működik a légkondi, akkor egy darabig kellemes (nyilván a vírusoknak is), de leszállás után dupla energiával támad rám a forró levegő, és izzadnom kell, pedig nem akarok. A huzat fej- vagy fülfájást okozhat, ideiglenesen lebénulhat egy-két arcizmom. A nagy hőmérséklet-különbség pedig megfázást, náthát okozhat, ami kimondottan téli betegségnek tűnik, de akkor is nagy problémát okoz. Hát még nyáron! Ha jön az ellenőr, sohasem adom ki a kezemből az igazolványom. Az a kéz már nagyon sokat fogdosott, az enyémet ne mocskolja össze.

Tegnapelőtt kénytelen voltam felszállni a kettős buszra, mert a polgármesteri hivatalban volt elintézendő ügyem. (Pechem volt, mert lefagyott a számítógépes rendszerük, tehát hiába mentem, de ha már a Petőfi téren voltam, be akartam ugrani régi ismerősömhöz, Lőrincz Katihoz. Sajnos nem volt otthon. Vagy szándékosan nem nyitott ajtót?) Na, a kettős buszon nem volt huzat, nem volt légkondi, viszont orrfacsaró volt a bűz. Az ilyen állapot szinte kibíráhatatlan. Meg kellett gondolnom,

hol és mikor veszek levegőt. Megpróbáltam felmérni a búzfészek eredőjét, ezért többször végigsétáltam, szimatoltam, szerencsére nem voltak sokan. Nem jártam sikerrel, viszont sikerült olyan helyre ülnöm, ahol kevésbé lehetett érezni azt az áporodott szagot. Elővettem a parfümös fiolámat, és szagolgattam, mint a nárciszt szoktam. Ez használt, mert rögtön egyenes kapcsolatba tudtam lépni magammal. Én is nárcisz vagyok, és a parfümöm is nárcisz illatú.

Ez a tegnapelőtti utam még szerencsésnek mondható, mert nem voltak sokan. Maga a tömegközlekedés szó jól fejezi ki, mennyire gusztustalan, amikor a TÖMEG közlekedik. Olyankor rengeteg inger ér, és nem tudom elfogadhatóan feldolgozni. Ugye mindenki lélegzik, mocorog, beszélget, áll, ül, mozog rajta a haj, nézeledik, mobilozik, olvas, bámul, szomorú, vidám, ajtó ki, ajtó be, hangosbemondó, busz megáll, busz elindul, busz fékez, utas borul... Akár akarom, akár nem, sokkal jobban és többet kell figyelnem, mint máshol. Úgy kell körültekintőnek lennem, hogy ne vegyék észre. Ha valaki kiszúrja, hogy milyen alaposan megfigyelem, az nekem és neki is kellemetlen. Azt hiszi, hogy ki akarok vele kezdeni, én meg tudom, hogy egyáltalán nem erről van szó, és ez mind a kettőnkben konfliktust okoz.

Tőlem nagyon távol áll mindenféle rosszakarát, irigység és feltűnési viselkedés. Nem akarom a tömeget tömegként kezelni, vagyis olyan masszaként, amin nem látok át, nem hatolhatok át, ami olyan, mint egy fal. Azért bontom elemeire (cselekvésekre, személyekre, színekre), hogy ne érezzem a bezártságot, mert gondolataim így szabadon szárnyalhatnak

ELLENŐRÖK

Felszálltam a 48-as buszra, mert ki akartam menni a parkba, tudod, a hídon túlra, ahol a stadion van. Hat megálló, talán három kilométer lehet. Igen, tudom, mehettem volna gyalog is (legalább oda), de aznap már nem volt kedvem sétálni. Ha szennyezett a levegő, akkor több kormot szívok be, mint oxigént. Mondjuk, a buszban sem mindig egészséges a levegő képlete, de hát ne azt nézzük, mert képletet úgysem lehet belélegezni.

Nem voltunk sokan. Igyekeztem a sofőr közelében helyet foglalni, mert olvastam, ha baleset történik, akkor a gépkocsivezető ösztönösen olyan ügyesen irányítja az ütközést, hogy általában nem sérül meg annyira, mint esetleg más utas. Gondoltam, hogy a sofőrhöz való közeledéssel elkerülhetem a kórházat, ha valamilyen rendkívüli esemény történne. Erről a sofőr persze nem tudott semmit. Nagyon meglepődött volna, ha elmesélem, hogy én már az esetleges balesetre készülök.

Úgy figyeltem az előző és a szemből jövő kocsikat, mint egy igazi sofőr. Egyszer-kétszer szólni akartam neki, hogy vigyázzon, de aztán rájöttem, másképpen látok az anyósülésről, mint a kormány mögül. Ez egy nagyon érdekes tétel, mert mindenki a két szemével néz, lát, elvileg tehát ugyanaz, ugyanúgy, aztán kiderül, hogy mégis másképp van. De ezt most hagyjuk.

Felszállt két középkorú férfi is; az egyik hátrament, a másik maradt, és elővette az ellenőr karszalagját. Szerintem minden utas megrémült. Én is majdnem, de rögtön beugrott, hogy a korom miatt ingyen utazhatok.

Mutatom a személyimet. A medvebocsra emlékeztető férfi alaposan megvizsgálja, elgondolkodik, és közli, hogy nem tudja, megbüntessen, vagy ne büntessen.

– Nálam minden szabályos, régen elmúltam hatvanöt, ingyen utazhatok. Vagy valami olyan történt, amiről nem tudok?

– Igen, pont olyan történt. Két napja lejárt az igazolványa. Lehet, hogy Ön van a fotón, lehet, hogy nem, mert ez a dokumentum a mai napon már nem érvényes, nem törvényes, nem hivatalos, nem fogadható el.

– Bocsánat, de én erről nem tudtam. Rögtön megyek az okmányhivatalba.

– Igen, igen, de ezt már három nappal ezelőtt megtehetette volna. Tudja, asszonyom, én köteles vagyok a jelen idővel foglalkozni, és most nem tudom, hogy mit tegyek. Nem szeretnék elvenni a nyugdíjából ötezer forintot.

– Nagyon köszönöm, hogy így fejezte ki ellenszenvét a büntetéssel kapcsolatban. Cserébe elárulom, hogy azért ültem ide, a sofőr közelébe, hogy megfigyeljem. Megnyugtathatom: nagyon tud vezetni, eddig egyszer se kellett figyelmeztetnem. Nem volt koccanásunk, ütközésünk, gázolásunk.

Egy pillanatra meglepődött, megmerevedett a tekintete.

– Nem tudtam, hogy maga is ellenőr, ráadásul titkos ellenőr. Még a személyi igazolványa sem érvényes, így aztán nem lehet azonosítani.

Kacsintott a bal szemével, és leszállt.

Sohasem gondoltam volna, hogy valamikor kedvelni fogom az ellenőröket.

TÚRA

Kapcsolatba kerültem a Hetvenesek Klubjával. Kétszer jártam náluk, de nem voltam nagyon elragadtatva tőlük. Tegnap egy hegyi túrájukon vettem részt. Igazán rám fért a testmozgás. Voltak olyanok, akik csípőprotézissel vagy térdoperáció után is eljöttek, pedig már nyolcvanon túl vannak. Nem nagyon ismertem őket, és én nem tudtam olyan lelkes lenni, mint ők. Állandó témáik: rokonok, unokák, napi-rend, betegségek (isiász, csonttritkulás, ingadozó vérnyomás, érszűkület, migrén), gyógyszerek, kutya, macska, kedvenc ételek, tévéműsorok, zűrös esetek...

Egy kövérkés, alacsony, frissen festett hajú nő panaszkodott az unokájára, mert fiatalon rossz társaságba keveredett, kimaradozik, és diszkóba jár. Egyikük vigasztalta, hogy nem lesz mindenkiből kacabetyár, aki szórakozik. Voltak öregfiúk is, akik néhány öserdei bókka próbálták felhívni magukra a figyelmet. Hangoskodtak, nevetgéltek, poénkodtak a buszon, hogy nekik már nem kell jegyet venniük. Úgy látszik, az ő etikai kódexük miatt ezt három ellenőr jelenlétében kötelező ismételtetni. Aztán az egyikük megjegyezte: „Nem hiszem el, hogy túl vannak a hetvenen, mert úgy zsonganak, mint a méhkas, és úgy viselkednek, mint a tinik. Tessék felmutatni a személyi igazolványokat!” Erre sem lett komorabb a hangulat, de legalább elhallgattak.

Egy bakancsos, melegítő nő ült mellettem, aki állandóan magáról és a családjáról mesélt. Akkor már én se hagytam magam, mert tudtam, hogy előbb vagy utóbb, de ki kell emelkednem ebből a masszából.

– Már ne is haragudj, Marika, de én nem hagynám, hogy a fiamat annyira magához édesgesse a felesége és az anyósa. Ez felháborító, és ezt a fiad, Bence se szeretheti, mert te szüled, és nem az anyósa. Hát rád kellene hallgatnia. Azt mondtad, hogy korábban minden segítséget megadtál nekik, beleértve az anyagiakat is, rendszeresen látogattad őket, pedig úgy viselkedtek, mintha egy hajléktalant fogadtak volna be. Szerintem ülj le velük, és mondd el azt, amit az előbb említettél, vagyis záros határidőn belül adják meg az egymilliós kölcsönöd, vagy viselkedjenek normálisan. Nem vagy te menekült, migráns, meg mit tudom én kicsoda, te egy tisztességes anya vagy, aki imádja a fiát és a menyét is, ha ember módjára viselkedik. De az azért mégis csak abszurd, hogy kinéztek a lakásukból. Abból a lakásból, amiben a te kétmillió ajándékoz és az egymillió kölcsönöd is benne van! Hogy jönnek ők ahhoz! Egész életedben nekik gyűjtötted a pénzt. És ez a hála? Hála...! Ugyan már, miket mondok. Szerintem ez nagy aljasság részükről. Itt az ideje, hogy tiszta vizet önts a pohárba. Ha normálisan viselkednének, akkor biztosan most is nagy örömmel töltened az időd az unokáiddal. Nem járnál ilyen kirándulásokra pótcselekvésként, mert unokázni a legjobb a világon. És amit még nem értek az az, hogy a menyed már a fiadat is eltiltja tőled, mert különböző ürüggyel lefoglalja, dolgoztatja a kertben, elküldi bevásárolni, hogy ne beszélgethess vele. A menyed állandóan vitatkozik veled, dül-fül, mindenért elmarasztal, lefoglalja az unokáidat, hogy ne játszass velük. Igen, jól mondtad, hogy Bence jobbat érdemelt volna, és erre nyomatékosan felhívtad a figyelmét. Talán jobb lett volna, ha akkor kenyértörésre ke-

Salga Attila: A nárcisztikus Nárcisz

rült volna sor, mert most nem szenvedtél volna annyit. Ha normális nő lenne a menyed, játszhatnál az unokáiddal, és megköszönnék, hogy mindenben segítesz nekik...

Figyeltem Marika arcát. Hiába mondott ehhez hasonlókat én előttem, szavainak helyeslése, visszaigazolása már nem tetszett neki.

– Kérlek, ne haragudj már, de itt nagyon a szemembe süt a nap, hiába húztam el a függönyt... Szeretnék átülni hátra, a másik oldalra...

Természetesen nem akadályoztam meg.

Maga a túra nem volt ennyire érdekes, rettenetesen elfáradtam. Maximum az adott még sikerélményt, hogy igyekeztem külső szemlélőként megnyilvánulni, így aztán mindenkit kibírtam.

SZAKORVOS

Korábban említettem, hogy csak egyszer voltam osztálytalálkozón. Az ilyen rendezvény nem nekem való, mert nagy valószínűséggel senki nem mond igazat, és mindenki felvág valamire. Én nem vagyok ilyen típusú, bár aki nagyon felhergel, annak el tudok dicsekedni nem létező dolgaimmel, családommal.

Károldi Eszter általánosban arról volt híres, hogy egyszer-kétszer kirúzsozta a száját, mert nagylánynak akart látszani, máskor pedig az én orosz házi feladatomat olvasta fel. Elvárta, hogy súgjak neki, sőt a röpdolgozatokat is az enyémről akarta másolni. A találkozónkon azt mondta, hogy belgyógyászként dolgozik. Ezzel beadott nekem egy injekciót, amelynek hatóanyaga a kíváncsiság. Gondoltam, megnézem, hol van a meztelen igazság.

Elmentem a kórházba. Úgy meglepődött, mint Gazsi Laci, amikor megtudta, hogy megadólták a bíróságon. Taktikám szerint rögtön ezekről a dolgokról akartam vele beszélni, vagyis a csínytevéseiről, amelyek egyáltalán nem utaltak arra, hogy valamikor majd orvos lesz. Ez csak részben jött be, mert rendkívül sokat kérdezett, és kénytelen voltam válaszolni. Ha már így a központba állított, akkor előjöttem a férjemmel, a külföldi útjaimmal, a hatalmas boldogságérzetemmel és a kiváló anyagi helyzetemmel. Láttam rajta, hogy nem igazán érdekli az, amit mondok. (Nem sejtette, hogy semmi sem igaz belőle.)

– Szívesen bemutatnám neked az egész belgyógyászati osztályunkat, de nem lenne szabályos, ha olyan helyekre kísérnék el egy civilt, ahová tilos belépnie.

Arra gondoltam, hogy Eszti ke ismét nem tagadta meg önmagát. Mindig ilyen gyáva nyuszi volt. Hazudozott, nem mert kiállni sem magáért, sem másokért, meghunyászkodott, félt, hogy hibázik, inkább lemondott a bizonytalan vagy kétértelmű dolgokról. Egyszer még az osztályfőnökünket, Hajdina Lajost is becsapta, amikor többször meghamisította az ellenőrzőjében az aláírást.

– Megértelek – mondtam az igazság helyett, de valójában teljesen más járt a fejemben. Elkezdtem izzadni, karikák futkostak a szemem előtt, megbicsaklott a térdem, elvesztettem az egyensúlyomat. Ez alatt a néhány pillanat alatt nagyon szégyelltem magam: pont most, pont itt kell illet produkálnom, amikor...

Lassan kezdett megszűnni a sötétség. Úgy oszlott fel, mint hajnalban: egyre több fény szűrődött át, árnyékok helyett körvonalakat kezdtem látni. Migrénem volt. Valaki fölém hajolt, mondott valamit, talán elment, más jött helyette...

Amikor teljesen kinyitottam a szemem, egy nővér ült mellettem, és erősen figyelt.

– Mi történt? Hol vagyok?

– Jaj, de jó, hogy végre magához tért! Kórházban van, elájult. Szerencsére már minden rendben van. Az infúzió segített... Tessék mondani, hányat mutatok most?

– Négyet – válaszoltam magabiztosan.

– És most?

– Kettőt..., de én most óvodában vagyok?

– Nem, nem...

– Eszembe jutott. Maga tesztel engem. Olvastam valahol, hogy ilyenkor a személyi adatokat is szokták kérdezni. Nevem Keveri Nárcisz, anyám neve Tóth Erzsébet, 1944. június 8-án születtem Budapesten, családi állapotom hivatalosan hajadon, én szerintem nyugdíjas öreglány. Az előbb még Károldi Eszter doktornővel beszélgettem, osztálytársak voltunk. Na, ezért maximális pontszámot kapok?

A másik oldalamon váratlanul megjelent Eszter.

– Igen, Nárcisz, ez jeles, de ijesztgetni is kitűnően tudsz. Vészesen leesett a cukorszinted meg a vérnyomásod. Szerencsére már túl vagy rajta, de megfigyelésre maradj bent, holnap majd kiengedlek.

– Ennyire ragaszkodsz hozzám?

– Hát persze... Ennél sokkal jobban is.

Elszégyelltem magam. Ez az ember megmentette az életemet, én meg korábban mindenféle butaságot gondoltam róla. Teljesen igazságtalanul – nagyképűen, lenézően, lesajnálóan. Rájöttem, hogy nem vagyok normális.

– Eszti! Kezedben volt az életem, feltámasztottál. Hogy tudnám ezt neked meghálálni?

– Semmiség! Bent maradsz, holnap egészségesen távozol. Ennyi!

– Nagyon köszönöm. Ha arra gondolok, hogy én is kellettem ahhoz, hogy megmentsd az életem, akkor jót dolgoztunk együtt.

Mind a ketten elneveltük magunkat.

Ilyen vidám mentőangyalra tettem szert.

KLÁRI

Belenézek a tükörbe. Arcom sápadt, beesett, sugárzik róla a szomorúság és a kétségbeesés. Fekete gyászruha van rajtam. Blúzom ujján fehér foltot veszek észre, de néhány simítással el tudom tüntetni.

Julcsival együtt jártam gimibe, és azóta először futottunk össze az utcán. Olyan rendes volt, hogy rögtön meghívott hozzájuk. Már legalább egy órája szövegelünk...

– Klári, a húgom meghalt – folytatom. Eltitkolta, hogy rákja volt.

– Ez rettenetes!

– Igen, az! Mindig éreztem, tudtam, hogy félrevezet, mert már többször becsapott. De ezek nem voltak ennyire látványosak és végzetesek. A bizalom mindig hiányzott. Gyerekkorunkban sem osztotta meg a kis titkait velem, én viszont ellenkezőleg. Ha fogtam egy bogarat, beletettem a gyufásdobozba, a füléhez dugtam, hogy meghallgassa, hogyan kapirgál. Tudom, hogy ez mai szemmel nagyon primitív dolog; ilyen cselekedetektől fejlődhet ki később a kegyetlenség, a mások iránti közömbösség.

– Sajnos mi is csináltunk ilyesmit.

– A fia és a kolléganői lépésről lépésre tudták, hogy mikor mi következik. Nekem csak migrénre, hasfájásra panaszkodott; állítólag a kórházba is kivizsgálásra utalták, pedig már akkor sugárkezelésre járt. Klári azt mondta, veri őt az Isten, de nem tudja miért. Ez felfogás kérdése, ilyet bárki mondhat, akinek felmegy a pumpája, vagy akit megbánt valaki. Sokat türtem, és ez fordítva is igaz lehetett, mert tudom magamról, hogy gyakran kiállhatatlan vagyok. Elveszítem a türelmem, mindenbe belekötök, és azt szeretném, ha mindig nekem lenne igazam. Aki a húgomat egyszer is becsapta, megsértette vagy a fiára rosszat mondott, nem tudta tolerálni. Hányszor mondtam neki: „Miért engeded, hogy a harminc éves fiad a szoknyádon üljön, miért nem zavarod el dolgozni? Már régen veled melózhatna az önkormányzatnál.” Ilyenkor részletes magyarázkodásba kezdett. Lalikának a színházi világosítói állás nem felelt meg, mert az mechanikus, nem alkotó munka; a számítástechnikát jobban ismeri, mint akik a Kodolányiban végeztek, de sivatagfejű főnökei ragaszkodtak a diplomához; egy másik cég nyomott agyú művezetője kinevette nagy tudású fia újításait; máskor a harmadik napon megsértődött, mert rangon aluli munkát adtak neki, ezért felmondott.

– Ez nem semmi!

– Figyelj! Tizenkét éves korában elküldtük a paphoz, hogy készítse fel első áldozásra. A legegyszerűbb dolgokat se tudta megtanulni, sőt olyan borzasztóan viselkedett, hogy eljött a tiszteletes, és sűrű bocsánatkérések közepette Lalikát éretlennek nyilvánította. Így aztán jócskán felhalmozódtak lelkében a bűnök. A tanárok mindig elmarasztalták, mert orbitális hülyeségeket csinált, de Klári kiderítette, hogy az iskolában minden felnőttnek az agyára ment valami, így aztán nem tudnak bánni Lalival. Nem akarok én rosszat mondani róla, csak annyit, hogy nagyon magának való. Jó, én is hasonló vagyok, mert már a nikotinom javát

elfogyasztottam, mégsem találtam magamnak megfelelő pasit. Az egyiknek büdös volt a szája, a másik nem nyitotta ki előttem az ajtót... Minden férfiben van valamilyen hiba. Én se vagyok tökéletes, de nekem jogom van elkényeztetni magam. Én döntöttem el, kivel akarom leélni a hátralévő éveimet. Bizony, ha így haladok, senkivel. Túl sokat válogattam, mert igényes vagyok. Félttem, hogy valaki becsap, megaláz, tönkre tesz, elveszi a lakásomat. De hadd térjek vissza Lajosra. Miután Klári elvált a férjétől, Klári mindent megadott neki. Tízezrekért vásárolt hangfalakat, de kicsinek bizonyult a lakás. Elcserélte egy kertes házra. Külön szobát építettek a hangfalaknak, ahol Lali precíziós füleivel szakszerűen meg lehetett állapítani, hogy a szoba közepén tökéletes lenne az akusztika, ha éppen én nem a jobb, hanem a bal sarokban állnék. Aztán régi autókat vettek – roncsokat. Mindig szereltek, festettek, lakkoztak. Elismerést csak azoktól a madaraktól kaptak, amelyek fészket raktak az üléseken, és ocsmányul összepiszkították. Annyira fáj, hogy ilyen rosszakat mondok róluk..., de Klári azt a szerencsétlen gyereket rettenetesen elkényeztette. Vagy inkább úgy kellene mondani, hogy Lali kizsákmányolta a húgomat. Még az a szerencse, hogy nem próbálták meg New York-ba a kivándorlást, mert gyakorlati érzék és nyelvtudás nélkül belepusztultak volna a nagy kalandba.

– Ne mondd! New York-ba akartak menni?

– Sajnos igen. Nem véletlenül nem beszéltem vele két évig. Lakáscserére kért tőlem kétfélmillió forintot. Nem kölcsönbe adtam, hanem örök testvéri szeretetből. Lakást ugyan cserélt, de nem abból, amit neki szántam. Lalinak vett belőle egy özönvíz előtti Audit.

– Szegénykém! Hogy mi mindenben mentél keresztül!

– Hát igen... Képzeld! Nem vehettem részt a temetésén, mert csak két órával előtte telefonált a pohos fia. Azt mondta, miattam halt meg, mert ritkán látogattam. Hogy lehet már valaki ennyire gonosz?! Nem tudnám megszámolni, hányszor voltam nála a kórházban. Nehezemre esett, de igyekeztem jó képet vágni, ő azonban nem akarta, hogy sokáig maradjak. Nincs semmi bajom, majd elmúlik, holnap már jobb lesz, hagyjál pihenni, majd otthon találkozunk – ilyeneket mondott. Honnan kellett volna tudnom, hogy már halála előtt egy hónappal morfiumot kapott.

– Rettenetes!

– Az önkormányzatnál dolgozott; nagyon kedvesen, megértően viszonyultak hozzá. Lali a tudtom és beleegyezésem nélkül elhamvasztatta. Engem arra a temetésre hívott, ami nem is az volt. Felravatalozták az urnát az irodájában, és ott elbúcsúztatták. Aztán Lala az *én húgom* földi maradványait betette a sporttáskájába, nagy kegyesen hazafuvarozta. Az urna ott áll a szobájában a sárga szekrényen. Ez olyan, mintha szentté avatták volna, de nekem még azt a lehetőséget sem adták meg, hogy elbúcsúzzak tőle, vagy egy kis földet dobjak a sírjába. És Lali még azt is mondta: anya nem búcsúzik, mert *csak* meghalt. Hát normális ez a gyerek? Egy tízéves, fogyatékos szintjén van.

– Elképesztő!

– Ahogy mondod. Most én járjak annak az utálatos kölyöknek a szobájába imádkozni? Hát nem! Urnába tették. Ha szétszórták volna, vihettem volna virágot.

Sokszor imádkoztam érte. Amikor másodszor is felvágták a hasát, a templomban égre emeltem a szemem, de sírni nem tudtam. Csak mondtam az imát, meddig tartott, nem tudom. Talán fél háromkor kezdtem, amikor meggyújtottam érte a gyertyát, aztán lehetett fél öt, amikor abbahagytam, mert elzsibbadtak a lábaim.

– Istenem! Hogy min mentél keresztül?!

– Aztán sokszor napokig sírtam, nem tudtam abbahagyni, pirosak voltak és megdagadtak a szemeim. Két kilót fogytam, mióta Klári meghalt, most 46 kiló vagyok. Sokáig nem volt étvágyam, de most már eszem rendesen, mert nem engedhetem meg magamnak, hogy kikészüljek.

– Jó, hogy mondd! Menjünk az asztalhoz, együnk valamit!

– Ha a bugyogómat odaadtam volna neki, az se lett volna elég. Nyugosztalja a jóisten még egyszer. És az önkormányzat hív meg a temetésére. Ilyet még egy regényíró se tudna kitalálni. Kiderítettem, hogy Klári rendelkezett így. Szerintem azért, mert ez sokkal olcsóbb, mint a koporsós temetés. Előre megbeszélték: az önkormányzat saját halottjának tekinti. Klári addig sajnáltatta magát, úgy intézte ezt is, hogy ne kerüljön pénzbe a fiának.

Isten bocsássa meg neki, és nekem is, hogy ennyire megtévesztettük egymást.

– Jó étvágyat! – invitál Julcsi az asztalhoz. – Nem beszéltük meg, mit főzzek, de remélem, hogy ez a gulyásleves is megfelel.

– Tegnap én is azt főztem, látod, rokonlelkek vagyunk. Egynapos késéssel ugyan, de ugyanazon a hullámon működik a fantáziánk.

Nem árulom el, hogy tegnap egy belga étteremben ebédeltem. Tapasztaltam már, hogy irigy természetű. Ha mind a ketten ugyanazt főzzük, akkor talán jobban megérti a problémáimat, és nem mondja, hogy nagyképű vagyok. Egyszer tavaly kiejtette a száján. Nem volt szép tőle.

PLETYKA

Vendi Gizi és a férje az első emeleten lakik. Ők is legalább harminc éve költöztek ebbe az épületbe vidékről. Nem járunk össze, mert azt hallottam róluk, hogy pletykafolyamot indítottak el a magatartásommal és az erkölcsi életemmel kapcsolatban. Milyen lehet egy szingli nő morális élete, ha nem foglalkozik férfiakkal, nem lop, nem tör be sehová, nem gyilkol, és nem szid senkit? Az a nő nagyon emberi, példamutató, követendő és lenyomozható. De hát Gizike nem akar detektívesdít játszani. Fantáziája Jókai Mórénál is nagyobb, és sokkal szennyesebb. Vince Jolánka mesélte a második emelet tizéből, hogy Vendi Gizike és a férje, Nándi miket terjeszt rólam. Mivel én mindig csak az igazat mondom és írom, ezért fölöslegesnek tartom, hogy most előjök az alpári hazugságaikkal. Például azzal, hogy két férfi nálam töltött három órát. Az idétlen azt már nem figyelte meg, hogy mind a kettő vízvezeték-szerelő volt, ráadásul még vissza is kellett jönniük három nap múlva, mert csapnivaló munkát végeztek. Ezt az ismételt látogatást Gizi újabb bizonyítéknak találta, vagyis ismét olajat öntött a tűzre, hadd lobogjon!

– Szia, Gizi! Éppen erre jártam, gondoltam benézek. Ráérsz? Hogy vagytok?

– Szia! Gyere, ülj le. Amint látod, éppen mostam.

– Remélem, mindened olyan tiszta lett, mint a patyolat. Sokszor gondolok arra, milyen jó lenne, ha az embernek a lelkét is ki lehetne tenni, aztán betenni egy másikat, vagy egyszerűen csak kimosni. De neked így is tiszta a lelkivilágod. Vagy nem?

Na, ezen elgondolkodik pár pillanatra. Így a jó, mert telibe kapta a lelke a kérdést. Gizi, erre mit lépsz?

– Olyan furcsa dolgokat mondasz. Csak nincs valami lelki problémád?

– Nekem nincs, de neked attól még lehet. Egyébként ezért is jöttem. Tegnap, ahogy mentem fel a lépcsőn, mert tudod, nem működött a lift, lefelé jött Hümm Hümmhümm (nem mondom meg a nevét). Néhány napja ezt már X-től meg Y-tól is hallottam; mondom, eljövök már hozzátok, és vagyunk mi olyan viszonyban, hogy meg merjem tőled kérdezni, mi az igazság. Mert tudod, az ember nem szívesen hisz el hazugságot, és csak akkor hiszi el, ha megbizonyosodik, hogy tényleg igaz, és akkor a hazugság már igazság.

– Nagyon ködösen fogalmazol, ezért nem értem, hová akarsz kilyukadni.

– Másképpen ezt nem lehet, mert nem akarok én senkit gyanúba keverni. Nem vagyok én rendőr vagy ügyész. És különben sem érdekel annyira a dolog, mint gondolnád. Nem miattam szeretném tudni, hanem mások miatt. Csak azért, ha valaki ismét elmeséli, akkor egy az egyben meg tudjam cáfolni, és ezt a ti érdeketekben teszem elsősorban. Egyértelműen be kell bizonyosodnia, hogy ez csak kósza hír, valaki kitalálta, mondjuk csak azért, mert valami miatt megharagudott rátok. Sajnos vannak ilyenek, itt a házban is. Emlékszel, tavaly nyáron Komádi Péteréknél mi történt? Hogyne emlékeznél, hiszen hányszor eljöttem és megtárgyaltuk. Rájöttünk, hogy kitaláció volt az egész. Na, ezt így kell csinálni, hogy az ember akaratától függetlenül ne terjesszen rémhíreket.

Gizi már nagyon ideges. Arcán rángatóznak az izmok, abbahagyja a vasalást, és türelmetlenül bámulna az arcomba, ha hagynám, de én mindezt könnyedén adom elő, mintha színházban lépnék fel, elfordítom a fejem, és inkább a falaknak mesélek, pedig azoknak is fülük van, ezért jó lesz, ha halkabban beszélek.

– Az Isten szerelmére, mondd már! Konkrétan miről van szó? Egy kukkot se értek az egészből.

– Nem tudom, nem akarom... Már nagyon megbántam, hogy egyáltalán elkezdtem. Többen mondják a szemembe, hogy pletykás öreg szipirtyó vagyok. Látod, egy szemernyi hála sincs némely emberben, pedig te is bizonyíthatod, hogy velem mindenki mindent meg tud beszélni, szívesen nyújtok lelki vigaszt, és milyen jó, hogy Marosiné megfogadta a tanácsomat, így aztán a lányának megfogta Péli Tibort, a jó módú kereskedőt, vendéglátóst, és azóta már Margó bejárta vele az egész világot. Na, szóval nem akarok pletykálni. Amíg azt mondhatjuk, hogy nem zörög a haraszt, ha a szél nem fújja, addig nincs egyértelmű bizonyíték, tehát minden pletyka szintjén marad. És nekem sincs bizonyítékom. Egyébként miért lenne? Nem az én ügyem, engem nem foglalkoztat annyira, de ha már X meg Y is mondja, akkor nem hagyhat hidegen. Még akkor se, ha, tudom, hogy abszolút logikátlan, igazságtalan, annyira rosszindulatú a kitaláció, hogy akkor is elsírnám magam, ha marhaság az egész, és persze akkor még jobban, ha kiderülne, hogy nem is olyan hülyeség.

– Akkor áruld már el, kit gyilkoltam meg. Hadd tudjam meg én is!

Hangosan felkacagok.

– Jaj, hát ez ennyire nem vicces. Szerintem. Te se gondolhatod komolyan, amit mondtál.

– Hát akkor mi van?

– Bocsánat! Szerintem most kell befejeznünk. Én megpróbáltam elmondani azt, amit nem hiszek el, de nem akartam, hogy bárki pletykafészeknek tartson, ezért inkább nem mesélek semmit. Sejttem, hogy ez téged nem elégít ki, mert aki á-t mond, az mondjon bé-t is, ugyebár. Hidd el, hogy sokkal jobb ez így, mintha esetleg megharagudnál csak azért, mert hülyeséget mondtam. Én ezzel is bizonyítom, hogy nem szoktam pletykálni...

BOVARYNÉ

Két bevásárlás között beugrottam Ivett barátnőmhöz. Feketével kínált. Tudta, hogy egy cukorral és egy kis tejjel iszom.

– Mit csinálsz mostanában? – kérdezte.

– Amennyire időm engedi, egy régi, klasszikus regényt tanulmányozok. A kettes lépcsőházban lakó Szerencsi Piroska barátnőm rávett, hogy olvassam el Flaubert Bovaryné című regényét. Azt mondtam, hogy tanulmányozom? Ez nagyképűen hangzik, de az az igazság, hogy hellyel-közzel beleélem magam Emma életébe, és közben a hányinger környékez, már nem is tudom, mi vonz benne egyáltalán.

– Emlékszem Charles Bovary – a könyv szerint tehetségtelen orvos – első felesége egy öreg, ronda, féltékeny özvegyasszony volt. Charles-nak csak annyi véleménye van az asszonyról, hogy rettentő hideg a lába.

– És mennyi tragédia van ebben. Én nem tudnék ilyen emberrel élni egy percig se. Csapták nekem néhányan a szelet, de nem kérdeztem meg, hogy hideg-e a láb. Mindegyiket más miatt építettem le. Például Barnának bűdös volt a szája, a már elhalálozott Vince két óra alatt ötször piszkálta az orrát, kétszer rágta a körmét. Egyszer kigombolta az ingét, és megláttam, hogy szőrösebb a melle, mint egy disznónak a háta. De most nem erről akarok beszélni.

– Ezt már elmondtad néhányszor. Nárcisz, te mindenkinen találtál kivetni valót, mert egy percre se akartál férjhez menni.

– Ha te mondd... Na, emlékszel, Charles neje meghalt, ő meg elvette ezt a szegény Emmát, aki azt képzelte magáról, hogy valamilyen romantikus regényben szerepel, és mindent elsőprő első szerelemre vág. Csalódik a férjében. Itt megállhatunk egy kicsit. Ez a regény olyan, mintha egy kicsit rólam szólna. Ha ugyanis valamilyen okból kifolyólag hozzámentem volna egy ilyen alakhoz, mint ez a Charles, akkor mellette bizony én is vágytam volna romantikus első szerelemre. Emma drága, szép ruhákban akart tündökölni hajnalig, ahol ínycsiklandókat esznek, mindenki gazdag, elragadó. Na, itt megint álljunk meg egy percre. Ivett! Csak nem gondolod, hogy én nem szeretnék vagy nem szerettem volna ilyen körülmények között élni az első szerelmemmel? Akikkel én találkoztam, azokkal sajnos nem lehetett ilyet megcsinálni. Barna csóró volt, Vince nem tudott viselkedni (különben is meghalt, vagyis már özvegy lennék), a szakszervezetis Csanálosi Róbert pedig mindig erőszakosan viselkedett.

– És te hogy viselkedtél? A csinos, értelmes, hűséges, türelmes, józan életű férfiakat is állandóan kritizáltad. Nem tetszett, ha valakinek barna volt a szeme, szürke pantallóban járt, túl hosszú volt a haja, vagy bókákat mondott.

– Nézd, Ivett! Neked van férjed, két gyereked, három unokád. Szerencsés és boldog vagy. Én ezt nem tudom átélni, tőled meg az én dolgaim nagyon idegenek. Maradjunk annyiban, hogy sokszor én sem értem magam. Így már jobb? De hadd térjek vissza Emmára. Amikor megszülte a kislányát, akkor is álmvilágban élt, nem csapta meg az anyaság szele, és dajka nevelte a lányát. Ostoba emberekkel kellett találkoznia, közben valamilyen nagy eseményre várt, ami megváltoztatja az életét.

Na, innentől kezdve ez részben ismét hasonlít az én sorsomra. Én is hányszor álmodoztam, hogy legyen már valakim, sőt kitaláltam, hogy kibe szeretnék bele legszívesebben. Nem költöztünk volna össze addig, amíg meg nem állapítottam volna az alkalmasságát. Nagy Vincét nem akartam évekig nevelni, és megtanítani a közös együttélés alapvető szabályaira, az építésvezető Füredi Kornél lépten-nyomon hazudott, sohasem kérte ki a véleményem, Ligeti Lajos pedig mindig morgott az orra alatt, búzlott a lába, és emiatt nem találtunk előkelő társaságot. Ha Emma álomvilágban élt, akkor én nem. Emmának több udvarlója akadt, vagy ő kacérkodott másokkal. Na, én sohasem tettem a szépet másoknak. Nem vagyok olyan, és különben is egy nő ne udvaroljon férfinak. Emma nem találta meg az igazit, mert a kapcsolatuk vagy plátói volt, vagy a férfiak csapták be. Egyik se jó. Ha pedig megcsalta a férjét, akkor magán kívül volt az örömtől, hogy neki szeretője van. Azt hitte a kis naiv, hogy ő egy romantikus regénynek a hősnője. Na, én szerencsére nem tudom, milyen érzés lehet az ilyen bosszúállás. Mindenesetre úgy gondolom, hogy megértem, megvetem, mégis kedvelem Emmát. Viszont azt nem tudom felfogni, miért csinált rengeteg adósságot, és miért lett olyan látványosan öngyilkos, hogy arzénal megmérgezte magát. Jaj, hát napokig szenvedett. A virrasztásra összegyűlt ismerősök, rokonok idióta vitákba bocsátkoztak a halott mellett, és a legkisebb figyelmet sem fordították Emmára. Mintha nem is lenne a szobában egy halott asszony. Rettenetes! Az biztos, hogy én normálisan halok meg, és nem lesz virrasztás, búcsúztatás...

SZABINA

Szabinával teljesen véletlenül futottam össze az utcán. Szerencsére ő is ráért, így aztán beültünk az Arabica kávézóba. Nagyon régen találkoztunk. Neki több mesélni valója van, mint nekem. Már legalább tíz perce áradozik a két fiáról, a két menyéről és a három unokájáról. Fotókat mutogat, én pedig dicsérem, csodálkozom és határtalanul örülök. Sajnálkozom, amikor férje magas vérnyomásáról beszél, és együtt-érzésemet fejezem ki, amikor megtudom, hogy volt egy kis balesete, ezért biceg, és viszonylag gyakran le kell ülnie. Együtt dolgoztunk a megyei tanácsi építőipari vállalatnál. Arról persze egy szót sem szól, hogy gyakran betartott nekem.

– Milyen figyelmetlen vagyok, én csak mesélek, rád meg nem figyelek, pedig tényleg komolyan érdekel, mi van mostanában veled.

– Köszönöm, jól vagyok. Szerintem az egészség a legfontosabb és persze a nagy, megértő család, de én már erről lekéstem, belenyugodtam, és így élem a boldog, kiegyensúlyozott életemet. Éppen tegnap gondoltam arra, hogy annak idején te tanítottál be a tanácsi építőipari vállalatnál. Előtte azonban három új munkatársammal együtt fogadott az igazgató, dr. Leonárd Győző. Nagyon jól felkészült a személyi anyagokból: hosszasan sorolta, kinek milyen érdemei vannak, milyen sokat nyer az intézmény a munkájukkal. Engem a végére hagyott. „És te is itt vagy, kedves Nárcisz. Mindannyiunk nevében mondhatom, hogy rendkívüli módon irigylünk, mert mindazt, amit eddig elértél, közülünk már senki sem tudja megvalósítani. Szentelenül fiatal vagy, és ez olyan nagy erő, amivel mi már nem rendelkezünk. Ez a te egyetlen és legnagyobb erényed. Lehet, hogy ezt még most nem tudod kellően felfogni, de hidd el, nekünk már több tapasztalatunk van ilyen vonatkozásban is.” Hát akkor ez nekem felért két hatalmas pofonnal. Legalább tíz évbe telt, amíg feldolgoztam ezt a sértést. Közben a legnagyobb erényemet, a fiatalságomat fokozatosan ledarálta az idő kereke. Ilyen bókot már soha senki nem mond nekem.

– Még mindig nagyon jól nézel ki, látszik rajtad, hogy egészségesen élsz. És ez nem bók, hanem maga a valóság.

– Te se panaszkodj, mert a homlokodva van írva, hogy nagyon boldog vagy. Győzőt kedveltem, mert két év múlva kiemelt, és én lettem a főnököd. Gondolom, akkor mind a kettőnket megutáltál. Nem? Na, egy ilyen kicsit... (két ujjammal mutatok). Mint személyzetis főelőadó én vettem fel vagy bocsátottam el a dolgozókat, meghirdettem a betöltetlen álláshelyeket, elkészítettem a szerződéseket, jellemzéseket írtam, statisztikai adatokat gyűjtöttem. Problémamegoldás, kreativitás, stressz, tolerancia, precizitás, szervezőkészség, empátia, felelősségvállalás, kommunikációs készség...

– Én viszont többek között vezettem a különböző nyilvántartásokat, naprakészen tartottam az adatokat, jelentéseket, leveleket gépeltem, intéztem a beiskolázásokat, a szakmai továbbképzéseket...

– Pont kapóra jön, hogy a továbbképzéseket említed. Volt nekünk akkor egy nevezetesen ügyünk, a szántódi fejtágító.

Salga Attila: A nárcisztikus Nárcisz

– Arra gondolsz, amikor... hogy is mondjam... kiderült, hogy te meg Győző, szóval... Nagyon meg akarta találni benned azt a *fiatalságot*...

– Nem a fiatalságomról van szó. Szabina, te sosem hagyod otthon a szennyessé fantáziádat?

– Ó, hát eszembe se jutott, hogy egy férfi és egy nő között lehet valami. Most is csak az forog a fejemben, miért szállíttattad oda neki Mancikát, amikor nem is a mi cégünknel dolgozott.

– Ez egy nagyon régi dolog. Te se egyedül jöttél, hanem Csabival, aztán mégis lecsaptad a kezemről Barnát. Nem hagyom magam, csak azért is megmondom az igazat!

– Nárcisz! Ha már ilyen átkozottul kellemetlen dolgokat hozol fel, akkor most menetrend szerint az jön, hogy hálálkodjak neked, mert átengedted Barnát? Mindig ezzel hozakodsz elő.

Nagy kár, hogy Szabina már nem a beosztottam. Nagy kár, hogy amikor az volt, nem törtem ketté a karrierjét. Mondjuk azzal, hogy elmeséltem volna a közös főnökünknek, hogyan nyúlja le a pénzeket. Hálás lehetne nekem, mert azonnal elengedtem Barnát, amikor kiderült, hogy nagyon „eredményesen” feküdt le vele. Egy ilyen férfihez nem köthet már engem semmi. A sör szaga, ocsmány modora, hűtlensége, nyamvadtsága semmiképpen!

– Nem, most nem ez jön. Ő választott téged, nem én. Ha én téged választottalak volna, akkor Barna velem maradt volna. De én nem választhatok egy nőt. Érted, ugye? Amit tettem, csakis a kettőtök érdekében tettem.

– Micsoda szójáték, micsoda fordulatok! De logika nincs benne.

– Ebben nem kell logikát keresned, mert bőven van benne. Azért, mert Barna mellett most is megjátszod a józan, kielégített nőt, még nem kellene tiszteletlennek lenned. Lehet, hogy nem voltam jó kisfőnököd, mert nekem sokkal több felé kellett figyelnem, és Leonárd Győző érdekeit érvényesítenem mások rovására. Ezt csak az tudja megérteni, aki ilyen kényszerhelyzetben van. Tudod mit? Inkább igyuk meg a kávékat, aztán menjünk dolgunkra, mert te még most is féltékeny vagy rám. Pedig a Barnához semmi közöm. Maximum annyi, mint neked Lipcsei Bálinthoz, akivel a Barna-korszakod előtt egyszer-kétszer megvillantottad magad. Ez most már mind múlt idő. Nekem a jelenben Barna egy nagy nulla, egy hűtlen szoknyapecér.

Szabina pénzt dob az asztalra, feláll, és faképnél hagy.

Tiszteletlenségével csak megerősít abban, hogy nekem van igazam.

TOVÁBBKÉPZÉS

Szabina rosszul emlékszik. Azt hiszi, hogy én szerettem Barnát. Óriási tévedés. Nagyon régen volt, mert akkor még miniszoknyában jártam. Legjobban a kékcsíkos sárgát és az egyszínű fehéret hordtam. Mind a kettő jól illett a napbarnított, selymes bőrömhöz. Azon a bizonyos szántódi továbbképzésen történt, amikor elintéztem, hogy dr. Leonárd Győző, a főnökünk egy másik cégnél dolgozó, harmincas éveiben járó, elvált asszonyt, Mancikát behozhassa a fejtágítóra. Teljes joggal, kiküldetéssel, szállással és étkezéssel. Tóth Eleonóra helyett, aki ugyan külsős volt, de alkalmazottként szerepeltettük, és pont akkor inkább az NDK-ba ment a választottjával. Ezen felbuzdulva én is úgy döntöttem, hogy egy tollvonással bevonom Kékhelyi Barnát, mert jól nézett ki, minden lány róla beszélt. Hát így néztem ki magamnak. Nem ismertem, akkor láttam először, tehát egyáltalán nem lehet azt állítani, hogy valamilyen önös érdekből „csoportosítottam” hozzánk.

A továbbképzésen csak formális előadások voltak – megtartották, vagy nem, vagy részt vettél, vagy nem. Ha valakit megbíztál, felírta a neved a jelenléti ívre.

Szerintem Barna olyan jó átlagos volt kívül és belül is. Kedves, lezser, szimpatikus, de túl kíváncsi, olykor nagyképű. Miután tudta, hogy nekem köszönheti ezt a továbbképzést, nem flörtölt más lányokkal. Szabina állandóan kíváncsiskodott: dülőre vittem-e már vele a dolgokat, mi történt este, hol van az anyajegye – szemtelenül fogalmazott. Ez valójában üdülés, kikapcsolódás, pihenés volt, tehát az ember elengedheti magát. Meg is tettem, de nem olyan értelemben, mint Szabina vagy Barna gondolta. Olvastam, napoztam, fürödtem, beszélgettem, fagyiztam, dinnyét ettem, panaszkodtam a sok szúnyog miatt. Én a saját magam kedvében jártam, hisz a munkám során mindig csak másokkal kellett törődnöm.

Örült meleg volt, félárnyékban feküdtünk egymás mellett. Pontosabban Barna könyökölt, és engem bámolt.

– Mi történt? Begörcsölt a szemed?

– Amilyen szellemesen és gúnyosan kérdezed, én ugyanúgy nem tudok válaszolni. Az a bajom, ha őszintén elmondok valamit, akkor a lányok előbb-utóbb azt hiszik, hogy szemtelenkedek, ki akarok kezdeni velük. Én egy kövér, antipatikus lánynak sosem mondanám, hogy csinos, és olyan a teste, mint egy manökené. Nem szoktam gúnyolódni. Inkább meg se szólalok. Ha pedig egy olyan lányt sodor elém az élet, mint te, akkor nem szabad eltitkolnom azt, amit érzek. Kellemes megjelenésű, élénk fantáziájú, szellemes, csinos, arányos, hibátlan vagy, érezhető a pozitív kisugárzásod... Ebből az is következik, hogy nagyon tetszik ez a „továbbképzés”...

Na, így vagy hasonlóan igyekezett engem is „továbbképezni”, de én átláttam a szitán. Azt színleltem, hogy alszom, de ébren voltam. Amikor megcsókolta a nyakam – mintha egy bogár mászott volna rajta. Kis idő múlva újból ugyanoda csókolt. Jaj! Hát ez mégis bogár!

Ösztönösen és nagyon rosszul reagáltam. Jobb tenyeremmel telibe találtam a fülét.

Salga Attila: A nárcisztikus Nárcisz

Utána százszor kértem bocsánatot, hiába ismétелgettem, hogy most már ezerszer megpusztilhatja, úgy tett, mint aki megsüketült. Aztán jött Szabina, aki hol Barna jelenlétében, hol négyszemközt igen változatos módon marasztalt el, szidalmazott, érzéketlennek és frigidnek nevezett. Benne is majdnem akkorát csalódtam, mint Barnában, bár ő nem akarta megcsókolni a nyakam.

Egyikük sem akarta érzékelni csalódottságomat, kétségbeesésemet. Viszont nagyon „eredményesen” rátaláltak egymásra, mert három hónap múlva megtartották az esküvőt. Nem siették el, sőt egy kicsit késtek is vele. Akkor a kis jövevény állítólag már harmincöt-negyven napos volt.

KÉPVISELŐ

Most csengetek be Lilla barátnőmhöz. Máris nyitja az ajtót.

– Szia, szia! Milyen jó, hogy eljöttél, legalább dumáluk egy jót.

– Szia! Ki volt az a vonzó férfi, akivel a függőfolyosón találkoztam? Tőled jött ki, ne tagadd!

– Ó, egyáltalán nem tagadom, sőt büszke vagyok rá. Ő a közös képviselőnk. Rendkívül precíz, minden ügyünket gyorsan, megnyugtatóan intéz. Én is tagja vagyok a számvizsgáló bizottságnak, és egy pénzfelvételi ügyletet beszéltünk meg... Akaszd ide a kabátod, foglalj helyet!

Lilla arca majd kicsattan a boldogságtól. Én sokkal többet sejtek holmi pénzfelvételnél. De nem firtatom, mert viszonylag könnyen megsértődik, és nem szeretnék úgy járni, mint néhány hónappal ezelőtt, amikor a kapcsolatairól faggattam. Kikérte magának.

– Hát... szerintem a legjobb foglalkozás a közös képviselőé. A mi huszonnégy lakásos épületünkben hat év alatt legalább öten képviselősködtek. Az egyikük szótlanul és nyom nélkül tűnt el. Nem, nem gyilkolták meg. Mivel két aláírás kellett a pénzfelvételhez, nagyobb összeget nem tudott leemelni, de egy csomó adósságot hagyott ránk. A megválasztott új emberünk minden hivatalos szervvel kerestette a régi pasast. Elutasították. Lelépett, nem végezte el a munkáját, mégsem követett el bűncselekményt. Nem lehetett felelősségre vonni. Ezért jó ez a foglalkozás!

– Szépen kérlek, ne hasonlíts össze egy tisztességtelen embert egy becsületessel.

– Persze, persze... Na, szóval beletelt egy év, amikor előkerült: szabad akaratából, véletlenül. Semmire se akart visszaemlékezni. Nem lett meg a könyvelés. A második emberünk ezért nem vállalta tovább. A harmadik nagyon szép pénzért kicseréltette a négy lépcsőház ajtaját. Magas összeget utaltatott át egy kft-nek, majd levélben közölte, hogy egészségügyi okok miatt lemond. Szerintem a vállalkozóval felezték a pénzt. A negyedik képviselő nem értett szót az ellenőrző bizottság tagjaival, tiltakozott, mert minden lépését ellenőrizték. Elszámolni nem tudott, nem is akart. Ezért a közös költséget sokan nem fizették. Van néhány cég az épületben. Ők se fizettek; több millió a hiányunk.

– Nálunk teljesen más a helyzet, minden normálisan megy, itt nem csal senki, és nincsenek hátralékosok.

– Sajnos nálunk vannak és voltak. Itt van az ötödik Kákánk, vagyis közös képviselőnk. Bocsánat, szerencsére már nincs itt, mert nagy nehezen menesztettük, de amikor még megvolt, hű, az anyja nemjóját! Az aztán igazán piszkos dolgokat csinált. A közgyűléseket szabálytalanul vezette le, a jegyzőkönyveket ő írta meg a saját szája íze szerint. A hitelesítő meg két haverja volt. Olyan is belekerült a szövegbe, ami el se hangzott. Az éves beszámolóban a számvizsgáló bizottság tagjai hibákat találtak. Robika – így hívják a számvizsgáló bizottság elnökét – elkezdte sorolni a számszaki hibákat. Mit gondolsz, hogy reagált erre „őképviseletisége”? „Megvonom öntől a szót, mert amit mond, nem tartozik a napirendi ponthoz.” Hogy a k...a életbe ne tartozna már oda! Jaj, bocsánat, de így hangzott el. Erre hagyta tovább

beszélni, viszont Káká úr majd nem írja be a jegyzőkönyvbe! Néhányan diktafonnal rögzítették a gyűlést, és bekiabálták, hogy meglesz a szöveg! Robika minden tavalyi tényt számot összevetett az ez évi tervszöveggel. Nagy differenciák voltak. Lantos Sebestyén kákánk, aki a kákán is csomót keres, főúri hangon sokszor félbeszakította: „Térjen a tárgyra, kérem!” Mindenkit hülyének nézett. Hát Robika mást se tett, csak a témáról beszélt. Könyvelő a foglalkozása. Igazán ért az ilyesmihez. Káká úrnak négy hónap alatt nyolcvanhét emailt küldött. Volt abban minden. Miért nem továbbította a fizetési felszólításokat? Miért nem tart fogadóórát? Miért nem válaszolt a levelekre? Ebből arra következtettünk, hogy több hónapja egy szót se váltottak egymással. „Természetesen hazugság az, amit ön mondott. Itt és most megvonom öntől a szót.” Egy ember kivételével mindenki a beszámoló ellen szavazott. Akkor a Káká úr mondott három nevet – innentől kezdve ők alkotják az ellenőrző bizottságot. Szavazzuk meg! Az ötödik napirendi pont szerint a Kákát kellett volna újra megválasztani határozatlan időre. Dehogyan szavaztuk meg! Volt aztán ribillió! De végül elértük, hogy azonnal lemondjon. Persze majd jön helyette egy rosszabb. Bárkinak megéri – semmi felelősség. Hányszor mondtam már: ennél lejjebb nincs, aztán mégis van! Megvontuk tőle az aktuális havi tiszteletdíjat. Ez semmiség ahhoz a sok bosszúsághoz képest, amit okozott. Például nem adott át egyetlen szál papírt se!

Lilla arcára kiült a döbbenetre vagy utálatra emlékeztető pirosas-sárgás színegyeleg. Kis hatásszünetet tartottam, mert úgy normális egy beszélgetés, ha a másik fél is reagál az elmondottakra. Közben kortyolgattam az elém tett teát. Tejjel iszom, mint az angolok. Eleinte Lilla furcsának találta, de már évek óta tudja, hogyan szeretem.

– Nekem az a véleményem, hogy ezeket az embereket fel kellett volna jelenteni. Ha tényleg így történt minden, akkor nem úszhatják meg szárazon. Szerencsére a mi képviselőnk sok mindenben profi: közgazdász, jogász, de ha kell vízvezetékot szerel, pályázatot ír, tele van ötlettel, újítással.

– Sajnos ez a feljelentés nem jött össze. De még az utolsó esetem most jön. Megismerkedtem egy ügyvédnővel, aki ugyan valamilyen oknál fogva nem praktizált, de más vonalon nagyon értette a dolgát. Fújta a jogszabályokat. Nekem ő volt a precizitás, az önzetlenség szimbóluma. Megpályázta a házunkban a közös képviselőnek kiírt pályázatot. Persze megnyerte. Valamiért nagyon szimpatikusak lettünk egymásnak. Két nő között ez azért nem olyan, mint szerelem első látásra. Nekem nincs olyan hajlamom... Hatvan lakás tartozott hozzá, és egy kicsit hozzám is, mert annyira összebarátkoztunk, hogy a szabad kapacitásomból adódó időmet rászántam. Hol ezzel, hol azzal bízott meg. Munkánélküli voltam, most meg emberek között forgolódtam. Információkat kellett szereznem a ház ügyes-bajos dolgaival kapcsolatban. Időnként átvettem a szerepét. Persze nem hivatalosan. Éreztem, hogy most már vagyok valaki, pontosabban olyan vagyok, mint ő. Ez a kapcsolat, ezek az érzések kiűzték belőlem a negatív gondolatokat. Na, szóval... őt is Lillának hívták. Képzeld, Cziczvarek volt a vezetékneve. Cézével kell írni, de ez most mindegy. Ez a Lilla nagyon tudatosan csinált mindent. Intézte a lakók ügyeit, és én besegítettem. Megbízta benne, mert olyan kedves, segítőkész volt. Annyira összejöttünk, hogy időnként adtam neki kölcsön kisebb-nagyobb összegeket. Amikor nem tudta meg-

adni, legyintettem egyet. Nem baj, mert kétszer állati szerencsém volt, és nyertem a lottón. Cserébe bevezetett a társasági életbe. Ne az evésre-ivásra, tombolásra gondolj, hanem arra, amit már elmondtam: intéztem a társasház ügyeit, közben fontos emberekkel kerültem kapcsolatba. Egy akkora épületen, mint a mienk, mindig akad valamilyen hiányosság. Hivatalosan megszüntették a gázszolgáltatást, mert nem volt annyi pénzünk, hogy a félig beomlott kéményeket kijavíttassuk. Át kellett állni az elektromos áramra. Mindenki új bojler és tűzhelyet vett. Megpályáztuk a gerincvezeték kiépítését. Ne tudd meg, hányan jelentkeztek! Senki! Érted? Senki! Al-lítólag rosszul fogalmaztuk meg a pályázatot. Na, ez most már mindegy. Óriási összegbe került volna minden lakónak. Négyzetméterre lebontva lakásonként száznyolcvan–kétszázezer forint jött ki. A barátnőm mégis megszavaztatta a közgyűléssel, és részletfizetéssel elfogadták. Persze nem mindenki értett vele egyet, de a többségi szavazat döntött. Akkor még azt hitték, hogy már van vállalkozó a munkára. Közben a második lépcsőház fölött beázott a tető, néhány felső emeleti lakásban átnedvesedtek a falak. Sürgős beavatkozásra volt szükség. Néhányan addigra vagy a teljes összeget, vagy egy-két részletet befizettek a gerincvezeték cseréjére. Jaj, ez a Lilla hozzáfért ehhez a pénzhez, és úgy csoportosította át a tető javítására, hogy senki se tudott róla. Még én sem. Egy szép napon aztán eltűnt. A pénzzel együtt. Szó szerint értendő, vagyis lelépett, megszűnt, elpárolgott! Semmilyen dokumentáció, számla vagy szerződés nem maradt utána. Felvilágosítottak, hogy nem érdemes feljelenteni, mert nincs bizonyíték. Egyébként sem lehet elérni. A mobilját lecserélte, a bejelentett lakcímen nem tartózkodott. A rendőrség nem foglalkozott az ügygel. Na, erre kössél csomót!

Lilla erre se tudott csomót kötni. Hirtelen arra panaszkodott, hogy megfájdult a feje, és különben is az unokájáért kell menni az oviba, és nem késhet el. Ez gyakorlatilag azt jelentette, hogy ki vagyok rúgva.

Vettem a lapot. Ide se jövök többet, mert aki ilyen nyilvánvalóan elutasítja, hogy okulásul átadjam a negatív tapasztalataimat, azt én nem kedvelem.

VELENCE

Vári Lajos és a felesége, Leonóra (Leona) a lépcsőház folyosóján, a lifttől jobbra lakik. Gyakran találkozom a lányukkal, Szendrával. Hatodikos, értelmes lány, de ráfér egy kis szigor, mert szemtelenül kimondja minden gondolatát, ezért igen sokszor agresszív. Én szoktam kikérdezni a leckéjét, ha elakad, elmagyarázok neki mindent. Leona és Lali szinte éjjel-nappal dolgozik, nincs idejük és türelmük arra, hogy Szendrával foglalkozzanak.

Lali informatikus egy menő cégnél, Leona humán menedzser egy szállodában. Nem irigylem őket, viszont a jövedelmüket annál inkább. Minden évben külföldre mennek. Megfordultak már Kubában, New York-ban, Moszkvában, Hollandiában..., és még ki tudja hol. Egy hete jöttek haza Olaszországból. Egy kicsit megzavarta a felhőtlen kedvüket, hogy valamilyen tengeri izétől Szandra kiütéseket kapott, de az is lehet, hogy az erős naptól volt. Végre olyan helyre mentek, ahol már én is jártam.

Mutogatják a fotókat a kivetítőn. Lajos olyat mond, amit mindenki tud.

– Ez itt a Szent Márk tér.

– Amikor én a barátnőimmal ott jártam, ugyanígy nézett ki. A bazilika bejáratánál állt két nő, és mindenféle tört nyelven magyarázta, mutogatta, hogy legalább térdig érő nadrágban és fedett vállal szabad bemenni. Szépnek igazán nem nevezhető, vörösesbarna lepleket osztogattak darabonként egy euróért, hogy azzal legyenek szívesek lefedni magukat. Engem nem tudtak megrövidíteni, mert illendően öltöztem: halásznadrág, normális blúz volt rajtam. Nem tudom, miből készült ez a lepel, a mintákat se tudtam kivenni pontosan, egyébként lehetett műanyagból, papírból, vékony textilből. A két nő köszönés nélkül, éles hangon, megfellebbezhetetlenül, a fedetlen testtájakra mutogatva, nyersen közölte: „One Euro!!!” Na, ez nem volt szimpatikus függetlenül attól, hogy én, úgymond, nem voltam érintett a dologban, de lehettem volna. A barátnőim persze kint maradtak, mert nem hagyták magukat lenyúlni. Szerintem, ha már ott van az ember, ne akadjon fel ilyen apróságon, de ők mindig ilyen zsugoriak és irigyek voltak.

– Közben lement néhány dia, és sajnos nem tudtam hozzáfűzni semmit – mondja Leona. – Most már talán sikerül... Íme a Doge-palota a Sóhajok hídjával, és természetesen mi, ahogyan gondolázunk.

– Igen, a képen is látható, hogy Velencében rengeteg a galamb. Lépten-nyomon, úton-útfélen, házakon, tereken, padokon. A városban több helyen, több nyelven ki volt írva, hogy tilos a galambok etetése, lépcsőn ülés, kajálás, alkoholfogyasztás meg ilyesmi. Kerékpározókat nem láttam a városban, talán biciklizni is tilos. Legtöbbször vaporettóval mentünk, a bérlet persze sokkal olcsóbb volt, mint a napijegy. Annyi a híd és a kanális, rengeteg a turista, ezért egy közönséges halandó nem tud tájékozódni. A rosszindulatú emberek, amilyen néha én is vagyok, azt mondják, hogy szándékosan építették labirintusnak, hogy támadás esetén az ellenség ne ismerje ki magát. Persze mi is gondoláztunk, de ha célirányosan kellett menni valahová, akkor nem volt jó. A gondolázás jó móka, érdekes a város a vízről nézve, a

gondolás bevisz a kis sikátorokba is, és lehet, hogy el se jutunk oda, ahová akarunk. Ja, és egyáltalán nem olcsó.

– Mi az, ami egyáltalán tetszett neked Velencében? – kérdezi Lali.

– Ó, hát sok minden. A Sóhajok hídja, a Dodge-palota...Nyilván a karnevál lett volna a legnagyobb élményem, ha pont akkor rendezték volna – az én kedvemért. Na, ez vicc volt. De ugye nem februárban, hanem júliusban jártam ott. Szerettem a nagy tereket, a gyönyörű panorámát, a múzeumi képeket, de hát Velence önmagában egy hatalmas múzeum. Jaj, és nem tudom, milyen tapasztalataitok vannak az étkezésekkel kapcsolatban. Az egyik útikönyv szerint Velencében sportot csinálnak abból, hogy a turistának rossz kaját adjanak, ráadásul drágán. Ez azért túlzás. Az viszont cáfolhatatlan tény, hogy mindent hajón és utána gyalog cipelve kell szállítani mindenhova. Nemcsak a kaja alapanyagait, de a konyhafelszerelést, a tisztítószereket, ott sokkal nehezebb és drágább minden javítás és karbantartás. Volt olyan hely, hogy hárman beültünk, és csak két pizzát rendeltünk. A pincér közölte, hogy minden darabhoz csak egy tányér jár, és rendeljünk még salátát vagy valami mást. Na, ez zsugoriság a javából! Őszintén szólva, ahhoz képest, hogy a mosdó egy kis lyuk, az asztalok lábai kartonpapírral voltak kitámasztva – szóval irtó nagy arcuk van arrafelé az olaszoknak. Egyébként több helyen egy euró ellenében próbálkoztam a mosdót megtalálni. Az egyikben a nyilvános WC-t ajánlották, a másikon kategorikusan megtagadták, a harmadikon csak akkor engedték volna meg, ha fogyasztok is valamit. Szerintem a hivatalos illemhelyeket nagyon nehéz megtalálni. Felirat a falon, majd megint, majd megint, aztán semmi, semmi, semmi..., majd egy forduló fordulójának alsó lépcsőjén, hopp, ott van. Nem mondom, hogy mind ilyen, de ez egyszer is bosszantó lenne.

– Ismét lemaradtál vagy tíz-tizenöt képről – jegyzi meg Leóna.

– Nem maradtam le. Ezeket mind ismertem.

– Akkor ez a San Giorgio-torony, pontosabban az elénk tárulkozó gyönyörű panoráma – folytatja Leona. – A másik képen pedig az látható, hogy egyre nagyobb a város vonzereje: japánok, kínaiak, arabok, afrikaiak, és még ki tudja, honnan érkeztek...

– A szépség, a gazdag történelem mindenkit vonz. Amikor mi ott jártunk, olyan viccesnek találtam, hogy ezek a kínaiak, japánok milyen alacsony termetűek, furcsa nyelven beszélnek. Tényleg annyian voltak, mint a kínaiak. Szállásunkon lakott egy indiai férfi, akinek alig volt foga, de az a néhány aranyból készült. Amikor találkoztunk, folyamatosan vigyorgott, tehát volt időm megfigyelni a pofázmányát... Jaj, már vége is van. Nagyon köszönöm. Örülök, hogy ismét átélhettem ezeket a kellemes élményeket, remélem, ti is így gondoljátok. Még egyszer nagyon köszönöm. Sajnos most már el kell mennem, mert csak átugrottam hozzátok, és vár otthon a házimunka. Ja, és bocsánat, de hadd vigyek már el egy-két sütit, mert ezt a fajtát imádom, és közben nem volt időm enni. Szia!

SZANDRA

A szomszéd kislány, Vári Szandra jött át az imént. A lifttől jobbra van a lakásuk. Hatodikos, értelmes lány, de ráfér egy kis szigor, különben csak otthon ül, és számítógépezik. Szülei mondják ezt igen gyakran. Sajnos nincs idejük foglalkozni vele, mert váltott műszakban dolgoznak. Meg is jegyeztem egyszer – bár ne tettem volna –, hogy ti nem is tudtok igazi házasságot élni. Kaptam a fejemre, de aztán valahogy kimosakodtam magam, mondván, csak vicc volt az egész, igazán semmi közöm a magán szférájukhoz.

Na, itt van Szandra, éppen kipakolja a könyveket és a füzeteket, beleiszik a méz-zel ízesített teájába.

– Szandi! Mielőtt jöttél egy horoszkóppal foglalkozó könyvet olvasgattam. Tudod, mi az a horoszkóp?

– Valami olyasmi, hogy a csillagok és a bolygók állása milyen volt, amikor megszülettem?

– Röviden és leegyszerűsítve.

– Engem nem érdekel az ilyesmi.

– De igen, mert a horoszkópod segít abban, hogy megismerd magad. Azt hiszi az ember, hogy minden rendben van vele kapcsolatban, nem gondol arra, hogy mások másképpen látják. Tudnunk kell, mi vár ránk az életben.

– Azt is meg lehet tudni, hogy holnap felelek-e matekból?

– Jaj, hát úgyis tudod, hogy ez buta kérdés. Viccnek jó, de most halálosan komoly dolgokról van szó. Itt azt olvasom, hogy te hajlamos vagy az irigységre, birtoklási vágyad nem ismer határokat. Emlékszel a kis Jancsikának sohasem akartad átadni a babádat, úgy ragaszkodtál hozzá, mint az ember az életéhez szokott. A csokit mindig egyedül faltad fel, amit vittem, soha nem adtál senkinek. Na, ilyen vagy te. Persze ezt nem én mondom, hanem a csillagok, ott van megírva a Nagy Könyvben.

– Az nagyon régen volt, nem is emlékszem rá.

Ilyenek ezek a mai lányok. Amire nem emlékeznek, azt hiszik, az nem történt meg. Vagy nem akarják, hogy fény derüljön az igazságra, a múltjukra, ezért inkább elhomályosítják vagy letagadják. Nem, én sohasem voltam ilyen. Mindenért vállaltam a felelősséget. Még akkor is, ha mások ezért megszóltak, netalán leköpködtek vagy hazugnak neveztek.

– Szandikám! Itt azt írják rólad, hogy nyugtalan természetű vagy, szinte igényled a rendkívüli feszültséget, ezért keresed a kihívásokat.

– Ez se igaz! Ha vannak problémáim, igyekszem én magam megoldani, mert aki beleavatkozik, mindig újabb, apróbb problémákat csinál nekem, helyett, hogy véglegesen megoldana valamit. Csak akkor vagyok ideges, ha beleszólnak a dolgaimba.

– Na, most bizonyítod be, hogy makacs vagy, túlzásokba bocsátkozol. Szüleidnek nem akarsz szót fogadni. Anyukád mondta, hogy már kacsintgatsz a fiúknak. Hogy is van ez?

– Anyu nem mondhatott ilyet, mert nem látott ilyet. A szünetben ugyanúgy beszélgetek fiúkkal, mint a lányokkal.

– Na, szeretném én azt látni, hogy *ugyanúgy* beszélgetsz!

– Ha kíváncsi, Nárcisz néni, akkor tessék eljönni a suliba – akár minden szünetben –, és hallgatózni.

– Aztán azt olvasom, hogy „ha belső harmóniáját, nyugalma megzavarták, azonnal reagál rá. Ha az önérzetét érinti valami, ez igen felizgatja. Szinte keresi a súrlódási felületeket.” Szandikám, ebben is nagy hasonlóság van. Most képzeld el, hogy eljön az az idő, amikor már szüleid megengedik, hogy az ő felügyeletükkel megismerkedj egy nagyon komoly fiúval, aztán megszeretitek egymást. Ezt a viselkedést minél előbb ki kell nőned. Előbb-utóbb felnőtt leszel, családanya, és akkor nem lehetsz nyugtalan, ideges, felelős. Mit szólnak majd hozzá a gyerekeid és a férjed?!

– Jaj, Nárcisz néni! Hol vagyok én még attól! Én még erről nem is szoktam fantáziálni, aztán mért foglalkozzak olyannal, ami majd tizenöt vagy huszonöt év múlva lesz? Jó, hogy már nem azt tetszik kérdezni, milyen színű koporsót szeretnék!

– Ejnye, te gyerek! Hát hogy lehetsz ilyen cinikus! Én nem kívánom senkinek a halálát, főleg nem a tiédet, aki ugyan ártatlan gyermeknek nézel ki, de van benned bőven rosszaság, amit ugye majd kiűzöl magadból.

– Oké, kiűzöm magamból, de most már foglalkozunk a matekkal, mert két nehéz feladatot kell megoldanunk.

Igen? Ilyenkor a matek kell, pedig úgy utálsz, mint kutya a botot. A nevelés néha fontosabb, mint a tanulás. Nem ismerem ki magam a furcsa gondolkodásban, mert én teljesen más voltam fiatal koromban. Nagy a szád, és olyan vagy, mint sok más rossz gyerek az iskolában vagy a játszótéren. Most akkor felmerül a kérdés: meg tudsz-e változni, és el tudom-e ezt érni. Vagy inkább azt akarod, hogy én bolonduljak meg? Még ezt is kinézem belőled, mert ma már számtalanszor megsértettél.

– Na, most aztán végleg kiderült, hogy milyen Skorpió vagy te! Matekkal akarsz foglalkozni. Azt olvasom, hogy a Skorpió „roppant kutatási vágygal rendelkezik. Boncol, kételkedik, kritizál. Vagy rajong egy témáért, személyért, dologért, vagy undorodik tőle.” Mióta szereted te a matekot? Éppen azért jársz hozzám, hogy én megszerettessem veled! Tudod, Szandikám, a Skorpió azt hiszi, hogy igaza van, és mindenáron meg akarja védeni a maga hitét, még akkor is, ha nincs igaza, mellesleg ez nem is érdekli...

– Nárcisz néni! Miért tetszik engem „skorpiózni”, amikor én Oroszlán vagyok, mert augusztus 5-én születtem.

Hát... ez a gyerek most megfogott. Ő biztosan jobban tudja, mint én, és akkor most ez nagy blamázs...

– Na, nem baj az! Én csak elmondtam, hogy milyen lennél Skorpiónak. De az Oroszlán – az más, teljesen más. Na, akkor nézzük csak azt a matekot...!

ÁLOM

Nagyon furcsa dolgokat szoktam álmodni. Sokáig nem tudtam, mitől lehet, hogy tudnék megszabadulni a borzalmaktól. Egy hete rájöttem, hogy attól függ, mikor és mit eszem lefekvés előtt. Az lenne a legjobb – olvastam –, ha délután öt után már nem ennék semmit. Kipróbáltam, de akkor éhes gyerekeket láttam, akik a felhőkről ugráltak a mélybe, és ez nagyon megviselt. Máskor bőséges vendéglői ebéd után már nem ettem semmit. Ennek az lett a következménye, hogy egész éjszaka pontyokat és harcsákat akartam elkapni a folyóban, de kicsúsztak a kezemből. Ez azért történt, mert halászlét ettem.

A csoki sem segít, mert amikor eszem, nagyon finom; amit utána álmodom, észbontó. Kérdeztem is Manyikát, hogy ő mit lát álmában csokievés után. Ő nem tapasztalta azt, amit én. Engem négyek akarnak elfogni az őserdőben, ahol minden barna ragaccsal van bekenve, és úgy csúszkálók rajta, mintha be lennék rúgva. Futkosok össze-vissza, majd szétmegy a tudóm, ordítok, mint a sakál, olyan tehetetlennek érzem magam, mint egy szénaboglya a szélben. Az is lehet, hogy Manyikával is hasonló dolgok történnek, de nem meri bevallani. A férjének biztosan nem, mert le akarja fogyasztani, de nekem azért őszintén megmondhatná.

A múltkor az volt a legszörnyűbb, amikor füstölt oldalast ettem zöldborsó főzelékkel. Szerintem ennek egyenes következménye volt az a büntetés, amit álmomban el kellett viselnem. Valamilyen mondván csinált és teljesen nevetséges ok miatt – megettem egy szem cseresznyét –, a király huszonöt botütésre ítélte. Enyhítő körülménynek számított, hogy nem négy szemet szakítottam le a fáról, mert akkor százat érdemeltem volna. És az is enyhítő körülmény volt, hogy csak tízet szenvedtem el, mert utána felébredtem. De így is nagyon igazságtalannak tartom. Miért csak velem történik ilyesmi?

Aztán mégis változott valami. Tegnap este hat körül ettem valamit, ami nyilván jó hatással volt az álmomra, mert olyan dolgot éltem át, ami rendkívül jólesett. Soha nem gondoltam volna, hogy én ilyesmire képes leszek, hogy valaha ezt a csodás érzést átélhetem. Ráadásul olyan volt, mintha órákig tartott volna. Na, innentől kezdve új életet kezdek.

Sajnos azt nem mondhatom el, mit ettem és mit álmodtam, mert nem biztos, hogy ez a recept másoknál is ilyen jól működök. Én meg olyan vagyok, hogy senkit nem szeretnék kényelmetlen helyzetbe hozni. Például, ha valaki almát eszik, és éjjel leesik az almafáról, kitöri a nyakát, én nem vállalom a felelősséget.

PÁLYAVÁLASZTÁS

Jázminnal testvérek lehetnénk azon az alapon, hogy ő is virág, és én is virág vagyok. A Nárcisz és a Jázmin békésen megfér a kertben, de két ilyen nő már aligha!

Legalább harminc éve ismerem, amikor még személyzetis voltam a Magyar Postánál, akkor kezdődött. Ő nem ott dolgozott, de mások valahogy összehoztak vele nyaraláskor, vagy éppen bulikon találkoztunk. Nagyon büszke a családjára. Imrus, a férje nyugdíjas vállalkozó, Jázmin pedig kutyakozmetikával foglalkozik. A lányukat, Vicát nagyon rosszul nevelték. Mindenáron ügyvédet csináltak belőle. Sokáig bojtárkodott, mert a szakvizsgáit nem tudta letenni, tehát egyértelmű, hogy buta ehhez a hivatáshoz. Aztán valahogyan mégis sikerült. Vica most már révbe jutott, de látom rajta, hogy nem szeret ügyvédkedni. Van két lánya, de ez most nem fontos.

Vicát kis kora óta jól ismerem. Gyönyörűen hímzett, kötött, mert az iskolában volt ilyen szakkörük. Grafikákat készített, még ma is megvan kettő a bőröndömben. Simán lehetett volna művész; el lehetett volna intézni, hogy kiállításokon mutassák be a rajzait. Azóta már tájképeket festhetne, és adott volna nekem vagy négyet, mert kedvelt engem. Csinált rólam egy portrét, ami olyan jól sikerült, hogy szinte nem ismertem magamra. Nem tudtam, hogy majd ilyen öregnek és ráncosnak nézek ki. Nyilván ezt nevezik művészi látásnak vagy inkább látomásnak. Ő már azt előre tudta vetíteni, milyen leszek hetvenöt éves koromban. Ilyet csak a zsenik tudnak csinálni.

Jó érzéke volt a kerti munkához. Vica figyelme mindenre kiterjedt. Ha lekókadtak a növények, már locsolta volna, ha gyomot látott, már kapált volna, ha mosolygó gyümölcsöt vett észre, már szüretelt volna. Gyomlálás vagy séta közben énekelt, dicsőhimnuszokat írt a virágokról. Olyan aranyos volt, amikor megkérdezte tőlem, hogy lehet házасítani az almát a körtével. Így, ilyen szakmai nyelven: házасítani. Ő lehetett volna álmaim álmokkertésze, a francia kertek királynője, az Éden kertészmérnöke. De nem! Ő most nem a növényeket, hanem az embereket védelmezi, ügyvédkedik, és erre még véletlenül se lehet azt mondani, hogy ügyvédek királynője vagy a bíróság kertészmérnöke. Ezek összeférhetetlen dolgok.

Ha Vicát nem kényszerítik az ügyvédi pályára, most sikeres iskolaigazgató lehetne, aki helyet ad minden épületes innovációnak, beosztottjait mindenki megelégedésére irányítja és neveli. Mindenki örülne, ha ilyen kiváló ember lenne a főnöke vagy a tanítója. Ő volt az, aki már gyerekkorában beültette a babáit, állatkáit a képzeletbeli iskola padjaiba, és úgy elmagyarázta az új tananyagot, hogy mindenki megnyalta utána a tíz ujját. Óriási kár, sőt veszteség, hogy egy ilyen kiváló tehetség elsikkadt, és az igazgatói iroda helyett bírósági tárgyalásokon kötött ki.

Mindegy. Ilyen agg korban nekem már az is nagy örömet jelent, hogy én nem lettem festőművész, kertész vagy tanár. Ügyvéd se... Jázmin se lettem, de Nárcisz igen...

TAKARÍTÁS

Az ötödik emeleten lakom. A lépcsőházból egy kis függőfolyosóra kell bejönni; ez a húsz négyzetméternyi rész a szomszédomé és az enyém. Birtoklási és takarítás szempontjából egyaránt. Pontosabban ők inkább csak birtokolni szeretnek, és elvárnák, hogy én legyek a takarító személyzetük.

Ma zöldhajnalban felkeltem, bevettem két teáskanál akácmézet, hátha már nem fogok köhögni, mint tegnap lefekvéskor, amikor nagyon sípolt a tüdőm. Akkor illatosítót fújtam szét, és levendula cseppeket tettem a párnámra. Pár óra múlva, amikor a reggelimet készítettem, kinéztem az ablakon, és megláttam a közvetlen szomszédjaimat, Szalmási Viktort, a nejét, Teklát és a babakocsiban a kis trónörökös, Mátét. Akkor érkeztek az esős, sáros utcáról. Úgy, ahogy voltak, bekoszolták a folyosót, aztán cipőtörlés nélkül bementek a lakásukba.

A felnőttek harminc év körüliek, Máté pedig alig múlt három. Viktor reggeltől estig dolgozik, tőle nem várok semmit, de Tekla otthon van. Azt hittem, hogy aki szül, annak a lelkivilága megváltozik, sokkal kedvesebb, nyíltabb emberré válik. Helyettük én lettem kedvesebb sokáig, ha jól számolom, most van a negyedik éve. Soha nem mosta fel a folyosót, én persze nem türtem el, megparancsoltam magamnak, és helyette is dolgoztam hetente egyszer-kétszer. Pedig nagyon jól be lehetett volna osztani a munkát. A páros és a páratlan hetek listáját mindenki ismeri. Választhatott volna, de a gyengéd célzásaimat nem értette meg. Amikor pedig konkrétan rámutattam a hiányosságaira (felmosás, szemetelés, a korlát letörlése, söprés, mert a szél behordja a havat), akkor azt hittem, hogy normálisan fog viselkedni. „Én a családommal, vagyis élő emberekkel foglalkozom, és itthon se lopom a napot, mint egyesek. Sajnos ilyesmire nincs időm.” A lábtörlőjét se szokta kirázni, de ez az ő dolga. Vajon az ilyen ember lelki világa hasonlít a lábtörlőjére?

Egyszer összefutottam a folyosón Teklával. Nyomatékosan dicsértem a kis Mátét, nem fukarkodtam a jelzőkkel. Sok dolgom van, mondtam, takarítanom, mosogatnom, törölgetnem, mosnom kell, aztán vásárolni is elmegyek. Azt reméltem, hogy megérti a célzást, vagyis legalább söpörje össze a koszt. Behúztam magam után az ajtót, hallottam, hogy Tekla anyja, Magdika megsértődött, mert ilyen egyértelmű célzásokat tettem. Szinte megtiltotta a lányának, nehogy egyszer is felmossa a folyosót, mert akárhogy csinálja, a „Vén Debellának” (vagyis nekem) úgyse fog tetszeni. „Nehogy csinálj valamit, mert akkor az öreg megszokja, és azt hiszi, hogy neked kell megcsinálnod.” Istenem! Ötvenöt éves, de legalább húsz kilóval több van rajta, mint rajtam. Ő a Debella! Bagózik, a csikkeket kidobálja az ablakon, bömbölteti a rádiót, a korláthoz veri a lábtörlőt, mert neki ez a takarítás, kiül a folyosóra, és horgol, a kis lurkó is ott játszik egy rózsaszín pléden. Állandóan az én ajtómrá mereszti a szemét. Hát hogy járjak el mellettük? Köszöntgessek, beszéljek az időjárásról, ha már a takarításról nem merek? Milyen megalázó lenne, ha úgy kellene elsomfordálnom mellettük, mintha egy rühes kutya lennék! Vagy negyedszerre is mondom el, mennyire kiborítottak, amikor újév hajnalán felrobbant a

pezsgő a folyosón, tele volt üvegszilánkokkal és ragadós maradvánnyal. Képesek voltak négy napig átjárni rajta. A végén persze én mostam fel.

Most tartsak nekik kiselőadást a takarításról? A lábtörlőt ugyanúgy ki kell mosni, mint bármi mást. Én tudom, milyen macerás a felmosó vödörben mosni, de muszáj, mert a fürdőkád vagy a mosdókagyló gusztustalan lesz tőle, ráadásul eldugulhat. Mostanában inkább úgy oldom meg, hogy nincs lábtörlőm. Viszont amikor belépek a lakásba, azonnal papucsot húzok, és a cipőm talpát alaposan letörlöm nedves, majd száraz papírtörlővel.

Nem vagyok mániákus, de szerintem a higiénia és a rend édestestvérek. Aki pedig másképpen vélekedik, annak koszos a lakása, elszaporodhatnak a baktériumok, legrosszabb esetben a vírusok, tetvek, bolhák. Nálam mindennek megvan a maga állandó helye, így a szemétnak is, mert gyakran söprök, porszívózok... Kidobás előtt szinte minden koszos dolgot nejlon zacskóba csomagolok, és bekötöm, mert én mindennek megadom a módját. A kukának is, mert tisztelem azért, hogy befogadja azt a sok szennyet, port, rothadt gyümölcsöt, krumplihéjat, ami már csak betegséget terjeszt, és szennyezi a környezetet. Géppel nagyon ritkán mosok, mert árt a ruhának. A fürdőkádban óráig áztatom a szennyest, az öblítés forró vízzel történik, de megvárom, amíg kihűl, és utána kesztyűs kézzel sokáig nyomkodom, kicsavarom. A kádat teleengedem hideg vízzel, óráig hagyom ázni, és ezt többször megismétlem. A legkisebb kosznak is fel kell oldódnia, el kell távoznia, mert szörnyű lenne, ha valamilyen betegséget azért kapnék el, mert silányul mostam ki valamit. Az üvegtárgyak törölgetésére szintén sok időm megy el, mert egyiken sem maradhat ujjenyomat, porszem vagy netalán rúzsfolat. A konyhára külön ügyelek, mert ott a konyhaasztal és a gáztűzhely a fő veszélyforrás. És a mosogatás! Sokáig folytatom a meleg és a hideg vizet, nehogy egy atomnyi étel maradjon a tányéron. Porszívózni nincs gyakran kedvem, de rá vagyok kényszerítve, mert rengeteg baktérium bújhat meg a bolyhok között. Kész katasztrófa lenne, ha megtudnám, érezném, hogy ezek az utálatos élőlények fertőztek meg, mert köhögök vagy náthás vagyok. Nem vagyok fóbiás vagy tisztaság-mániás. Tudom, hogy az már kényszerbetegség. Engem viszont a betegség nem tud kényszeríteni semmire, mert a megfelelő higiéniaival megelőzőm, megszelídítem. Persze van olyan időszak, amikor nem jön be a számításom. A múlt télen például két hétig gyengélkedtem: lázas voltam, influenzám volt, köhögtem, rázott a hideg, folyt az orrom. Akkor utólag mégis megtudtam akadályozni, hogy még tovább betegeskedjek, mert volt olyan időszakom, amikor volt erőm, ezért alaposan kiporszívóztam mindent, letöröltem a port a könyvekről, a bútorokról, sőt a csövekről is. Talán ennek is köszönhetem, hogy „csak” két hétig tartott.

A biztonságra nagyon ügyelek. Többször előfordult már, hogy a bejárati ajtómmal mind a három zárát bezártam, mégis visszamentem a földszintről, hogy leellenőrizzem. Mások csodálkoznának ezen; én mégis azt mondom, büszke vagyok magamra, mert le tudom ellenőrizni, jól csinálom-e valamit. Bárcsak a két szomszédom, Tekla és Magdika is ilyenek lennének! De nem merem nekik elmondani, hogyan kellene fellépniük minden egyes problémás esetben, mert kinevetnének, hiszen ők érzéketlen fajankók. Van nekem egy beszélő vérnyomásmérőm és egy beszélő mérlegem. Inkább továbbra is velük fogok társalogni...

FÜRDŐSZOBA

Itthoni életem jelentős részét itt töltöm. Közöséges halandó nyilván ezt nem érti, de én is az vagyok, mégis értem. Én itt tisztálkodni és dolgozni szoktam. (A WC-használattal töltött időt nem számítom be.)

Fogmosáskor nem nyomok sok krémet a fogkefémre, mert szerintem a kevés is elég. Mivel jól habzik, rögtön érzem, hogy tele van vele a szám (vagy a szájam – nem tudom, melyik a helyes) – tisztít, frissít. A habot nem szoktam rögtön kiköpni, mert egyrészt így takarékoskodom, másrészt legalább felszívódnak belőle a hasznos anyagok. A fürdőkádban viszonylag sokáig lubickolok, mert megérdemlem, és különben is illatos, lazít és nyugtat. A testápoló krémből keveset kenek magamra, hogy gyorsan beszívódjon. Hajlott korom miatt egyéb női dologgal nem kell foglalkoznom, viszont a sminkelés fontos és időigényes.

Hetente háromszor-négyszer mosnom kell. A fürdőkádba beleteszem a szennyes ruhát, kimérem a mosóport; addig engedem a forró vizet, amíg majdnem tele lesz. Vastag kesztyűben végignyomkodom, csavargatom, és egy órát állni hagyom. Utána leengedem, majd feltöltöm hideg vízzel, csak annyi folyik a kádba, amennyi el-lepi. Alaposan meggyúrom, kinyomkodom, leengedem a vizet, kiszedem a ruhát, kitörölöm a kádat. Ezt azért kell, hogy a kádra ragadt mikroszkopikus szenny is eltűnjön. Ha feloldódna a következő kád vízben, akkor tovább szennyezne. Újbóli hideg zuhanyt kap minden ruha, majd a nyomkodás következik. Állni hagyom egy félórát, majd leengedem a koszos vizet. Újból kitörölöm a kádat. Utoljára ismét hideg vizet engedek, állni hagyom benne a tiszta ruhát. Sajnos olyan szemem van, mint egy mikroszkóp. A víz tetején gyakran fedezek fel mosópormaradványból képződött buborékokat. Az is baj, hogy észreveszem, és az is baj, hogy ott vannak a buborékok. Ilyenkor újabb nyomkodás jön, majd leengedem a vizet. Felmosom a vízcseppeket, kirázom a rongyot az erkélyen. Tehát a mosásom nagyon bonyolult.

Megkérdezheted, hogy miért nem mosok automata mosógéppel. Két oka van. Először azért nem, mert nincs. De nehogy azt hidd, hogy nincs rá pénzem. A második ok miatt nincs. Bármennyire reklámozzák az ilyen masinákat, tönkre teszik a ruhát. Különösen a fehérét, mert előbb-utóbb kiszürkül, kifoszlik a széle. Én vagyok a legmegbízhatóbb mosógép és centrifuga. Száz kilométeren csak egy liter ásványvizet fogyasztok.

Ezt a furcsa szokásomat nem merem senkinek elmesélni, mert elküldene elmesakértői vizsgálatra.

SZÜRKE

Egy rejtélynek szeretnék a végére járni, ezért meghívtam Vali barátnőmet. Ritkán ismerem el, hogy valaki műveltebb, olvasottabb, mint én. Most kénytelen voltam hozzá fordulni, mert ő más szemmel nézi és látja a világot, mint én. Lehet, hogy néha ezért néz ki műveltebbnek, mint én.

Különböző árnyalatú szürke ruhát vettem fel. Nem tudom miért, de a sötétkéken és a lilán kívül ez a szín is tetszik. Ünnepeyesnek találok. Többször volt már rajtam ilyen sok szürke árnyalat, és úgy veszem észre, hogy ilyenkor jobban megnéznék. „Jé, Nárcisz szürkében!” Valinak is rögtön feltűnt.

– Te most milyen ünnepségre készülsz? Vagy az én kedvemért öltöztél ki? Tudod, hogy nagyon jól áll neked? Én meg itt melletted úgy nézek ki, mint egy takarítónő.

– Hát ez az! Nem, nem vagy te takarítónő, de én se megyek bálba. Azt nem tudom megmagyarázni, hogy miért tűnik fel másoknak is, amikor ez az együttes van rajtam. A múlt héten IC-vel utaztam Nyíregyházára, és három húsz év körüli diáklány volt a kupében. Csak bámultak, közben egymás fülébe súghattak sok buta dolgot, mert fel-felnevettek. Aztán az egyik megszólalt: „Ne tessék már haragudni, hogy megszólítjuk, de éppen arról beszélgettünk, hogy milyen jól áll a néninek ez a sok szürke árnyalat – talán ötféle lehet. Nagyon ízléses összeállítás. Nem gondoltuk volna, hogy a szürkének ilyen sok árnyalata van, és így illenek egymáshoz.” – „Igen, a festők és általában a művészek a színeknek nagyon sok árnyalatát tudják megkülönböztetni, lehet, hogy azért mert olyan érzékeny lények. Én nem vagyok művész. Ha mondjuk, van ötven sárga árnyalat, akkor a szürkének is van ötven árnyalata.” Erre pusmogás és nevetgélés volt a válasz. Szerintem ezek gúnyt űztek belőlem, úgy, mint te, mert nem is igaz, hogy jól áll nekem.

– Jaj, Nárcisz, már megint túlzol! Én mindig közlöm veled, ha furcsán szövegsz vagy megbántasz. Isten a tanúm, hogy nem gúnyolódtam. Hogy azok a tinik miért vihogtak, azt nem tudhatom.

– Na, jó! Elhiszem. Ennek azonban még van folytatása. Majdnem szó szerint ugyanez játszódott le Szeréna és köztem. Te nem ismered őt, de ez most mindegy. Megdicsérte az együttesemet: a sálát, a ruhát, a harisnyát, a blúzt, az övet, a cipőt. Körülbelül ugyanazt válaszoltam, mint a diáklányoknak. Igen, szerintem minden színnek nagyon sok árnyalata lehet, így például ha a sárgának van vagy ötven árnyalata, akkor a szürkének is van ötven árnyalata. Furcsán végignézett rajtam, aztán valamilyen ürüggyel otthagyt. Aztán találkoztam az utcán Fecóval. Őt se ismered, de ez most nem baj. Amikor azt mondta, hogy elbűvölő vagyok a szürke ruhákban, megkérdeztem: „Szerinted a szürkének hány árnyalata van, mert annyi biztos van a sárgának is...” Elvörösödött. „Igen, a szürke ötven árnyalata...” – felelte zavartan, aztán hozzátette –, de a sárga ötven árnyalatát még nem láttam.” „Ó, az nem jelenik meg együtt soha – mondtam –, hanem apránként fedezi fel az ember.”

Vali felnevetett, majd elnézést kért.

– Most mit nevensz?

Salga Attila: A nárcisztikus Nárcisz

- Majd elmondom, de látom, hogy még van folytatása.
- Oké! Másokat is megkérdeztem: szerinted a szürkének hány árnyalata van? Ilyesmit válaszoltak: „Jaj, azt nem tudom, de engem már nem érdekel.” „Számold meg egyesével!” „Jaj, de tapintatlan vagy! Ilyen korban te, a nulla gyerekes kis-asszony ilyet kérdezel?!“
- Vali már nem nevetett. Nagyon komoly arccal mondta:
 - A szürke ötven árnyalata egy pornográf regény és film. Csak ennyit tudok róla, te meg szépen beugrottál.
 - Hát, ha ez így van, akkor ezt a csalit bekaptam. Ezek után azt nem értem, hogy ami egy férfi és egy nő között lezajlik, azt miért hívják szürkének. De sok olyan dolog van a világon, amihez halvány dunsztom sincs. Eggyel több, vagy kevesebb. Teljesen mindegy, nem izgatom fel magam.

KÉSES

Elképzelni se tudom, Marcsi miért húzta fel annyira az orrát, hogy egyszerűen nem akart velem normálisan szóba állni. Háromra beszéltük meg a találkozót, fél négy múlt két perccel, amikor megérkeztem. Megvárt, tehát nem volt sürgős dolga. Mondta, látta, hogy késtem, meakulpáztam kétszer is, hogy óriási volt a csúcsforgalom, a piros lámpáknál percekig kellett a busznak várnia. Nem szállhattam le, nem tolhattam meg a buszt. Megadtam magam a sorsnak. Nyilván ő ugyanezt tette volna a helyemben, mert nem volt más reális lehetősége.

Tudod, Marcsi, ki vagyunk szolgáltatva az időnek, sőt az idő vasfogának, mert akár akarjuk, akár nem, az mindent megrág.

Így, utólag, elkezdtem gondolkodni, hogy tényleg mennyire voltam illetlen, valóban megsértettem-e Marcsit, vagy csak ő gondolta így.

Egészen délig visszamentem az időben. Megettem a rántott csirkét, a paradicsomleves még tegnap elfogyott. Elmosogattam, letöröltem az asztalt, és akkor vettem észre, hogy egy légy zümmög a szobámban. Hát ne mondja senki, hogy ez nem rendkívüli esemény. Ez mindent felülír. Fogtam a sprét, és fejen lőttem a ronda zizegőt. Nem akartam, hogy sokat szenvedjen, ezért kapott vagy háromszázszoros halálos adagot. A gyöngyvirágillat kibírhatatlan volt, mert tudtam, hogy nem igazi – ugyanis döglött léggel kapcsolatos. Világos, hogy nekem nem halálos ez a mennyiség, de ezt a szagot nem akartam bent hagyni a döglött léggel együtt. Hazatérésemig úgy beleszívta volna magát mindenbe, hogy napokig hánynom kellett volna tőle. A zizegő újságpapírba csomagolva belekerült a kukába.

Kinyitottam az ablakot, aminek a külső párkánya már megint poros volt. Nem akartam elhinni! Tegnapelőtt háromszor mostam le, szárazra töröltem, aztán ecetes vízzel dörzsöltem be, hogy elriasszam a rovarokat. Az a fránya légy mégis bejött. De hol bújt be? A lyukat már nem kerestem, mert tudtam, hogy nagyon sok időbe telik, amíg megtalálom. Van már ilyen irányú tapasztalatom.

Nyitva hagytam az ablakot, és kimentem konyhába. Megmostam, és meghámoztam, majd megettem egy Idared almát, mert erre támadt gusztusom. Igen, néha én is lehetek ügyetlen, ez benne van a pakliban. Könyökömmel levertem azt az átkozott tányért, amibe az almát hámoztam, a héja kiborult a köre, a tányérnak szerencsére nem lett semmi baja. Ebből logikailag az következett, hogy a tányért alaposan el kellett mosnom, az almahéját betennem egy nejlon zacskóba, összekötnöm, és bedobnom a szemetesbe. Felmostam az egész konyhát.

Kiválasztottam a rózsaszín kombinémat, felvettem, és akkor derült ki, hogy az egyik vállpántja elszakadt. Ugye, mindig csak a bosszúság! Tű, cérna, varrás, egy csomó stressz.

Amikor valamihez nagy kedvem van, akkor mindig megveszem akár szükségem van rá, akár nem. Jó lesz az még valamire. Például valakinek ajándékba adom. Akciós volt, jól mutat, és ráadásul még bonbon is, a szavatossága még két hónap.

A spájzban volt három ilyen kis ajándékom, de nagy pechemre mindegyiknek lejárt a szavatossági ideje. Vannak olyanok, akik az ilyen ajándéknak rögtön a szava-

tossági idejét nézik, és ha már lejárt, olyan, mintha te is megromlottál volna. Nem akartam így járni. Felbontottam az egyiket: a kis golyók úgy olvadtak szét a nyelvem alatt, mint a cukor a kávéban, aztán betöltötték az egész testemet. Repülni lett volna kedvem, de ez nem kedv kérdése, és nem álmodoztam két percnél tovább.

Aztán eltöprengtem, melyik szandálomat válasszam a kék ruhámhoz. A kék színű lett volna az ideális, de nem akartam úgy kinézni, mint akit éppen egy trendi dobozból húztak ki, ezért vacillálnom kellett, hogy a sárga vagy a piros lesz-e a feltűnőbb. Végül a sárga mellett döntöttem: ha nagyon feltűnő, egye meg a sárga irigység azt, aki irigyelni fogja.

Kész vagyok – mondtam, aztán becsuktam az ablakot, elhúztam a függönyöket, kiigazítottam a ráncokat; ez igazi művészi munka, mert hiába húzom ide meg oda, nem akar párhuzamos lenni, nincs is mindig középen; előre aztán hátra léptem, hogy jobban lássam. Eltelt egy kis idő, amikor végre megelégedtem a művészi munkámmal. Egy pillantást vetettem a hibiszkuszomra. Ahhoz viszonyítva, hogy kevés szabadidőm volt, nagyon sokat fejlődött.

Utána már tényleg elindultam, de előbb bezártam mind a három zárat. Nem, előbb elzártam a gázt, lekapcsoltam a villanyórát. Igaz, a lépcsőházból még egyszer viasszaladtam, de nem volt probléma, mert bezártam mind a három zárat, tehát rend a lelke mindennek.

Továbbra sem értem, hogy Marcsi miért húzta fel annyira az orrát. Jó, elismerem. Nem baj, ha egy icipicit neheztel, de ennyire – igazságtalanul – mégse kellene.

RELAX

Felhívom a barátnőmet. Talán két hete találkoztunk a Lélekvár utcai presszóban, és közben kiderítettük, hogy közös ismerőseink elváltak, de nem sikerült kitalálnunk, mi volt az oka. Persze sok mindenről beszélgettünk még.

„Most nem vagyok itthon. Kérem, hagyjon üzenetet, vagy mondja el panaszát. Rendelkezésére álló maximális idő tíz perc.”

– Szia, Valikám! Rettenetesen sajnálom, hogy nem vagy otthon. Legalább húszszor hívtalak, de most már nem bírom magam türtőztetni. Na, nincs nekem panaszom, csak tudod, a múltkor korrepetáltál engem relaxálásból, elmondtad, hogy csináljam, sőt nyomtatott szöveget is adtál. Na, kérlek szépen, az a baj, hogy nálam ez nem működik, mert szerintem az útmutatás alapvetően butaság. Itt például ezt olvasom: „Minden rossz távozik a testemből, a lelkemből és a szellememből, amikor kifújom a levegőt. Minden, amire szükségem van, energia formájában megjelenik, újjászületik bennem, amikor beszívom a levegőt. Amikor a légző gyakorlatokat végzem, csak erre gondolok.” Ezt nagy sületlenségnek tartom, mert ha belőlem minden rossz távozik, amikor kifújom a levegőt, akkor nem marad semmi: se tüdő, se máj, se vese. A vérnyomásom is megszűnik, és eldobhatom a vérnyomásmérőmet, pedig éppen egy hete vettem jó drágán.

Ha pedig beszívom a levegőt, akkor mi születik bennem újjá? Na, ne mondja már nekem senki, hogy visszakapom a tejfogaimat. Miért kellene az nekem, hogy újjászülessen a rövidlátásom, és még ráadásul energikus is legyen.

Tapasztaltad, Valikám, hogy én mindent kimondok úgy, ahogy van. Én sohasem hazudok. Na, és akkor van itt egy ilyen szentencia: „Kiegyensúlyozott vagyok, elfogadom saját magam, nem mérgelek senkit, megbékélek magammal és másokkal.” Na, itt se stimmel sok minden. Miért ne mérgelek, amikor a szomszédom nem mossa fel a folyosót, pedig ő a soros? Ne döntse már el senki helyettem, hogy kire akarok haragudni! Tudod, mennyire megviselt a keresztlányom halála, és azt is tudod, hogy egyedül csak a szülei tehetnek róla. Most mért ne gyűlöljem őket, amikor ugyan a törvény nem tudott ezzel az egyértelmű helyzettel semmit kezdeni, de én tudom, hogy ők a felelősek, és ők tették teljesen élhetlenné Katinka életét. Amíg fel tudom emelni a kezem, én addig nem bocsátok meg nekik. És akkor abban a szövegben, amit adtál ilyenek vannak: „Bárhová megyek, szeretettel fogadnak az emberek. Jó kapcsolatban vagyok embertársaimmal.” Már megbocsáss, milyen kapcsolatban lehetek én ismeretlen emberekkel. Ismeretlenekkel, érted? Ők, akik először látnak, szeretettel fogadnak? Na, ne! Ezermilliárd példám van arra, hogy packáznak velem a hivatalban. Ha kérdezek valamit, mordulnak kettőt, de nem válaszolnak normálisan. Azt se mondják „búbabé”. Akkor miért szeressem őket? „Békében és megértésben élek mindenkivel. Türelmesen figyelek másokra.” Na, ne! Miért akarjak én toleráns lenni a rablógyilkossal, a tolvajjal, a megérőszakolóval vagy akár a sikkasztóval? Ez bűnpártolásnak számít, vagy nem? Ezt még az is tudja, aki nem végzett jogot. Aztán majd engem is elítélnek, pedig semmi

közöm ahhoz a gáztetthez, amit elkövetett. Na, nem, én ilyenbe nem megyek bele, bármennyire szeretnéd, Valikám.

„Elengedem a múltat, és mindenkinek megbocsátok. Örülni tudok embertársaim sikereinek.” Nem, nem! A múlt már megtörtént, annak van tanulsága, eredménye, kihatása. És már megint „mindenkinek megbocsátok”. Hagyjam, hogy belém rúgjanak, hogy megalázzanak? Csókoljak érte kezét? És könyveljem el, hogy ez az embertársaim sikere? Sőt örüljek neki? Valikám, te hiszel az efféle lázító és megalázó dolgokban? Tudom, hogy rettenetesen el vagy foglalva, unokáid jobbra-balra húznak-nyúznak, ezért nem figyelhettél oda eléggé. Megértem a helyzeted, és milyen jó, hogy nekem nincsenek gyerekeim, de az Isten szerelmére, én szabadon dönthessem már el, hogy kinek a sikere tölt el örömmel.

„Egészséges ételekre vágyom. Csodálom testemet, megőrzöm egészségét.” Ezt miért kell hangsúlyozni? Tudnál-e nekem olyan embert mutatni, aki azt mondja, jaj de jó, amikor rothad a testem, örülök neki, és ezt megőrzöm örökre? Hát, tudod, nekem torkomon akadt ez a relax. De kiköptem, érted, és utána kiválogattam azt, ami nekem teljesen megfelel.

„Bízom magamban, megérzéseimben, tudásomban, cselekedeteimben. Mindig az a helyes, amit tiszta szívemből teszek. Értékes, egyedi ember vagyok. Becsülöm és szeretem magam.” Hát ez százegy százalékgig igaz. Ez mindig így volt, ezután se változtatok rajta. Teljesen megszabadultam a félelmektől. És ez jó, és ez nagyon jó nekem.

„Most nem vagyok itthon. Kérem, hagyjon üzenetet, vagy mondja el panaszát. Rendelkezésre álló maximális idő tíz perc.”

– Az előbb nem tudtam mindent elmondani. Szerintem nagyon sok vonatkozásban olyan tanácsokat ad ez a relaxáció, amire éppen neked lenne szükséged. Valikám! Már többször említetted velem kapcsolatban, hogy én pesszimista, búskomor, sőt rosszindulatú vagyok. Persze nem értek egyet veled, de most azt javaslom, hogy éppen te fogadd meg a relaxációs tanácsokat, mert valójában neked van szükséged ilyesmire. Például azért is, mert ha megváltoznál, jobban tolerálnál engem, elfogadnád a szeretetemet és a gondoskodásomat. Higgadt maradnál minden helyzetben, nem tennél sértő megjegyzéseket. Kiegyensúlyozódnál, könnyebben viselnéd el az élet megrázkódtatásait. Nem irigykednél rám, mert szerintem te is tudnál ugyanolyan finom marhahúslevest főzni, mint én. Tehát búcsúzásul még annyit, hogy alakíts ki jobb és elfogadóbb kapcsolatokat. Akkor bármilyen helyzetbe kerülsz, higgadt maradsz, pontosan úgy, mint én... Üdvözlöm a gyerekeket. Puszi, puszi...

ELADÓ

Itt vagy még?... Az előbb mintha megszakadt volna a vonal... Akkor minden rendben. Azt kérdezted, hogy van-e már vevő a lakásomra. Jaj, én már úgy megbántam, hogy meghirdettem az interneten. Nem mertem konkrét adatokat megadni, nehogy megrohamozzanak az érdeklődők, ami viszont a hirdetésben szerepelt, nem nagyon ébresztette fel az érdeklődést. „Budán, egy csendes erdőszori lakónegyedben eladó hatvanöt négyzetméteres, fürdőszobás, nagy nappalis panellakás negyvenkét millióért.” Na, nem mondom, hogy tülekedtek az emberek. Volt olyan, aki azt mondta, menjek le elé az utcára. Amikor letről megmutattam, melyik erkélyes az enyém, rögtön tíz milliót akart lealkudni. Normális az ilyen ember? Meg se nézi, de neki befektetésre megér annyit, mert jó helyen van, itt a pénze biztosan és csendesen kamatozik, nem úgy, mint akármelyik bankban. Egy másik pedig már a lépcsőházban „leragadt”, mert elromlott a lift. Hiába mondtam, hogy ez nem szokott előfordulni, ez csak a pillanatnyi állapot. Ő nem akar gyalogolni, mert reumás, a feleségének meg kivették a méhét, és különben is már hetven éven felül vannak. Akkor most vegyek a földszinten egyet, hogy el tudjam nekik adni? Vagy gyógyíttassam őket? Vénkor ellen nincsen gyógyszer, ezt te is jól tudod, tehát ez se jött össze. Mások kölcsönt akartak felvenni, aztán kellett volna egy előszerződés vagy szándéknyilatkozatnak mondják inkább, hogy eladom nekik, ha felveszik a kölcsönt. Egyikből se lett semmi, mert alacsony jövedelmük miatt nem bízott meg bennük a bank. És ami tegnap történt!? Két vevőm volt egymás után, mintha megbeszélték volna. Az egyik ment, a másik jött. Az egyik házaspár mindenbe belekötött. A bútorok nekünk nem kellenek, vigyem oda, ahová akarom, a világítás és a fűtés nem korszerű, teljesen át kell alakítani. Ez bizony nekik nagyon sokba fog kerülni. Ezt a falat is ki kell lökni, hogy nagyobb legyen a tér, azt a falat meg arrébb kell tenni, hogy szélesebb legyen a folyosó. A WC és a fürdőszoba egyben van, minek ide spájz, inkább ott legyen a WC vagy a zuhanyzó. Meg se nézték rendesen. Érted? Már úgy rendelkeztek, mintha az övék lenne. Jaj, és a legfontosabb. Legalább hétmillióval kevesebbet ér, én nyilván elfogult vagyok, ezért persze túlárastam, vagyis belekalkuláltam azt a forintban ki nem fejezhető, úgynevezett hozzáadott értéket is, ami nem a valóságból, hanem a túlfűtött érzelmeimből, a komfortzónámból árad. Még ilyet! Ha nekem egyáltalán lenne komfortzónám, akkor biztos, hogy nem adnám el. Na, szóval... Igyekeztem én is ilyen ellenszenves lenni. Azóta telefonáltak, hogy ismét szeretnék megnézni, mert valószínű egyéb hibákat is találnak... Érted? *Egyéb hibákat!* Én nem értem, egyesek honnan veszik a bátorságot ahhoz, hogy mások lakását szidják, ócsárolják! Milyen jogon teszik? Kaptak az ilyenek egyáltalán normális nevelést? Aztán jött a másik. Elegáns úriember, szemüveges, bölcsészdoktor, vállalkozó nyelvtanár, nyelviskolája van, és már az ajtóban azt mondta: „Azért jöttem, hogy megtekintsem ezt az édes hajlékot.” *Hajlékot...*, érted ugye? Öt percig azt hittem, hogy tényleg hajlékom van, de utána már nem. Alaposan körbejárt mindent, én pedig dicsértem a lakásomat, a világos nappalit, a nagy konyhát, a modern bútorokat, a környéket. Az erdő szélén lehet bográcsozni, sportolni, napozni, mire megjegyezte, hogy ő egyedülálló, és üdüléskor szokott ilyeneket csinálni, a bográcsugulás meg nem érdekli. Aztán előjött a többi hiányosság is. Pél-

dául a nyílászárókat és a falakat festeni kell – egymillió forint, zuhanyzót kell beállítani, át kell szerelni a csöveket – egymillió forint, 32 amperes villanyóra és az összes vezeték cseréje, padlócsere, padlófűtés – kétmillió, amerikai konyha és a beépített szekrények cseréje, a konyha gépesítése... Volt még több észrevétele is, de már nem emlékszem. Összeadta, kivonta, megmondta. Negyvenkét millió helyett harmincat képes lenne adni. Szó szerint így mondta: „képes lennék adni”. Ekkor már teljesen kibuktam. Figyelj már, hát velem akarja megfizettetni az átalakítást is? Normális az ilyen ember? A nyílászárókkal és a falakkal semmi bajom, mert két éve festettem, nem szelelnek, nem fúj be a szél. Én kádban szeretek fürdeni, nem használok egyszerre vasalót, fagyasztót, villanyrezsót, légkondit, hősugárzót, tehát a vezetékek nagyon jól bírják az igénybevételt. A konyhámban minden tökéletes, a beépített szekrények megfelelnek a normámnak. Érted, az én normámnak. Ez az én hajlékom, aki meg nem adja meg érte a negyvenkettőt, az mind hajléktalan lesz. Megmondtam én ennek az úriembernek, hogy az én hajlékom annyira tökéletes, hogy már negyvenkettőért se adnám oda. Nekem még negyvenhármát is megér.

OSZTÁLYTALÁLKOZÓ

Ez egy olyan rendezvény, amire azokat hívják meg, akik valamikor egy osztályban tanultak. Mindegyikük ki tudja számolni, milyen régen volt, ezért öt vagy tíz évenként összejönnek. Elmondják egymásnak, mire mentek az életben. De a nyomozókat nem hívják meg. Pedig ott lenne a helyük. Ők ki tudnák deríteni, hogy a nagy előadásokból mennyi az igaz. Ne mondja már nekem senki, hogy Vízkereszt Vilma előkelő ügyvédként futkározik Budapesten, a férje államtitkár, a kutyája spániel, a lánya Londonban végzett, évente kétszer-háromszor a Kanári-szigetekre járnak nyaralni. A gyengébbek kedvéért: ő az, annnki a gimiben egy nagy nímánd, egy frigid csontváz volt, akinek még a szeme se állt jól. Bemagolta a szövegeket, és úgy próbálta meg előadni, mint egy színésznő. Benczédi Laci egyetemi tanár a legjobb családapának tünteti fel magát – pedig kétszer vált el. Tanulmányokat, könyveket írt, bár én csak a találkozón hallottam róluk, tehát egyik sem lehet valami nagy vaszisztdasz. Egyiket-másikat angolra vagy németre fordították. Arról nyilván nem írt, hogy többször cigizett a vécében, ezért osztályfőnöki, sőt igazgatói megrovást kapott. Az én füzetemből másolta át a matek házi feladatokat. Olyan gyenge fizikuma volt, hogy attól féltem, ha jól kifújom a levegőt, kirepül az ablakon. Károldi Eszter azzal dicsekedett, hogy kórházi szakorvosként dolgozik, a férje ugyanott kórházigazgató, a gyerekei ismert közgazdászok, a brazil konyhát kedvelik a brazil szakácsnőjük miatt, a kertészüket pedig a francia kertészet kiváló ismerője. Igen? De arról nem mesélt, hogy annak idején Eszti nekem keresztbe tett azzal, hogy beköppött az osztályfőnökömnél, pedig nem én loptam el azt a könyvet, hanem ő, és becsempészte a táskámba. Rendszeresen elkunyerálta a fél tízórait, és szemetelt az udvaron.

Szerintem ezekből a karrierekből csak nagyon kevés lehet igaz. Egyébként ilyeneket én is bármikor tudok mondani. Ugyebár... Férjem Király Mátyás, az igazságosnak a leszármazottja, egy nagy magyar banknak a vezérigazgatója, sokak által tisztelt beruházó. Irigylésre méltó családapa, aki munkavacsorákat, tréningeket hagy ki csak azért, hogy velem és két gyönyörűséges unokájával minél több időt tölthessen. Ami engem illet, még mindig dolgozom egy bankban, és hasznos tanácsokat adok a kedvesemnek. Csodálatra méltó köztünk ez az idillikus kapcsolat, amely még jobban kiteljesedik második otthonunkban, Brazíliában.

Ja, igen! Még azért nem szeretek osztálytalálkozókra járni, mert amikor először és utoljára elmentem, a szervező Majoros Réka megválogatta, hogy kiket hív meg. Egy étteremben foglalt külön termet, hetekkel korábban be kellett fizetnem nyolcezer forintot. Az extra árban benne volt egy átlagos tyúkhúsleves, félkemény marhaszelet tavalyi krumplival, torma és egy szétolvadt csokitorta-szelet. Na, ezért se megyek többször osztálytalálkozóra.

PRESSZÓBAN

Egy magányos férfi tíz-tizenkét méterre ül tőlem egy asztalnál. Fel kell tennem a szemüvegem, mert sajnos már csak a körvonalait látom ilyen messziről. Így meg oldalt belesüt a szemembe a nap, de most már mindegy. Komoly, tekintélyt parancsoló, tetszik az oldalszakálla. Ő is felteszi a szemüvegét, tehát már ő sem lát élesen. Egyébként nem baj, akárhogy nézhet, akárhogy láthat. Engem nem érdekel.

Nem akarom figyelni. Inkább azt nézem, hogy még mögötte is van egy asztal, ahol nem ül senki. Kósza szél jön, szétfújja a középhosszú fekete haját, ő pedig jobb kezének ujjával beletúr, megpróbálja lesimítani. De kit érdekel? Engem biztosan nem.

Most éppen felém fordul, és engem néz. Kihúzom magam. Leveszem, majd ismét felteszem a szemüvegem, mintha ez jelentene valamit. Ő ugyanezt teszi. Ezek szerint ez olyan, mint egy előre megbeszélt jelzés. Ha mégsem, mert én nem tudok róla, akkor is jó dolog elképzelni, hogy ilyen titokzatos módon elkezdtünk kommunikálni. Ugyanazt a jelbeszédet használjuk. Nézzük csak, én miért vettem le, és miért tettem fel újra a szemüvegem? Hogy jobban lássam, és felhívjam magamra a figyelmet?

Sört iszik, én limonádét. Ebben semmi közös sincs. Felemeli és iszik. Én is felemelem, és iszom. Közös cselekszünk, és legalább kilencven százalékban ugyanazt csináljuk. Honnan vettem ezt a kilencven százalékot? Lehet, hogy csak hatvan.

Na, most leellenőrzöm, hány százalék ez az ötven százalék. Leteszem az asztalra a szemüvegem, szép lassan, jól láthatóan, mint egy lassított felvételen. Figyelem, mi jön most. Már eltelt néhány másodperc... Megfogja a szemüvegét, leveszi, szájába veszi az egyik szárát. Gusztustalan... Ezért csak tíz százalék hasonlóság lehet köztünk. Most leteszi az asztalra. Én viszont felteszem a szemüvegem. Most elkezd rágni a szemüvege bal szárát. Nagyon gusztustalan. Most én is vegyem a számba? Mit jelenthet ez ilyen mutogatós nyelven? Félig elfordul, még székét is arrébb húzza. Hát ilyesmit én nem fogok csinálni.

Most már egyértelmű, hogy engem bámul. Hátam mögött sincs más csak a pult és a bejárat. Mosolyog, igazgatja a haját és a ruháját. Úgy viselkedik, mint egy kamazslány a randevúja előtt. Ezek a mozdulatok is jelenthetnek valamit. Beletúrok a hajamba, igazgatom a fürtjeimet, kissé balra, majd jobbra fordítom a fejem...

Váratlanul feláll, és elindul felém. FELÉM. Jaj, Istenem, mi lesz ebből! Behunynom és egy kicsit ismét kinyitom a szemem: elegáns szürke öltöny, hófehér ing, fekete félcipő, tökéletesen fekete haj... Már szinte behunyt szemmel is látom, de mégsem, mert elmegy mellettem.

Nem fordulok hátra, mert tényleg nem érdekel.

Aztán mégis megjelenik egy szőke nővel az oldalán, és mind a ketten leülnek az előző asztalhoz.

Hogy milyen alakok vannak! Ki akart kezdeni velem, pedig felesége vagy menyasszonya van. Na, ide se jövök többet!

FÉRJ

Sokan a fejemhez vágják már, legtöbbször én magam, hogy öreglány vagyok, és nem értek olyan dolgokhoz, amik a családi élettel, a házassággal kapcsolatosak. Így tehát nincs jogom beleszólni, a véleményem pedig nem releváns. Sokkal idősebb vagyok, mint azok, akik szemrehányást tesznek, és több az élettapasztalatom is. Szerintük mégis olyan vagyok, mint egy kutya, amelyik beleugat az éjszakába.

Ezzel nem értek egyet. Éppen én vagyok az, aki kívülről lát meg olyan dolgokat, amiket mások figyelmen kívül hagynak. Ezt persze nem akartam mondani a vádaskodóknak, mert csak újabb csúfolódás lett volna a következménye.

Most van egy kis időm, és megpróbálom elképzelni, hogy már húsz éve férjhez mentem, és az uram éppen porszívózik. Akkor a zaj, hogy nem tudom túlkiabálni, de megvan róla a véleményem. Mintha egy ovis húzgálná a kefé a szőnyegen, nem nyomja le. Hát így nem tudja átfújatni-átszívatni a bolyhokat, és minden bennmarad, aminek nem ott van a helye. Most meg port töröl. De hogyan? Úgy, hogy a porszemek nem tapadnak a rongyhoz, hanem láthatatlan bombaként szétrepülnek a szobában. Ez így felháborító, már köhögök is. Jaj, de ingerel! Hol egy bonbon? Talán segít. Bekapok egy citromos cukorkát. Kimegyek az erkélyre, hátha alábbhagy a torokkaparásom. Igen, most már jobb (lenne), de szegény, szerencsétlen férjem utánam jön, és elkezdi rázni a porrongyot. Kénytelen vagyok bemenekülni a... fürdőszobába. Lemosom a kezem és az arcom, mert el kell kerülnöm, hogy az én rongy nélkül is rongy uram megbetegítsen... De ide is utánam jön, és gurgulázza, hogy neki sürgősebb a dolga. Ez az ember üldöz engem?

Valójában nem jött utánam, csak kitaláltam. Ez az én szerencsém. Akkor most mi legyen?

Na, jó! Kezdem újból. Tehát itt ülök a fotelben, az én „édes párom” az íróasztalnál csinál valamit. Már kétszer rákérdeztem, de nem válaszolt értelmesen, viszont a sörébe mindig belekortyolt. Már olyan szag van az egész lakásban, mint a kocsmában. Életemben talán kétszer voltam ilyen helyen, és ez az emlék minden rossztól eltántorított. Nehogy már hetvenen túl kelljen ismét ilyen antikulturális szagot beszívnom, hogy lemerüljön a tudóm összes hegyvidéki tartaléka! Nem vagyok én szippantógép, se lökött nyanya, aki már csak az ibolyát tudja szagolni alulról! Ilyen megdöbbentő és felháborító légkörben arra mégis marad még ingerenciám, hogy udvariasan megkérdezzem: miért csinálsz te a lakásomból kocsrát? Erre azt mondja: „Gyere, szívem, igyál velem, mert sokkal jobb itthon, mint a kocsmában.” Na, akkor jobb, ha most elmész – mondom neki, mert én ilyen emberrel nem élek tovább egy percig sem. És te mégy el, nem én, mert ez az én lakásom.

Istenem! Milyen jó, hogy ilyen játékot az életben sohasem kellett játszanom. Most is kár volt, nagy kár...

HÁZASPÁROK

Annak ellenére, hogy nem vagyok férjnél, árgus szemekkel figyelem ismerőseim házaseletét. Mindenből tanul az ember, még akkor is, ha a tapasztalatait nem tudja felhasználni. Az általam jónak ítélt házasságokkal nem foglalkozom, mert azoknak számomra nincs tanulsága.

Rammer Hilda és Bolgár Gyuri kisebb-nagyobb megszakítással negyven éve van együtt. Ezt úgy kell érteni, hogy formálisan, vagyis nem hivatalosan négyszer mentek szét, aztán a gyerekek miatt ismét egyesítették a családot. Micsoda izgalom lehetett ez nekik és a három gyermeküknek, később azok társainak! Jó, most nagyon rosszindulatú voltam. Ha viszont az egyik fél kiábrándul a másiktól (hűtlenség, nézetkülönbségek, szexuális élet vagy egyéb ok miatt), miért kell utána újból összejönni – bocsika, nem úgy volt az, nem történt meg, kapaszkodjunk össze, hátha jobb lesz. Mi ebben a jó? Ha másik párt választanak, sokkal gyorsabban tudnak felejteni. Mondom én, akinek nincsen párja, mégis vannak épkézláb gondolatai erről a fontos kérdésről.

Vali és a férje sokáig példamutató volt számomra. Nem azért, mert hasonlóan akartam férjhez menni, hanem örültem, hogy boldogok. Amíg fiatalok voltak, nyalták-falták, kényeztették, tutujgatták egymást, mint a kisgyereket szokták. Ez nekem persze már túl sok, de nem verhettem ki a biztosítékot, mert ez nem az én házasságom. De ezek után valami miatt elkezdődtek, évekig folytatódtak a családi viták, viszályok. Ki mikor jött haza, ki miért ment el, mit csinált ott, miért csinálta, kivel csinálta – nekem ehhez ugyan semmi közöm, de ők állandóan faggatták egymást. Most is ugyanez megy.

A másik lépcsőházban lakik Solthi Hajnalka és Solthi Zsolt. Két-három évvel ezelőtt volt az esküvőjük, előtte évekig együtt éltek. Gyakran utaztak külföldre; egyszer Kanadában jártak, és Zsolti a Niagara-vízesés előtt vagy ötszáz méterre letérdepelt, elővette a jegygyűrűt, és megkérte Hajnalka kezét. Mostanában az ilyen megalomániás leánykérés a divat, és az a fontos, hogy minél többen lássák, meg tapsolják, beszéljenek róla. Nem gondolom, hogy ezzel a „filmes utánzattal” teljesen megváltozott az életük, mert kívül-belül látszik, hogy minden a régi. Állítólag azért bömböltetik a hangszórót, hogy ne lehessen hallani a veszekedésüket. Ja, igen és ez újdonság, mert esküvő előtt sohasem hallatszott ki a zene.

Itt van például Vári Lajos és neje, Leonóra. Jól keresnek, sokat utaznak, állandóan dolgoznak, de nem lehetnek boldogok, mert nincs idejük egymással foglalkozni. Szandra lányukat gyakran korrepetálom. Nem azért, mert buta, hanem azért, mert nem tudja fegyelmezni magát. Ha nem foglalkoznék vele, csak maga elé bámulna, a telefonját babrálná, sőt vitatkozna velem, hogy ne kelljen tanulnia. Szerintem egyikükben sincs érzelem, gyengédség, törődés, és mindig csak a kibúvókat keresik. Nekik a munka, a karrier, a pénz, a tekintély, az utazás a legfontosabb. És akkor ennek itt van vége. Én nem keresek kibúvókat, mert nekem nincs férjem, és gyereket se szültem.

Persze ez így se jó...!

KEZELÉSEK

Engem a z-i fürdőben a nagyágyúk kimondottan szeretnek és tisztelnek. Jól végzik a kezeléseket, én pedig rendszeresen adok borravalót, és többen már barátnőként tekintenek rám, bár évente csak kétszer két hétet töltünk együtt.

Itt van például Móricz Anna, aki ötvenöt éves, három gyereke van, imádja a halételeket és a kutyákat, sajnos a férje meghalt. Természetesen tegeződünk, mert olyan, mintha ezer éve ismernénk egymást. Szegény megboldogult párja, Misi is a fürdőben dolgozott, medencetisztító-udvaros volt, megtámadta a rák a gyomrát, és későn fedezték fel, már nem lehetett rajta segíteni. Nagyon sokat szenvedett, de nem érdemelte meg, mert ugyanolyan rendes volt, mint Anna, aki tangentoros. A tangentor víz alatti masszázst jelent, amikor a bőr erei összehúzódnak, az izomzat vérellátása nő, a vérnyomás kiegyenlítődik.

Vagy itt van Keszölczy Anita, akit szintén nagyágyúnak tartok; hozzám képest egészen fiatal, harmincas lehet; szegénykét mindig biztatom, hogy menjen férjhez, ne legyen olyan tartózkodó, és ne irtson ki minden fiút maga körül, mert akkor negyven év múlva olyan öreglány lesz, mint én. Van egy masször fiú, Károlyi Ábel, aki nagyon csapja neki a szelet, együtt dolgoznak, csak ugye nem szó szerint kell érteni, de Anita is masször. Ábelén látszik, hogy mindent megtenne Anitáért, de ő csak irul-pirul, foghegyről beszél vele, nem fogadja meg a tanácsaimat. Az lesz a legjobb, ha holnaptól Ábelt veszem kezelésbe, csak az a baj, hogy nekem nincsenek ilyen fiús-udvarlós tapasztalataim. Ezt nem tanították az iskolában, nem tapasztalhattam a bőrömön, mert sajnos én is mindig elutasító voltam. Ábelnek már kétszeresen is az anyja lehetnék, biztosan nem érti félre.

Kelemen Katával és a férjével, Kelemen Tibivel nem vagyok kibékülve. Hiába éreztetem velük, hogy mind a ketten egy, vagyis inkább két púp a hátamon, nem akarják észrevenni. Nem tehetem meg, hogy nem adok nekik borravalót, mert úgy érzem, ez nálam alaptól kötelező. Lehet, hogy ők csak ezért kedvelnek. Baráti beszélgetést nem kezdeményezek, ha hozzájuk kerülök, nem akarok semmilyen bizalmas dolgot elárulni. Pontosabban Kata sok minden tud rólam, talán többet, mint kellene, de Tibivel már régóta nem akarok szóba állni. Valahogy mindig úgy alakítja a helyzetet – vagy ő, vagy a balsors –, hogy két hét alatt mégis összefutunk egyszer-kétszer. Legutóbb is direkt elkerültem, mert mondtam Kovács Magdikának a pénztárban, nehogy Tibihez osszon be. „Miért? Olyan rendes, nyugodt, udvarias, jól dolgozik. Nem vagy vele megelégedve?” Hát hogy lennék megelégedve, mikor ilyeneket mond, hogy kedvesem, aranyom, drágám, pedig ha tudná, hogy ez nem udvariasság, hanem egy keselyű vijjogása. Magdika nem szívesen vette tudomásul, de engem nem zavart. De mégis megharagudtam rá, mert tudnia kellett volna, hogy az iszapkezelésre kiadott jegyekből kettő nem Villányi Évikéhez szól, hanem az öt helyettesítő Tibikéhez. El lehet képzelni, mennyire kiborultam, és legalább kétszáz métert megugrott a stressz-szintem, amikor mégis találkoztam ezzel a keselyűvel. „Szia, kiskedvesem! De jó, hogy megint találkozunk! Tudod, hogy nem tudok ellenállni neked.” „Nem vagyok és nem leszek soha a kiskedvesed meg a nagykedvesed. És neked mindig ellenállok, ha kell beléd rúgok. Utoljára kér-

lek, hogy engem ne molesztálj, rakd rám az iszapot, takarj be, aztán annyi!” Hát tényleg rám rakta, de úgy, mint egy tanulatlan amatőr. Amikor a zuhany alatt álltam, akkor vettem észre, hogy hiába kötöttem fel a hajam, azt is összekente. Megkérdeztem Kovács Magdikát, a pénztárost, hogy miért csapott be. Tiltakozott. A beosztás-változás nem tartozik rá. Mégis elszólta magát, hogy Tibi még egyszer helyettesíteni fogja Évikét. Na, akkor a szerdai iszappakolást inkább kihagyom; engem ne zaklasson senki, de főleg Tibike ne! Öt perc múlva hetvenöt leszek, nem nézek ki jól, kancsal vagyok, vastagok a combjaim, lötyyedtek a melleim, hát ne mondja már senki, hogy én vagyok a „kiskedvese”. Ha kevés neki a felesége, akkor válasszon egy fiatalabb barátnőt. Ha meg már van neki, akkor ne legyen már olyan telhetetlen, mint az a trágyadombi kakas, amelyik felszipkázta a kiöntött, romlott befőttet, és feldobta a talpát. Nehogy már még én kelljek neki pluszban! Pont én! Egyszer Tibike azt mondta: „Úgy érzem, hogy fény árad szét életem sötét vermében. Most már tudom, hogy érdemes élni a halál előtt.” Normális egy ilyen ember, aki költőnek képzei magát, és úgy kering körülöttem, mint egy dögkeselyű?

Én a gyógymedencében nem ülök órákat, mint sok öreg, mert nagyon ártalmas lehet. Az a sok ion, jód, hidrogén-karbonát megárhathat, és egyébként is nagyon sok fürdőző rontja a víz minőségét, tele van gombával, káros baktériummal. Tíz nap alatt tizenöt kezelést vettem fel, és csak négyszer fürödtem. Szauna, sószoba, wellness, vagyis többféle finom masszázs: csokoládés, lávaköves, édes mézes, arc- és fejmasszázs, zöldtea testkezelés. Én már olyan korban vagyok, hogy a konditerembe nem mernék bemenni, még szobabiciklizni se, a víz alatti torna meg nem érdekel, mert túl strapás. Egyébként 96 fokos víz tör fel 2500 méteres mélységből. Az alkáli-kloridos, hidrogén-karbonátos víz növeli az izomrostok erejét kiváló reuma, mozgásszervi betegségek, gyulladások, meszesedés, ízületi fájdalmak ellen. Kéthetes kúra után hónapokig nincsenek keringési zavaraim, megszűnik az érszűkületem, erősödik az immunrendszerem. A szervezetem már megszokta, hogy félévenként fel kell töltenem, és akkor minden tagom jól viselkedik.

Ja, és Tibike feleségét, Kelemen Katát se szeretem, nem akarok vele barátkozni, mert kapkod, olyan vonaglóan masszíroz, és azt hiszi, hogy dicsér vagy bókol, közben meg sérteget. „Én úgy csodálkozom rajtad, hogy így bírod a kezeléseket. Az ilyen öregek már alig vonszolják magukat, te meg minden lehetőséget igénybe veszel. Nem is vagy te beteg.” „Nem tudom, mit képzelsz rólam, de én nem vagyok öreg, és nem vonszolom magam.” „Jaj, nem azért mondtam, csak általában ez így szokott lenni, de te kivétel vagy. Tegnap is csak elnéztem, hogy milyen jól állt rajtad az a barna csíkos szoknya azzal a sárga kiegészítővel. Legalább harminc évet letagadhatsz.” „Én nem tagadok le soha semmit, mindig megmondom az igazat..., és különben is utálok azt a csíkos szoknyát, holnap biztosan kidobom.”

ÁBEL

Olyan jó, hogy Ábel masszírozza a hátam. Áldott kezei vannak. Külön művészet, ahogyan szétkeni rajtam a krémet. Mintha minden sejtemet egyszerre látná, nyomással odairányítja a tápanyagot, ahová kell, és benyomja a testembe a pórusokon. Teljesen ellazulok, kiengednek az izmaim, hamarosan olyan lapos leszek, mint egy gyúródeszka. A stressz maradványai már régen az asztal alatt vannak, lesz mit összesöpörni, de erre most nem gondolok. Ezt kötelezővé kellene tenni az áfa helyett.

– Nárcisz néni, jól csinálom?

– Hát, fiacskám, ezt nagyon jól csinálod, azért is jöttem hozzád. De szerintem van olyan, amit nem csinálsz jól.

– És mi az?

– Én az őszinte szavakat szeretem. Elmúltál harminc éves, és még nem nősültél meg.

– Egyszer már igen, de az nagyon régen volt, és csak néhány hónapig tartott.

– Ha olyan régen volt, hogy már nem tudsz, vagy nem akarsz visszaemlékezni, akkor spongyát rá! Olyan sok szép lány van a fürdőben is, nem kell messzire menned. Akár munkaidőben megtalálhatod az igazit. És tudod mi még a nagyon furcsa? Akiket itt ismerek, azok sem keresik az igazit, például Doppán Jocó, Virágh Andris, a medencés Vágh Ági, Kiss Teca, Fehér Irén, Stephan Zoli, vagy itt van például Kesztyölczy Anita... Neki például nagyon tetszel.

– Jaj, ne tessék már ilyeneket mondani..., mert mindjárt feltekerem a hátizmat! Jaj, bocsánat, ez durva volt!

– Semmi baj, mert tudom, hogy éppen az ellenkezőjét gondolod. Egyébként pedig én már olyan vénlány vagyok, hogy nekem hátizmaim sincsenek. Szerintem mindig húzzátok, ugratjátok egymást. Csúfolódtok, mint az óvodások. Két valódi felnőtt nem csinál ilyet, hanem beül valahová, és megbeszéli a dolgokat. Na, nem az időjárásra vagy a holnapi vízállásra gondolok, hanem normális társalgásra. Nagyon sok bennetek a közös vonás: kíváncsiság, akaraterő, gyengédség, kedvesség, mindenkinek önzetlenül segítetek, szorgalom, kitartás, a munka szeretete, utazási vágy és sajnos visszafogottság, visszahúzódás, szerénység, az igazság titkolása. Nekem egyszer azt mondta egy pszichiáter, hogy nagyon fejlett az igazságérzetem, mert mindig kimondom azt, amit igaznak tartok. Még akkor is, ha ebbe mások vagy akár én belebetegszem. Nem biztos, hogy ez ideális vonás. Sőt... Talán ezért is maradtam öreglány.

– Meg vagyok döbbenve, hogy Nárcisz néni milyen helyesen gondolkodik, jól informált, és tényleg kerekperec kimondja, ami eszébe jut.

– Igen, szoktam gondolkodni, de nem érdemes, mert mindig izomláزام van utána.

– Nem, az izomlázat én csinálom. Majd holnap meg tetszik érezni.

– Már most úgy érzi magát a hátam, mint a gyúródeszkám. Megfordulhatok?

Mielőtt beleegyezne, már kezdem a fordulást; a két karom leengedem a testem mellé. Kérdés, hogyan folytassam. Mit tegyek a parázsra, hogy fellángoljon a tűz?

Salga Attila: A nárcisztikus Nárcisz

– Anita kedvenc virága a vörös rózsza, legjobban a kék és a zöld színt szereti, szívesen menne moziba, színházba, kirándulni, de nincs kivel. Úgy imádja a kutyáját, mint te a sajátodat. Hihetetlen, hogy ez a két eb még nem sétáltatta soha együtt a két gazdáját. Ani a francia és az olasz konyhát kedveli, szereti a díszes, bizsu fülbevalókat, a romantikus filmeket, az őszinteséget, a vanília tortát, az ananászt, a citromfű teát, a tangót meg a hátizmokat...Na, mit szólsz hozzá?

Évtizedekkel le lehetek maradva. Fogalmam sincs, mi lesz az eredmény, mert egy harminc éves fiú észjárását nem ismerhetem. Igaz, hozzám képest Ádám is el van maradva.

– Ez olyan, mintha Nárcisz néni Anita valamelyik közösségi oldaláról vagy egy lexikonból olvasta volna. Mindent elhiszek, még akkor is, ha van benne jócskán újdonság.

– Azt például tudtad, hogy holnapután neki is szabadnapja lesz?

– Igen...

– Az jó! És?

– Hát, az az igazság, hogy én is tudok újat mondani. Anival együtt ebédelek a Bologna Étteremben, utána kutyasétáltatás és fagyizás következik...

Le vagyok sújtva! Így akarjon az emberfia jót, így legyen figyelmes és előrelátó! Vagyis ne így... Mégis megjátszom, hogy nagyon örülök.

– Óriási! Gratulálok, de engem nehogy meghívjatok, mert úgyse mennék el...

OLÍVIA

Csorog rólam a víz, de ez most így normális, mert éppen a zuhany alól jövök. Fel-frissültem, bár éppen az ellenkezőjére vágyom, az ellazulásra. Szerintem egyik a másiknak ellentéte, még akkor is, ha egyesek másképpen gondolják.

Belépek a medencébe. Isteni ez a harmincnyolc fokos gyógyvíz. Beljebb megyek. Igen, a lépcsővel szemben ülök majd le. Két nő ábrándozik. Melyikük mellé üljek? Az egyik, a fekete, középkorú, szalaggal kötött lófarkat magának, a másik szőke, velem egykorú lehet, de én sokkal jobban nézek ki. Még akkor is, ha ennek most nincs túl nagy jelentősége. Tehát a szőke mellé ülök. Először félszegen nézeget, később egyre többször fordul felém.

– Ne haragudj, hogy megszólítalak, de én ismerlek téged. Nagyon jó az arcemómóriám, megesküdnék rá, hogy nem először vagy itt. Olívia, vagyis Oliva vagyok.

Szerintem sohasem láttam ezt a nőt. Én is bemutatkozom. Nem erre vágytam, mert jól ismerem magam: ebből relax nem lesz, viszont mérgeződés annál több.

– Olyan sok fiatal van az utcákon. Mostanában ők és mindenki csak kiabál, szidják egymást, lökdösődnek... Én, a naiv ember azt mondom, hogy jobb lenne, ha mindenki leülne mindenkivel, és senki se acsarkodna a másikra, megbeszelnék a problémákat, mint a normális emberek. Akkor nem kábítóznának a fiatalok, injekcióval nem szurkálnák egymást, nem füstölnének, nem döntenék magukba a piát, nem beszélnek durván. Akkor le tudnának tenni az asztalra valamit, és úgy dolgoznának, hogy a munka legyen nekik az élet legfontosabb forrása. Akkor senki se mondaná, nem irigyelné, hogy a másiknak több van, és még az ura is szebb. Sok fiatalnak az elve, hogy lefekszik az ajtóban, mint az acsarkodó kutya, és nem enged magát eltoloncoltatni. Mindent utál, ami régi, mert szerinte az antik rossz dolog. Óriási tévedés, de nem lehet nekik megmagyarázni, mert ők szupermenek, diszkósok, dübörgős, tamtamos zenére moztatják a csontjaikat.

Ki ez az erkölcsösöz mellett? Kategorikusan ítélkezik. Érdemes vele vitatkoznom? Előbb mondtam, hogy ebből mérgeződés lesz.

– Figyelj ide, Olívia! Nagyon leegyszerűsíted a dolgokat. Amit elmondtál, az tízből talán két-három emberre vonatkozhat, nem szabad általánosítani.

– De azért nem értek valamit. Ha valaki megveszi a csontlevesnek valót, és drágának tartja, akkor mért nem megy egy másik boltba, mert ott biztos, hogy olcsóbb. Na, ezen például nem kellene lovagolni. Pitiáner dolgokon ne lovagoljunk már! Én a szomszéd asszonyról se mondanám, hogy megsérült az elméje, ha a Medve utcai boltban veszi a disznókarajt, mert semmi közöm hozzá. De előbb nézzen szét, mert a Hegyalja utcán legalább kétszázzal olcsóbb. Nagyon sokat fejlődünk már – egyszer olcsóbb, egyszer drágább valami, de már inkább többször olcsó és ritkán drágább. Tudom, hogy egyszerre mindent nem lehet megcsinálni: majd lesznek új kórházak, iskolák ismét, mert valamikor mind új volt, csak elrepült felettük az időjárás; milyen sok autópályát építettünk; ha úgy állítanánk fel mindent, mint a létrát, akkor fel lehetne mászni a kék égre. Nekem is van véleményem nagyjából mindenről, és azt is mondom, nem helyes, ha az emberek felbujtják egymást, uszítgatnak,

nem tudnak, sőt nem akarnak megegyezni, kiabálnak, kotkodácsolnak, mint a tyúk. És meg kellene kérdezni a tudósoktól, miért van az, hogy a szódabikarbóna vízben feloldva gyógyszer a gyomornak, de méreg a hangyáknak. Ha én egy fontos személy lennék, akkor felírnám a problémákat, így több száz dolog összejönne, szétosztanánk a munkát, mondanám, hogy jegyezzék meg, akinek nem tetszik, mondja el a véleményét, de nem dühösen és nem tiltakozva...

– Az előbb említettem, hogy nagy általánosságokat mondasz, és ezzel te is fel akarsz hergelni mindenkit. Pont te, aki a megbékélést, a türelmet, a megértést hirdeted kis naiv módjára...

– Ha én nagy ember lehetnék, mindenképpen megoldanám a felmerülő problémákat, és nem verbuválnék hapsikat, hogy segítsenek. Szerintem azokkal előbb-utóbb le kellene feküdnöm, vagy el kellene játszanom, hogy megerősakoltak. Amikor tavaly nyáron Pesten a kishallgatóknak megalakult a gólyatábora, senki se tiltakozott, de már egyen-ketten tudták, a végén szexbuli lesz belőle – ezt a detektívek is kinyomozták. Én is többször elmentem a kerítésük mellett, pedig akkor még nem tudtam, hol fogdossák a gólyákat – érted, ugye? –, na, akkor még nem is kiabáltak meg nem kelepelték, hogy vigyázat, mert összefogdosnak minket, és nem tudjuk, hogy ez már a szexbuli vagy még nem... Nem láttam én ilyesmit, mert nem figyeltem, nem érdekelt. De láthattam volna, mert a rendőrség kinyomozta... Érted? Tudom, hogy neked mindenről ellenkező véleményed van, és most hülyének nézel. Nyugodtan mondd el, mit gondolsz. Nem kell olyan hangosan beszélned, mint én, mert én siket vagyok, de szájról mindent le tudok olvasni, ezért arrébb ülök, hogy szemből lássalak. Azért szoktam ilyen sokat szövegelni, mert hallássérült vagyok, de ezt el szoktam titkolni. Egyébként sokáig falun laktam. Elköltöztem, és nagyon jól döntöttem. Nekem a Gazsi Laci, mint falufőnök nem tetszett, mert a faluban nem csinált semmit, amikor vezető volt. Nem tudott kiállni az emberek elé, nem merte megmondani: figyeljetek, én egy nagy nulla vagyok! Pedig jobb lett volna, ha átadja a hatalmat. Ezzel nem hozott volna szégyent a falura, mert akadt volna olyan talentum, aki jobban csinálja. Ha valakinek ég a háza, akkor oda kell menni, megkérdezni, mi van. De utána már nem kell vitatkozni azon, ki hozzon vödört, ki hozzon vizet, mert az evidens, hogy a szomszédnak olyankor mindenki segít. Akár megérdemli, akár nem. Gazsi Laci azt akarta érzékeltetni, hogy neki ez most dukál. Valahonnan összeollózott bizonyos dolgokat, de amikor elfogyott csavaros eszének a járása, akkor nem volt semmi olyan lapja, amit kitehetett volna az asztalra. Nagyon utálok, ha valaki megjátssza magát, és azt hiszi, hogy mások is játszanának vele. Szálljon már magába, ne akarjon okoskodni. Most csodálkozol, hogy ilyeneket mondok, és még csak az első féldeci után vagyok. Megdöbbentél mi? Dehogya! Ez csak vicc volt, egy jó vicc...

Mondom neki, hogy szerintem ez nem volt jó vicc. Lassan és halkán formálok a szavakat, hogy mindent le tudjon olvasni. Tömören megfogalmazom, hogy ezek a dolgok engem nem érdekelnek, nem tudok, és nem akarok hozzászólni.

– Örülök, hogy neked ugyanaz a véleményed, mint nekem, és innentől kezdve semminek a helyességéről nem kell meggyőznöm, mert azonosan gondolkodunk. Most mondtad. Akkor legközelebb még arra vigyázz, ha Gazsi Lacival találkozol, ne említsd meg neki a nevem, mert engem nem tart szimpatikusnak, sőt egyenesen

Salga Attila: A nárcisztikus Nárcisz

azt hiszi, hogy összeférhetetlen, zsugori, rosszindulatú vagyok, pedig ő vitte sírba mind a két feleségét, nem én. Aztán a kishallgatókkal se beszélj az állítólagos szexbuliról, mert úgyse fogják elhinni. Az egy dolog, ha engem nevetnek ki, de ha téged is megbélyegeznek, az rettenetesen rosszul esne. Igen, nemcsak neked, hanem nekem is.

– Nekem már az is jólesik, ha este vacsorázhatok és alhatok. Az az igazság, hogy ez a sok kezelés jól kifárasztott.

– Tudtam én, hogy ilyen rövid idő alatt mindent világosan el tudok magyarázni. Akkor holnap tízkor ugyanitt találkozunk.

– Velem aligha, mert nem szeretném.

Feláll, és kifelé indul.

Szegény Olívia! Ha tudnék, segítenék neked. Ezek a monológok bizonyára nagyon szükségesek a lelki egyensúlyod megőrzése érdekében. Az kell neked, hogy meghallgassanak, közben azt hiheted, milyen fontos személy vagy. Az Isten áldjon és segítsen meg!

SZERENCSE

Vége van a mai kezeléseknak. Elfáradtam, mert a szervezetemet nagyon sok stimuláció éri. Általában egy-két hétig eltart, amíg feldolgozza ezt a rengeteg pozitív változást. Utána megfiatalodom, könnyebben húzom az igát, erősebbnek érzem magam.

Rengetegen vannak ebben a hatalmas, barna vizű medencében, amely tele van a különböző ásványi anyagok ionjaival; lecsapok rájuk, magamhoz vonzom, és beépítem a testembe.

Egy nő közeledik felém. Jaj, Istenem! Olívia! Hol van itt egy egérlyuk, hadd bújjak bele! Miért pont engem szemelt ki? Hát ennyire nincs szerencsém?

Úgy köszön, mintha régi ismerősök lennénk. Nyújtja a kezét, elfogadom, de szerencsére a nevem elfelejtette. Így a jó, legalább inkognitóban maradok.

– Hogy nekem milyen szerencsém van! Itt vagy, nem kell keresgélnem. Na, látod? A szerencsének ilyen a menete, vagyis nincs menete, mert nem lehet kitalálni, hol kezdődik, mikor ér véget, az emberiség ezt még nem tudta megfejtetni. Vannak köztünk boldogok és boldogtalanok, kicsik és nagyok, sofőrök és asszonyok, de arra vonatkozóan nincs jogszabály, hogy akik bántják, vagy éppen szeretik embertársaikat, azok a szerencsésebbek vagy éppen fordítva.

– Szia, Olívia! Most csak azért jöttél, hogy ezt a sok butaságot elmeséld?

– Persze, én is nagyon örülök. Azért nem mondanám, hogy szerencsés vagyok úgy általában, mert a szerencse madarát, a boldogságot nem én irányítom. Figyelj! Én még nem éltem át földcsuszamlást, árvizet, nem haltam meg, nem temetett be lavina, nem mérgezett meg senki, egyszer se lőttek le, nem fojtottak vízbe, na, látod, akkor ilyen értelemben mégis szerencsés vagyok. Igaz egyszer-kétszer már lottóztam, de nem nyertem, amikor egy szemöldökceruzát tévedésből a retikülömbe tettem a kosaram helyett, na, akkor se volt szerencsém. Jöttek a rendőrök, bevittek (az tetszett, hogy rendőr kocsiban ülhettem), aztán nagyon aranyosan elbeszélgettünk, de azért jobb lett volna, ha nem loptam volna. Mert nem loptam, csak úgy nézett ki. Akkor szerencsém is volt, és nem is volt szerencsém. Te megfogtad már a szerencsemalacod farkát?

Gondolkodom, nem akarok válaszolni, inkább sóhajtok egyet, hogy milyen furcsa helyzetbe kerültem.

– Jól feleltél! – Úgy mondja, mint egy tanár, akinek a tanítványa feltalálta a spanyolviaszt. – Szerintem minden embernek megírták már a szerencséjét, de nem biztos, hogy megkapta, és ezen nem lehet változtatni. Vagy megjön, vagy elmarad. Nem tudja senki, mert a szerencsének nincs menetrendje, és ha el se kezdődik, akkor nem tud befejeződni. Ezzel azt akarom érzékeltetni az emberiséggel, hogy mindenki éljen normálisan, tisztességesen, hogy büntetlen maradjon, akkor nem leszünk gonoszak, mert a gonoszság büntetendő kategória. Elnyomott társainkat segíteni kell, és ez lesz az ő szerencsájuk. Érted, ugye? Milyen ember már az olyan, aki irigylit az, akinek jobban megy a kocsija? A gátlástalan, durva embereket meg kell büntetni. Nekem nincs kocsim, én nem akarom elvenni senkiét, mert úgyse

tudnám vezetni. De ez a szerencsém, mert amilyen ideges vagyok általában, abból csak karambolra telne tőlem. Aki bűnös vagy gazemberkedik, annak ne legyen szerencséje, mert akkor lophat a másiktól, meggyilkolhatja embertársát, és szerencsére nem tudják elkapni. Ez a szerencse balszerencse! Na, ilyen ne legyen senkinek. Ha már az ilyennek előre megírták a szerencsáját, de még nem küldték ki, akkor jobb, ha megsemmisítik, mert ez csak árt mindenkinek. Valaki olvasta a Bibliát, és elmondta nekem, hogy akkor már nagyon közel lesz a világvége, amikor nem lehet megkülönböztetni az évszakokat, mert egybefolynak, mint a folyók, amikor találkoznak. Na, például az nagy szerencse, hogy még ez nem következett be, bár nagyon gyorsan haladunk ebbe az irányba, vagyis a szerencsétlenség felé. Nálunk már a kocsik az utcánkban többször jártak tengelyig a vízben, a házaknak a tetejét lefújta a szélvihar, órákig kellett söpörni a hatalmas jégtakarót, tövestül csavarta ki a szél a fákat, a víz elöntötte a pincéket, a házakat, a kerteket, aztán meg másfél méteres hóban kellett utat vágnunk. Jó, látom, hogy furcsán nézel rám. Szerencsére ez nem mind egyszerre volt, hanem egymás után, többször.

– Szerintem mégis szerencsés vagy. Mindenkit meg tudsz nevetetni, mert azt hiszed, hogy ilyen kiselőadásokra van szüksége az embereknek, amilyeneket a szűk, belső lelki világodban előállítasz. A szerencsétől már csak egy lépés a boldogság, és te boldog is vagy, mert elhiszed magadnak és elhiteted másokkal, hogy milyen csodálatos, egyedülálló jelenség vagy.

– Nem biztos, hogy igazad van, mert nem hallottam, amit mondtál. Lehet, hogy ez a szerencséd, mert akkor vitatkoznék. Valami olyasmit mondtál, hogy boldog vagy. Na, látod! Akkor szerencséd van, mindig szerencséd lesz! Ne haragudj, de most jutott eszembe, hogy tegnap este fogat akartam mosni... Reggel mostam is, de a tegnap estit kihagytam valami miatt. Akkor most megyek fogmosásra. Rend a lelke a fogmosásnak. Érted? A hajamat is meg kellene csinálni... Kössem fel így a hajam, csúcsosra? Jaj, azt azért mégse, mert nagyon muris lenne. Örülök, hogy neked is szerencséd van. Jól elbeszélgettünk.

Olívia elviharzik. Sietős a dolga, mert tegnap este elfelejtett fogat mosni. Még szerencse, hogy eszébe jutott. A szerencsének nincsen menete, mert nem lehet kitálalni, hol kezdődik, mikor ér véget, az emberiség ezt még nem tudta megfejtetni.

Szerintem Olívia már egészen közel van a megfejtéshez.

DÉDUNOKA

Itt az üdülőben a földszinti C-2-es apartmanban velem egy időben szokott megszállni Lambori Gréta. Neki is olyan üdülési joga van, mint nekem. Van egy lánya és egy unokája. Férje tíz éve meghalt. Rákja volt. Gréti bőbeszédű, így aztán már mindent tudok róluk. Bori, a lánya angolt tanít egy középiskolában, az unokája, Vladimir egyetemre jár. Ha minden igaz, és nem hazudik, akkor előbb-utóbb orvos lesz belőle. Állandóan a kertjéről áradozik, úgy dédelgeti a kutyáit és a macskáit, ahogy a csecsemőket szokták. Utálja a szomszédjait, mert szennyezik a környezetet, szemetelnek, megszegik az együttélés szabályait, felszedik és nyomtalanul eltüntetik az áthullott gyümölcsöket, igazságtalanul feljelentenek mindenkit. Gréti olyan, mint egy beszélő gép. Addig szövegel, amíg tart benne az elem. Mondtam is neki, hogy elindulhatna valamilyen nemzetközi versenyen, és biztosan megnyerné. Persze én akkor se szereznék neki ilyen lehetőséget, ha tudnám, hol és ki intézi. Tőlem távol áll a nagyzási mánia.

– Képzeld, Nárcisz! Boriék júliusban Kubába mennek, Vladimir unokámat az egyetem kiküldi Londonba nyelvgyakorlatra.

– Gratulálok, de nekem is van már unokám, még hozzá rögtön dédunokám. Öt-éves, nagyon eleven, imádjuk egymást, és legszívesebben minden időmet vele tölténém, de a nagy távolság miatt ez lehetetlen. Most viszont a szüleivel együtt itt nyaral, és négykor találkozunk. Előre megmonda, hogy milyen játékot szeretne, amit persze megvettem. Szülei kapnak tőlem konyakot, és vacsi előtt egy nagyot sétálunk a parkban. Zümi, vagyis Zolika imád hintázni, van ott egy játszótér csúzdával. Én fogom hintáztatni...

– Várj már egy kicsit. Neked se férjed, se gyereked nincs, akkor hogy lehet unokád, ráadásul dédunokád?

– Korábban nem meséltem róla, mert nem akartam dicsekedni. Egyszer a vonaton megismerkedtem egy családdal: Kéry Alajossal, a feleségével, Laurával és a kis Zolikával, aki két perc múlva nagymamának szólított. Elmonda, hogy kicsit megváltoztam, de nagyon jó, hogy nem haltam meg, mint az előző nagyija. Egész úton be nem állt a szája, mindenki élvezte a fülkében. Óvodában ő a legerősebb, a legokosabb, legügyesebben teríti meg az asztalt, és legjobban őt szeretik. Otthon már egyedül sétáltatja a kutyát, és nagyon szófogadó, szeret enni, ugrálni, futkározni. Címet cseréltünk, telefonálgatunk, vendégeskedünk egymásnál, megtartjuk a szülinapokat, névnapokat, voltam már náluk főzőcskézni is. Nagyon jól érzem magam mint tiszteletbeli nagymama.

– Én is nagyon örülök, de nem tartalak fel tovább, mert sürget az idő, már elmúlt fél négy.

– Tényleg, akkor igyekszem, nehogy elkéssek.

Ahhoz képest, hogy szingli vagyok, és az egész csak kitaláció, tényleg nagyon örülök.

GYEREKNEVELÉS

Ha már a kitalált Zoli így szóba került, akkor most elmondom, hogy nem úgy nevelném, ahogy elmondtam. Természetesen játékot csak akkor vennék neki, ha megérdemli, ha nélküle nem tudna elaludni. Sétálni járnánk a kutyával, és egy párszor kipróbálnám, hogy milyen nagy élmény hintáztatni Zolikát. Csak akkor beszélhetne, amikor kérdezem. Csak olyat mondhatna nyilvánosan, ami másoknak is tetszik. Nagyon vigyáznék, hogy ne haljak meg, mert akkor rögtön fogna magának egy másik nagyit.

Bennem óriási empátia van. Képletesen szólva ez olyan, mintha Zolika cipőjét húznám fel, tehát én képes vagyok beleélni magam Zolika cipőjébe, amit persze ő tisztított ki, ezért patyolat tiszta. Cserébe elvárom tőle, hogy ő is tudjon az én fejemmel gondolkodni. Sokszor megölelem majd, mert ez is nagyon fontos szerepet játszik a fejlődésben, az egészség megóvásában. A házi munkában való részvétel szintén elkerülhetetlen. Egy nyolcéves gyerek már képes port törölni, kutyát etetni, levinni a szemetet, virágot locsolni, elmosni a saját tányérját és kanálát, összesöpörni a lehullott morzsákat, lehúzni az ágyhuzatot, kipucolni a cipőjét, arrébb tenni egy széket, ha az útban van... Így felelősségteljesebb lesz, megbecsüli a saját és mások munkáját, vigyáz a tisztaságra és a rendre.

Felmerül az a kérdés is, hogy mit mesélnék neki esténként. Hát... Figyelj ide Zolika! Amikor én kicsike voltam, még nem volt hajam. Amikor még kisebb voltam, akkor se volt. Most már megnőttem, és hosszú a hajam. Kitől kaptam? Aputól, anyutól? Nem, mert ha nekem adták volna, nekik most nem lenne. Tudod, a fejemen nőtt ki a hajam. Mi lenne, ha egy veréb fészket rakna benne? Rossz lenne nekem, de neki se lenne jó. Ezért aztán azt mondanám neki, hogy menjen máshová, ott keressen hajlékot.

Biztos, hogy a szülei az ilyen nevelési módszereket nem fogadnák el. Engem pedig megütne a guta. Szerintem ezerszer jobb kitalált, tiszteletbeli nagyinak lenni, mint egy igazinak.

STORNÓ

Van nekem egy barátnőm. Bocsánat, én nem mindig és minden körülmények között tartom annak, de ő nagyon büszke a kettőnk kapcsolatára. Hónapok óta kerültem a találkozást, de az előbb telefonált, hogy szeretnének meglepni a férjével. Van nekem rendes nyugdíjam, nem vagyok én ráutalva. Nem is pénzre gondolt, hanem látogatásra. Itt, Z-ben, jövő hétfőn legyenek készenlétben, mert majd bemutatom nekik a fürdőt, a várost, a kezeléseket, és estére biztosan elfáradnak, ezért megalszának a másfélszobás apartmanomban. Így, egyszerűen – kijelentve, tényként és parancsolóan, mintha az itteni kis hajlékom az övék lenne.

Most, hogy leírtam, ismét beleszédültem a hírbe. Mondtam is neki – Oldas Ilinek – , hogy ez így nem lesz jó, mert olyan zsúfolt a város, hogy nem tudnak hol parkolni. Ha az utcán hagyják a kocsijukat, feltörhetik, én pedig nem venném a lelkemre! Én félóránként kezelésre járok egész délelőtt, ugye ti se vennétek a lelketekre, ha nem pihenném ki magam normálisan, ha betegen kellene hazamennem. Azt már nem említettem, hogy utána rettenetesen éhes vagyok, és nem akarom, hogy lássátok, mit és mennyit eszem. Azt is kihagytam a felsorolásból, hogy Ili elég göthös nem akarom, hogy elfertőzzön gyulladásom közben. Férje, Sándor pedig orvos léteére dohányzik, méterekre lehet érezni, ha a szél a ruhájáról lefejt az ótvaras füstszagot. Ili, nektek semmibe se kerül, mert utána mentek Szombathelyre, osztálytalálkozóra mulatozni, de előtte még engem is szeretnétek kihasználni. Azt akarjátok, hogy síkideg legyek, cseréljem a lepedőt, paplan- és párnahuzatot, takarítsak utánatok, elviseljem, hogy használjátok a WC-met, sőt a fürdőkádamat? Sándor bűzét két nap alatt se tudnám kiszellőztetni, jaj, és ahogyan szövegelsz, az maga a csúcs. Úgy beszél, mint a kocsmáros a részegekkel, vagy mint Móré bácsi a kutyájával. Ő persze mindenben tökéletes, mert orvos, nagyságos úr.

Mondtam nekik, hogy az itteni pénztárosnak, Kovács Magdikának van egy csodálatos háza több apartmannel, ellátással, nagy kerttel, közel van a fürdőhöz, egy éjszakára csak négyezer forint. Jaj, az nem jó, mert mi szeretjük a jó társaságot, meg téged is, Nárciszkám. Olyan régen találkoztunk, tegyük már emlékeztetést a nyaralásodat. Hát, Ili, már megtettétek, ez emlékeztetés marad, de innen ne lépjünk tovább. Javasoltam, hogy menjenek Bükfürdőre, az is útba esik. Az a víz összetételénél fogva jobban illik hozzájuk, nem okoz mellékhatásokat, például másnap nem fog görcsölni a lábuk, vagy nem megy fel a vérnyomásuk egy hétre. Olyat is hallottam, hogy aki nem vizsgálta ki magát előre, annak a számos rizikófaktora közül több is előjöhethet, és akkor már igazán nem érdemes fürödni az itteni vízben. Aki dohányzik, annak különösen ártalmas, és még ki tudja, hogy egyéni hajlama alapján kinek milyen mellékhatást okozhat ez a kénos, radioaktív víz.

Ha azt állítanám, hogy elöntötte őket a gyönyör, amikor így szövegelsz, akkor politikus lennék, vagyis eltúloznám a valóságot.

A lényegét írom: megmenekültem. Nagyon sok olyan dolog van a világon, amit csírájában kell elfojtani, különben felforgatják az életem.

INTERCITY

A 21-es kocsí 95-ös helye az enyém. Szerencsére az ablaknál van, és ez felér egy főnyereménnyel, mert imádom nézni a tájat, amíg el nem alszom. Biccetek a szemben ülő utasnak, és elmormolok egy köszönést. Nem törődik velem, mert szunyókál. Ötven-hatvan közötti, átlagosan öltözött nő (kék nadrág, szürke blúz, fekete szandál). Szája egy kicsit nyitva maradt, de ehhez mindenkinek joga van, vagyis úgy alszik, ahogy akar, de botrányosan szundikálni a padlón, na, az nem lenne ilendő. Pénztárcája és az igazolványa a kihúzott kis asztalon nyugszik csöndesen. Ha én is elaludnék, ki tudja, kit hozna erre az a kellemes huzat, amit a légkondi okoz.

Ébredszik, megmozdul, kinyújtja a lábát, kinyitja a szemét. Kissé megretten, megfogja a pénztárcát, az igazolványt, és elteszi a retiküljébe.

– Elnézést, nem akarok beleszólni – mondom –, bizony ezeknek a cuccoknak nem az asztalon van a helyük! De az a lényeg, hogy nem történt semmi baj. Tudja, volt már nekem egy-két ilyen problémás, vonatos utam, na, az ellenségemnek se kívánom. A fejem fölött volt a csomagtartó, bejött egy pasas, feltette a bőröndjét az enyém mellé, kivárta, amíg elalszom, és elvitte a kofferemet. Az övében meg csak kicet-kacatot találtam. Egy másik alkalommal a folyosón néztem a tájat, élveztem a kellemes huzatot, ami cserébe nagyon hálátlan volt, mert befűjt egy tolvajt is, a haverja elterelte a figyelmem. Elkezdett udvarolni, évezredes bókokat ismételtetett, már majdnem levett a lábamról, amikor a társa levette, eltulajdonította a bőröndömet, és leszállt a vonatról.

– Igen, manapság szörnyű dolgok fordulhatnak elő, ha nem vigyáz az ember – szólal meg a nő, s utána kortyol néhányat az ásványvizes flakonjából.

– Szerencsére legnagyobb érték az ember. Ezért magunkra és másokra még jobban kell vigyáznunk. Sőt szerintem az egészség a legfontosabb.

– Így vagyok ezzel én is. Igyekszem egészségesen élni, de hiába, mert a legnagyobb igyekezetem ellenére, megint kés alá kell feküdnöm. Már kivették a vakbelem, két vesekövem, volt hasnyálmirigy-műtétem, és három nap múlva lesz egy zöldhályogműtétem. Még csak ötvennégy éves vagyok, de ez már túl sok ilyen korban.

– Hozzám képest igen fiatal. Én már a hetvenötödiket taposom. Amit itt felsorolt már nekem mind megvolt húsz-huszonöt évvel ezelőtt. Sajnos sűrűn ingadozik a vérnyomásom, cukorbeteg vagyok, két éve volt térdprotézis-műtétem.

– Hát bizony ez már önnek is túl sok...

– Azért elmondom a többit is, bár nagyon kell koncentrálnom, mert ami sok, az tényleg sok. Megállapították, hogy a pajzsmirigyem túl sok tiroxin hormont termel, na, ettől van alvászavarom, szívritmuszavarom, gyakran remeg a kezem, szapora a pulzusom, gyenge az immunrendszerem, fronthatáskor fulladok. Véralvadási problémáim vannak, és ez ugye trombózisveszéllyel jár együtt. A női betegségekből csak egyet hadd mondjak. Tavaly óta felborult a hüvelyflórám egyensúlya, és ebből fakad a tályogra, gyulladásra való hajlamom. Ne tudja meg, hogy milyen nehéz így

Salga Attila: A nárcisztikus Nárcisz

élnem, de azért nagyon igyekszem, hogy ne vegyék észre, és ezt senkinek sem szoktam elmesélni. Jaj, és tudja mi az a végbélsipoly? Nem? Mindjárt gondoltam. De jobb is ez így! Nem mondom el, mert a végbélről beszélni egyáltalán nem gusztusos.

Látom az arcán, hogy nem erre számított. Újságot vesz elő, és bánatában lapozgatja.

Ahhoz képest, hogy ennyi mindent elmondtam, egészen jól érzem magam. Ez természetes is, mert sohasem loptak el tőlem semmit a vonaton, és viszonylag egészséges vagyok – pszichésen néha nem tudok szót érteni magammal, de ez nem nagy baj. Sohasem operáltak, igaz, gyerekkoromban kivették a mandulámat. Mégis így kellett fellépnem, mert nem tett volna jót az egómnak, ha egy ismeretlen nő főlém kerülj biztonság és egészség vonatkozásában. Nem hagyom magam legyőzni, még akkor sem, ha az égvilágon ennek itt semmilyen jelentősége sincs.

Na, most már megpróbálok szunyókálni, mert a Keleti még messze van. De az egyik szemem nyitva marad. Sose lehet tudni...

TANÁCSADÁS

Már a harmadik napja halogatom, hogy felhívom Margó lányát, aki nehéz napokat él át mostanában.

– Halló, te vagy az, Anikó?

A rögzítő válaszol:

– „*Most nem vagyok fogadóképes. Ha üzenetet akarsz hagyni, megteheted, de ne beszélj túl sokat.*”

– Anikó, figyelj! Nárcisz vagyok, anyukád régi barátnője. Néhány napja találkoztam anyukád volt munkatársával, de nem mondom meg, hogy kivel, mert annyira nem érdekes. Anyukád beszámolt neki a szomorú sorsodról. Egyébként nagyon sajnálom, hogy ilyen késő este se vagy otthon, gondolom, tényleg rettenetes problémák lehetnek a házasságotokkal. Csak nem költöztél el Robitól? Ja, és akkor most hol vannak a gyerekek? Persze ez nem az én dolgom, de jogom van aggódni értetek, még akkor is, ha esetleg te már nem emlékszel rám. Én viszont nagyon. Azt a két gyönyörű kék szemet nem lehet elfelejteni. Úgy mosolyogtál rám, mint a hamvas őszibarack. Sajnos azóta már hamvába holt ez a mosoly, és erről anyád szerint egyedül csak Robi tehet. Szerintem az rendben van, hogy jól keres, de nagyon kevés időt tölt veletek. Sőt otthon is dolgozik. Ha például kőműves lenne, akkor otthon nem lenne munkája, mert a téglákat és a falakat nem csomagolná be, hogy otthon malterozza össze.

Most visszatérek egy kicsit a gyerekkorodra, mert olyan jó érzés visszaemlékezni arra, amikor úgy másfél éves voltál, aranyosan gügyögtél, rágtad a kiskanalat, mert jött a fogad, közben mégis mosolyogtál, és égszínkék szemeiddel úgy néztél rám, mint valami csodára, pedig te voltál a csoda. Sajnos ez már mindkettőnk részéről régen megszűnt...

És azt hallottam, hogy ez a Robi már kétszer felpofozott. És miért is? Mert éjszaka ment haza (a munkából...?!), és addigra kihűlt a vacsorája. Nem tudom, mit főztél neki, de az biztos, hogy nyilván nem én lennék az egyetlen, aki főtt lignitet adnék neki. Na, szóval nagyon durva dolgokat művel veled. Nem kérted ugyan a tanácsomat, de én a helyedben már régen beadtam volna a válópert. Sőt, amint tudod, vagy nem tudod, én nem mentem férjhez soha, így aztán az ilyen jellegű problémákat eleve kizártam az életemből. Pedig nem volt egyszerű mindig nemet mondanom azoknak, akik tették nekem a szépet. Sajnos te nem tudtad (vagy nem akartad?) megelőzni a negatív dolgokat, így aztán most csöstül jön minden. Anyukád mesélte annak, aki nekem ecsetelte a tragédiádat, hogy anyukád betegesen allergiás volt Robira, és folyamatosan tiltott tőle. Amikor viszont kész tények elé állítottad – hamarosan megszületik a kis Katinka –, akkor már kénytelen volt beadni a derekát. Nem kellett volna, mert neki már akkor több élettapasztalata volt, mint neked most...

– „*Már csak tíz másodperced maradt...*”

– Halló! Hogy beszélhetsz így velem? Jó, persze az automata akadékoskodik, de miért nem állítottad be végtelenre?... Halló! Működik még, vagy már kikapcsolta magát?! Hát ez borzasztó. Vége...

Sajnos még a felét sem tudtam elmondani annak, amit akartam.

Eltelt néhány óra, de még mindig a balul sikerült telefonon jár az agyam. Anikó anyja, Margó, és Lepovszki Gyöngyi, aki mesélt Anikó privát életéről nem akarta megadni Anikó mobilszámát. Tudtam, hogy Nagyné Venter Anikó a férjezett neve, ezért kikerestem a vezetékes számát a telefonkönyvből. Valahol Óbudán lakik. Remélem, hogy így is célba ért a tanácsadásom. A rögzített társalgási szempontból nagyon elmarasztalom, mert rideg, közömbös, bürokrata és érzéketlen.

Ismét megnéztem a telefonkönyvben: a név rendben van, akkor nyilván a szám is jó. Jé, ide nem az van írva, hogy III. kerület, hanem XIII. kerület! Óbuda és Angyalföld! Micsoda különbség! Jaj, jaj, milyen blamázs! Istenem!

Most már mindegy. Lehet, hogy annak az Anikónak is hasonló problémái vannak, és tanácsadásra szorul. Hát... most megkapta...

FODRÁSZ

Szeretem, ugyanakkor utálok a hajmestereket. Amikor a kedvenc fodrászom, Tekla rábeszélte, hogy nekem a lila haj jobban áll, mint az élénk szőke, és utána sokan „molesztálták” a frizurámat, attól kezdve Tekla már nem volt a kedvencem. Az egykori ranglistámon a második helyezett Galina úgy öt évvel ezelőtt hosszabb ideig hagyta a hajamon a festéket, mint kellett volna. Olyan kék lettem, mint a kékítővel dúsított öblítővíz. Az sem lehetett üdítő látvány, miután Lídia székében két teljes órát ültem, minden hajszálam feldobta a talpát, és úgy néztem ki, mintha egy szalmabála lett volna a fejemen.

Most Teránál vagyok. Egy-két perccel ezelőtt meséltem el, milyen frizurát szeretnék.

– Mióta nem jártál nálunk, azóta nagyon előnyösen megváltoztál. Fiatalosan öltözől, jól áll neked ez a ruci. Olyan légies tünemény vagy! Hogy csinálod? Csak nem pasi van a dologban?

Nagy kópé ez a Tera! Szerintem ebből csak annyi igaz, hogy legalább fél éve nem voltam itt, de nem azért, mert azóta nem voltam fodrásznál. A lakásomhoz közelebb van egy ismerősöm, aki vágni és festeni szokta a hajam; most éppen nyaral.

– Ilyen korban hogy lennék már légies tünemény és fiatalos öreglány egyszerre?! Ez minden természeti törvénynek ellentmondana. Az én logikám szerint még akkor sem lenne igaz, ha ezt egy szép szál legény állítaná. Úgy kétszáz évvel ezelőtt, amikor megyebálokba jártam, az volt az igazi! De még a huszadik század hetvenes éveiben is jól néztem ki, és ha akkor kaptam volna ilyen bókokat, talán elhittem volna. De szerénységem és szépségem tiltja, hogy ilyen messzire visszamenjek, mert a végén még elkezdenétek irigykedni. Jaj, volt egy udvarlóm! Barnáról van szó, akiben megbíztam, és elhittem, hogy tényleg olyan szép vagyok, amilyennek lefestett. Igen lefestett, mert festő volt. Aztán másokat is lerajzolt neglizsében. Csak úgy képzeletből, modell nélkül. Az ilyen ember nem lehetett volna jó férj, mivel pellengérré állítja a kedvesét, holott még nem is látta meztelen nőiességét, mert az nem mutatta meg neki. Ő meg a festményén illusztrálva, előre el akarja adni azt, ami még nem az övé, és nem is olyan, amilyennek gondolja. Értitek? Ez olyan, mint amikor pizzát rendelsz, és mákos kalácsot hoznak. Ha ő egy Vénusznak képzel engem, de valójában mákos kalács vagyok, akkor már eleve nem bízhatunk meg egymásban.

A szalonban három fodrász és öt-hat vendég hallgatja a kiselőadásomat, közben összenéznek, élvezik, vagy döbbenten pislognak. Terának szaporán jár a keze, és látom a tükörben, hogy mondandómat nem igazán élvezi.

– Nárcisz, olyan magabiztosan beszélsz, mintha a világon az összes nőt te képviselnéd...

– Nagy bajban lenne a női nem, ha azt állítanám, hogy mindenki olyan, mint én. Lehet, hogy annak a kis töredéknek a hangját hallhattad ki ebből, amelyik öreglányokból áll, a szüzességüket nem akarják feláldozni, mégis büszkék magukra.

Egyébként nőpárti vagyok, és elfogadom azokat is, akiknek gyerekük, jó vagy rossz férjük van, elhárítják vagy elfogadják a hímnem közeledését. Ez az ő dolguk, nem bántom őket. Magamat sem, mert én alakítottam így a sorsom. Figyelj, Tera! Amit most mondok neked, orbitális marhaságnak tűnik, de akkor is elmondom. Én nem tudtam volna elviselni, hogy egy ismeretlen férfi csókolgasson, és a számban vagy éppen máshol kotorásson. Rettenetesen gusztustalan, vérlázító, megalázó az ilyen szitu még akkor is, ha csak gondolok rá. Mindenkinek van intim zónája, ahová képletesen csak az léphet be, akinek megengedjük, különben három lépés a távolság. Én ezt a zónámat jobban védem, mint Dobó István az egri várat.

Azt veszem észre, hogy már nem figyelnek rám, mert valamilyen rendkívüli esemény történt tőlem jobbra, ahová most a tükörből nem látok.

– Gyorsan töröljétek fel! – mondja Tera. Erre még nagyobb mozgolódás támad. Utasításokat adnak, csodálkoznak, elmarasztalják egymást.

Tera egy fél percre odamegy... Most látom, hogy valami felborult. Szerencsére nem habzik, nem mar, nem ragad. Minden rosszban van valami jó.

A hátralévő idő azzal telik, hogy megvitatják az eseményeket, az elkövető elmarasztalja magát, a többiek vigasztalják.

Amikor Tera elkészül a remekművel, fizetek, és közben megjegyzem:

– Látom, hogy most már tényleg úgy nézek ki, mint egy tünemény. Eltűnök hát gyorsan.

RUHA

Az utcán összefutottam Valival. Olyan átlagosan kirívó volt, a ruhája. Azért mondom, mert előtte legalább három nővel találkoztam, akinek fehér alapon kék-piros kockás volt a kosztümje. A piros-fehér szandál minden lépésnél erősen tiltakozott a napvilág ellen. Egyébként semmi gondom vele, csak az a baj, hogy tévedésből majdnem megszólítottam őket. Mondtam ezt Valinak is, de nem értette, aztán elmagyaráztam neki.

– Divat ide, divat oda, ne hozz már engem ilyen kellemetlen helyzetbe! Hogy néztek volna rám, ha hátulról leszólítom őket, aztán kiderül, hogy nem te vagy. Még azt hihették volna, hogy lesbikus vagyok. Nincs neked valamilyen *egyéb* ruhád, ami csak rád jellemző? Nincs benned nőiesség, vagyis olyan tulajdonság, hogy én egyedi vagyok, eltérek a többiektől, nem követem a sablonokat? Nekem jó ízlésem van, és nem veszek fel olyan ruhát, amelyet a szürke tömeg hord. Egy nő legyen konkrét, ne utánozzon senkit, és mások se utánozzák őt. Ezért, Valika, te most biztosan megsértődsz, vagy nem?

– Nem, hát tudom, hogy néha vagy inkább mindig ilyen antisablonos, egyedi, utálatos, utánozhatatlan vagy. Most is fehér blúz van rajtad, amit már csak gyónáskor és bérnalkozáskor vesznek fel a lányok. A sötétkék szoknyád meg biztosan a gimis időkből maradt rád. Majd egyszer megmutatod, melyik szekrényed, melyik poros fiókjából bányásztad elő. Jaj, bocsánat! Nálad nincsen por! Figyelj! Az a három nő, akivel találkoztál, engem utánozott. Nem tilthatom meg nekik.

– Hát, Valika! Mindig tudtam, hogy felvágták a nyelved, de nem gondoltam volna, hogy ennyire „boszorkányos” tudsz lenni. Dől belőled az irigység, a rosszindulat, az olcsó ruhaszag, hogy mást ne is mondjak...

Pedig órákig tudnám sorolni, hogy milyen vagy. Úgy döntöttem, hogy nem húzom fel magam. Csak akkor teszem meg, ha mégis muszáj lesz. Nem szabad begerjednem, és ennek elérése érdekében le kell nyelnem a bosszúságomat. Este, fürdés-kor majd kimossa belőlem a víz.

Valika éppen egy kisebb kátyút került ki, aztán konzervdobozok kerültek az útjába. Volt ideje meggondolni, hogy a hasra esést vagy a visszabeszélést választja-e. Egyik sem sikerült neki, ezért folytattam...

– Bocsánat, nem akarlak megbántani. Nem vagyok én olyan. Hányszor megmondtuk már egymásnak a véleményünket, és mégse lett belőle harag.

Balra fordította a fejét, és a másik oldalon két nőt vett észre, akiknek szinte ugyanolyan ruhájuk volt.

– Persze igazad van, de bocs, várj meg itt, át kell ugranom a túlsó oldalra. Rögtön jövök.

Úgy hagyott ott, mint hulló alma a fáját. Tudtam, hogy nagyon tapintatlan, de nem gondoltam volna, hogy ennyire. Megszólította azt a két lányt vagy asszonyt, és heves kézmozdulatokkal magyarázott valamit. Eltelt három vagy négy perc, amíg visszatért.

– Miről beszélgettünk az előbb? – kérdezte.

Salga Attila: A nárcisztikus Nárcisz

– Ez most teljesen mindegy. Inkább áruld el, milyen összeesküvésben veszel részt? Ne mondd, hogy nem ismered őket? Ugyanaz az ócska ruha: fehér alapon kék-piros kockák...

– Már régóta négyzetrácsnak mondják, mert a kockának három dimenziója van, ennek meg csak kettő.

– Csak azt ne mondd, hogy velük is a négyzetrácsról értekeztél!

– Nem mondom, mert azt kérdeztem tőlük, hol vették a ruhájukat. Nekem ugyanis Marica, a keresztlányom adta a születésnapomra. Na, most megtudtam. Itt van mellettünk a Spar, ott lehet ilyen cuki ruhát és cipőt kapni. Min csodálkozol? Nem nekem lesz, hanem neked.

Nem mindig tetszik, ha valaki olvas a gondolataimban. Vali olyan közel áll hozzám, hogy az eddigi reagálásom alapján megsejtette, amit titkolni akartam.

– Na, jó, menjünk! – mondom.

PIAC

Itt teljesen más a hangulat, mint az áruházakban vagy egyéb boltokban. Megszólítanak az eladók, barátok, ismeretlenek, és lehet alkudni. Válogatok az árukban: összefogdosom, megsimogatom, visszateszem, megcsodálom, elképzelem, hogy a zöldségek hogy párolódnak a serpenyőmben, fazekamban. Nem vesz körül zárt tér, általában jó a széljárás; nyáron árnyékban vagyok, télen meg fázom, ha nem öltözöm fel eléggé.

Hosszan sorakoznak a pultok tele kíváncsú dolgokkal. Mindig rácsodálkozom valamire. Most az almák tűnnek fel, mert pirosak, hamvasak.

– Szia, Náci! – köszön rám Gina, aki már többször megjegyezte, hogy az anyja lehetnék. Szerencsére nem vagyok az, de mindig szemtelenkedni szokott.

– Szia! Hányszor mondtam már, hogy *Nárci* vagyok, érted, *er* is van benne. Szépek az almáid, de csak akkor szépek, ha olcsón adod. Most jut eszembe... Meggyógyult már a lányod?

– Hajaj! Azóta már a horvát tengerparton is nyaralt. Na, mennyit adhatok? Csak neked, különként tíz forintot engedek.

Más vevők jönnek, kérdeznek, válogatnak, fizetnek, elmennek. Közben arra gondolok, hogy mit keresek én itt. Tegnapelőtt vettem másfél kiló sárga almát, és most nem ezért jöttem. Már majdnem tumultus van, tehát angolosan távozom.

Mindenki a hosszú hétvégére készül. Jó itt sétálni. Azt akarom, hogy váltsanak velem néhány szót. Akár veszek valamit, akár nem. Most Incike standja előtt állok. A férje és a fia is kint van.

– Csókolom, Nárcisz néni! Ezer éve tetszett nálunk járni. Csak nincs valami baj?

– Szia, Peti! Olyan régen voltam itt, hogy azóta már biztosan megöcsültél.

– Nem, mert szabadelvű vagyok. Előbb együtt kell lakni a kiválasztottal, és aztán kimondani az igent vagy a nemet. Ez pedig több évig eltarthat.

– Bocsánat, hogy megkérdem. Most akkor együtt élsz valakivel?

– Jaj, nem! Azt nagyon meg kell gondolni. Apu meg anyu éppen pakol, gondolom én is megfelelek.

– Hogyne! Itt nálatok minden első osztályú. Egyébként a hétvégét nem töltöm itthon, a vendégről pedig gondoskodni szoktak.

– Jó pihenést, jó szórakozást! Mivel szolgálhatok az úrnak?

Már mással beszél ez az ízig-vérig kereskedő. Hej, ha olyan fiatal lehetnék, mint ő! Akkor odaállnék mellé, és megkérdném, hogy mivel szolgálhatok.

A „túrósok” felé nem megyek, mert egyrészt nem szeretem a boci szagot, másrészt egyik-másik nem kedvel, mert volt közöttünk némi nézeteltérés. Kevi Olga például rá akart beszélni, hogy vegyek tőle sárga túrót. Mondtam, hogy utálok, de nem érdekelt. Molnár Gizi pedig friss túróként akarta eladni az állott túrót. Természetesen megmondtam neki, hogy már legalább néhány napos, mert nekem jobb szaglásom van, mint egy kutyának. Szerinte nekem még sose volt kutyám, de erre nem szóltam semmit.

Salga Attila: A nárcisztikus Nárcisz

Jobbra van Gosztanyi Lajos standja. Ő és a családja nagyon rendes. Megosztják egymás között a munkát, felváltva szerzik be az árut, ha kell, helyettesítik egymást.

– Jó, hogy jöttél. Mindenből a legjobbat tudom adni hétvégére. Egészen friss a zöldség, minden alma és körte mosolyog, ez a gyönyörű paradicsom meg egyenesen rád nevet. Mondd, volt már ma olyan, aki rád mosolygott, vagy nevetett egyet veled?

– Nem volt, te vagy az első. Én tudtam, hogy ide kell jönnöm. Sajnos most nem akarok vásárolni, mert hétvégére elutazom, főállású vendég leszek... Figyelj, a kedvedért mégis kérek egy kilónyi gyönyörű piros almát.

– Igen, almácska lesz a kedves vevőnek. Hármat teszek még rá, ez cégünk ajándéka.

– Köszike, Lajcsikám, te mindig olyan gáláns vagy.

Úgy gondolom, hogy most már eleget sétáltam. Hazafelé menet beugrom a Tescóba, ott már nem állok szóba senkivel, és tényleg bevásárolok a hétvégére. Nem utazom én sehová, eddig nem vettem semmit, de minden, amit kitaláltam olyan jól hangzott.

EMÉSZTÉS

Az embernek mindent meg kell emésztenie, különben a káros anyagok felhalmozódnak valamelyik szervében, gátolják a működését, és maradandó elváltozásokat okozhatnak. Ezt nem én találtam ki, azért is hangzik ilyen jól. Szerintem van fizikai emésztés és szellemi emésztés, de ez utóbbiról eddig nem beszélt senki.

Milyen jó, hogy felfedeztem magamban a szellemi emésztést. Nekem ezzel rengeteg problémám van. Sok mindent nem tudok megemészteni. Miért alakítják át a környezetemet? Megkérdeztek engem, hogy benzinkút vagy park legyen a szomszéd utcában? Park már volt, tehát azt nem is kellene építeni, az kész volt. De csak volt, mert kivágták a fákat, mindent ledózeroltak. Érted? Mindent! Az emlékeimmel, a sétáimmal együtt. Most mondhatod, hogy másokat se kérdeztek meg, és ezért a demokráciát is ledózerolták. Azért, mert igazad van, még nem kapom vissza a parkot. Te nem itt laksz, ezért könnyebben elviseled, én viszont nem tudom megemészteni. Azt se, hogy a házunkban lakó tizenéves Bottlik Csillának miért van olyan kis kutyája, mint egy hörcsög. Jó, tudom, olyan kicsi nem létezik. Mondjuk, három hörcsög. Nem meri letenni az utcán, mert fél, hogy elviszi egy sas, megfogja a macska, kihívják a hörcsögirtókat, a szellemirtókat, vagy bedobják a szemétkébe. Persze tévedésből. A picike kutya majd megfullad, úgy magához szorítja. Nem tudom, hogy Csillának és a kiskutyájának milyen az emésztése, nem is érdekel, de ez megint olyan, amit nem bírok bevenni.

Láttam egy asszonyt, aki a gyógyszerértár előtt három receptet tartott a kezében, és szótlánul várta, hátha valaki megkérdezi, mért áll ott órák hosszat. Én tudom, hogy hamis receptre akar álgyógyszert kiváltani, ami csak egyet jelent: adjál pénzt, mert nekem az ital a gyógyszerem. Nagyon leépült, már a keze is remegett, vagy nagyon ügyesen mozgatta a kézfejét. Kész örület, mert nem tudtam rájönni, tényleges remegés ez vagy csak álca. Most menjek oda hozzá, és kérdezzem meg? Nem égetem le magam, inkább néztem egy darabig. Mások nem törődtek vele, de én legalább néztem, és nem tudtam megemészteni, hogy a keze a fájdalomtól remeg, vagy anélkül csinálja nagyon ügyesen.

Láttál te már vakvezető macskát? Én se, de én majdnem mégis láttam. Van a környékünkön egy tarka cica. Kocsik, bokrok alatt húzódik meg, nem sovány, inkább pufóka. Na, ez a macska, ha át akar menni az utca túloldalára, akkor a zebra közelébe húzódik. Megvárja, amíg zöldre vált a lámpa, és sipirc, úgy szalad át, mint a villám. Na, ez a cica – nyilván a többi is, mert ezeknek a vérükben van – lehetne akár vakvezető is, mert kiválóan ismeri az átkelés szabályait. Azt nem tudom megemészteni, hogyan érzékeli, mért tudja megjegyezni, hogy a piros tilos, a zöld meg szabad. Kellene neki szerezni egy gyengén látó bácsit. De ez miért csak nekem jut eszembe?

Nem tudok kibékülni azzal sem, hogy hajnali ötkor elkezdenek dolgozni a szemétszűrő gépek. Akkor, amikor még tart a természetes emésztésem, a lelki emésztésem pedig még alszik. Ezeknek olyan bűgük van, mint a falusi traktoroknak. Ha a kakas meghallja, nem mer kukorékolni, Érted? Tudom, hogy jön, mégis megré-

műlök. Lelkemben felébred az emésztés, de nem tud vele mit kezdeni. Ide-oda hányja magát a testemben, és arra ösztönöz, hogy felkeljek. Nem ilyen ébresztőre vágyok. Nem értem, miért nem engedik meg a biológiai órának a fél nyolcas bejelentkezést..

Láttam egy hat év körüli srácot, aki az apjával ment a járdán. Úgy ugrált, mint a bakkecske, amikor nincs jobb dolga, vagy rájön, hogy ő a bakkecske. Nyilván azért csinálta, mert jólesett neki, nem tiltotta meg az apja, sőt észrevette, hogy figyelem. Nekem akarta bizonyítani: ő ugrálhat, én meg nem. Na, ilyen önző gyerekeket nevelnek egyesek. Azt hiszi a kicsi, neki mindent szabad. Azért gondolhatja, mert a családban kritika nélkül él, még a zokniját se kell felhúznia egyedül. Azért tudom ilyen pontosan, mert láttam én már ilyen kölyköt, amikor óvodába jártam. A taknyos Tomi elvárta volna, hogy az anyja bejárjon és etesse. Ő is állandóan ugrált. Ez is a majomszeretet témakörébe vág.

Az ilyen megalázó helyzeteket az én lelki emésztésem nehezen tudja elviselni. Miért kell a park helyére benzinkutat építeni? Bottlik Csilla miért nem vett egy normális kutyát? Miért nincsenek vakvezető cicák? A seprőgépekből miért nem lopták még el a zakatolást? És a kicsik miért ugrálnak, amikor ők nem bakkecskék?

Milyen jó, hogy feltaláltam a lelki emésztést, de milyen nagy baj, hogy mégsem működik!

KIRÁLYNŐ

Az első lépcsőház második emeletének huszonhatos lakásában vagyok Kincs Renátaéknál. A férje dolgozik, a gyerekek iskolában vannak. A kávémat megittam, az időjárást megvitattuk, a nyári tervek szövegetését abbahagytuk.

– Olyan rosszat álmodtam az éjjel vagy inkább hajnalban. Még most is alig térek magamhoz – mondja Reni.

– Ne is mondd! Nincs neked annyi fantáziád, hogy el tudd képzelni, én hogyan hánykolódom az ágyban, amikor megjelenik a Királynő. Ez egy visszatérő, folytatásos álom. Ne csodálkozz, én történelmi eseményekről álmodom. A Királynő a leghatalmasabb asszony az országban, akitől mindenki remeg. A legkisebbtől a legnagyobb porcikáimig rángatóztam, amikor tegnap éjjel megint eljött. Egy barna függöny mögül búj elő. Ő minden jónak és rossznak a parancsolója. De inkább gonoszsággal foglalkozik. Megnyomorítja az embereket, egyetlen mozdulatára százakat vetnek börtönre, végeznek ki. Mindig attól rettegek, hogy egyszer én is sorra kerülök. Tegnap éjjel óta szerencsére láthatatlan vagyok. Azért gondolom, mert nem szólt hozzám, nem vett észre. Megszólítottam, de nem reagált. Kicsit megnyugodtam, és egy nagyon komoly dologra határoztam el magam. Kiderítettem, hogy a testőrei sem látnak, és nem éreznek. Kiválasztottam hármat, és belerúgtam a lábába. Egyikük sem jajdult fel, pedig többször megtettem. Mondd, miért lehet az, hogy ők sem látnak engem? Te nem is figyelsz, mert közben már kétszer kimentél a konyhába.

– Igen, mert sürgős dolgom van, és tíz perc múlva már a buszon kell ülnöm.

– Jó, hát akkor még van időnk. Úgy döntöttem, hogy az ország lakosait megmen-tem ettől a terrortól, mert megsemmisítem a zsarnokot és a bandáját. Szerencsére akadtak szövetségeseim. A Pohárnok, a Kamarás és az Alkirály, akinek megígértem, hogy ő lehet a Főkirály. Aztán váratlan dolog történt, mert megváltozott a kép. Egy réten ültem a fűben, mellettem a Királynő, de csak egy blúz és egy farmer volt rajta. Kiderült, hogy együtt jártunk iskolába.

– Nárcisz, már ne is haragudj, ilyet nem álmodhattál, mert ez annyira abszurd, hogy...

– Most azt hiszed, hogy hazudok?

– Az teljesen mindegy, meséld tovább!

– Nincs tovább, mert felébredtem, és akkor jött a valóság.

– Akkor mára ennyi volt. Rohanok a buszhoz. Tragédia lenne, ha lekésném.

Ne legyen se dráma, se tragédia! Elbúcsúzunk, és elindulok Ágihoz. Ő sokkal megértőbb szokott lenni, bár nem tudom, hogy alakul, mert egy nagyon kényes kérdésről akarok vele tárgyalni.

ÉSZBONTÓ

Somorlyai Ágnes negyven év körüli, a második lépcsőház hatvanhatos lakásában él hatéves gyerekével. Két hónap óta a férje nélkül. Sok mindenhez nincs tehetségem, így például a férjhez menéshez és a váláshoz. Horgászni, kötni, hímezni se tudok, de takarítani annál inkább. Ennek a szerencsétlen Áginak szeretném megadni a vigaszt, kifejezni együttérzésemet. Biztosan megőrül majd, mert manapság egy válás miatt nem nagyon szokták vigasztalni az embert. Én viszont megteszem. Nem azért, mert valóban együtt érzek vele, hanem azért, mert kíváncsi vagyok, hogyan reagál. Én mindenki arcáról le tudom olvasni azt, amit a sors felírt rá.

Somorlyai Ede általában mogorva, barátságtalan ember benyomását keltette. Néhány perces beszélgetés után azonban mindig kiderült, hogy intelligens, érdeklődő, tapintatos ember. Nincs benne törtetés, gög, nagyképűség. Kicsit görbe az orra, de ez a válás szempontjából lényegtelen.

Úgy hírlik, hogy Ede kikezdett a beosztottjával, vagyis „beosztotta” maga mellé, és amikor ez kiderült, már eltelt három év, közben a titkárnő teljesen maga mellé édesgette, Ede pedig hajlott rá, mint méhecske a bibére. Ennyit tudok előzetesen a lépcsőházi hírforrásokból.

Ági az első csengetés után beenged. Nem látszik rajta, hogy valami nyomasztja. Először az időjárásról beszélgetünk, közben sertepertél a tágas konyhában. Szóba kerülnek az ismerősök, a közös képviselő és a lépcsőházi festés.

– Tulajdonképpen azért jöttem, hogy együttérzésemet fejezzem ki...

– Köszönöm, de nem halt meg senki.

– Jaj, nem azért mondtam. Tudod, itt a házban csak egyszerűen eljárunk egymás mellett, szó nélkül, nem törődünk egymással. Nem is köszön mindenki mindenkinek. Nagyon nehéz átélnem a hangulatodat, sorsodat, mert én öreglány maradtam, a bonyolult családi, házaspári problémák távol állnak tőlem. És miért pont én szólnék bele a dolgaitokba, amikor se Edét, se téged nem ismerlek annyira, hogy tanácsot tudjak adni. Mégis eljöttem kifejezni az együttérzésemet; nem dőlt össze a világ, veled vagyok, szurkolok, hogy egyedül is fel tudd nevelni Terikét. Nem lesz egyszerű, de az anyák minden nehézséget legyőznek. Tudod, mint a filmekben. Én is biztosan ilyen anya lettem volna, de sajnos nekem nem adatott meg.

– Örökbe is fogadhat, igaz, csonka családra nem vonatkozik, de valahogy csak megoldható. Bocsanat, nincs férjed, és már nem vagy negyven éves, tehát nem biztos, hogy járható ez az út.

– Nem, én már nagyon jól megvagyok magamban. Elmesélek egy esetet. Veresné Tóth Piroskáról van szó. Nem ismered, mert a Lendvai úti sorházban van a lakása. Úgy tűnt, hogy nagy lamúr van közte és a férje között, de a látszat megcsalta. Jaj, mit mondok! Az ura csalta meg, és szegény Piros csak hónapokkal később tudta meg, amikor ez a megcsalás már ki tudja hányadszor megismétlődött. Mondjuk, százharminchatodszor, és Piros pont akkor ment haza váratlanul. A férje, Csabi persze mondta, hogy ez a dolog nem az, aminek kinéz, de Piros jogosan balhézott egy nagyot, aztán persze húsz év házasság után szétmentek. És milyen furcsa dol-

gokat produkál az élet. Észbontó! Éppen tegnap hallottam, hogy ismét összejöttek. De az ilyesmi ritka.

– Nézd, én nem ismerem, és nem is akarok véleményt mondani, de szerintem annak a bizonyos Csabinak annyi év házasság után adni kell még egy esélyt.

Nem értem, miért beszél így Ági. És az se világos, hogy miért nem tud, vagy nem akar a saját válásával kapcsolatban mondani valamit. Én már néhányszor intelligensen céloztam rá, miért jöttem. Tavaly télen sokkal bizalmasabb volt, amikor a lánya férje félrelépett, és mindent elmesélt.

A hálósobából szöszmötölés hallatszik, majd egy férfihang megkérdezi, kivel beszélget Ági. A válasz után megjelenik Ede, a férje.

Az nem lehet, hogy újból összejöttek!

Üdvözljük egymást.

– Elnézés, nem hallgatóztam, de mégis mindent hallottam. Jó értettem, hogy részvéted fejezted ki Áginak? De miért? Hála Istennek, mostanában se rokonunk, se ismerősünk nem halt meg.

– Hát persze...Nem úgy értettem. Biztosan sok a dolgotok, problémák mindig adódnak...De most már mennem kell...

Észbontó! Rettenetes! Már a lépcsőházi pletykásokban sem lehet megbízni. Sőt Ági és Ede is megbízhatatlan, ha újból összejöttek.

LÁTOGATÓ

Zita! Én azt mondtam, hogy ezer éve nem voltál nálam, te meg kijavítottál, hogy most vagy itt először. Egyikünk megjegyzése sem volt szellemes, ezért furcsának mondható mind a kettő, különösen a tied. De ezt most hagyjuk.

A lábadat a külső lábtörlőn kellett volna alaposan ledörzsölnöd, és nem az előszobában, amely már az én privát szférámhoz tartozik. Láthatatlan koszt hoztál be. Sőt, amikor levetted a cipődet, akkor összefogdostad a szobaajtóm keretét, és a háttal rátámaszkodtál. Mintha attól féltél volna, hogy kidől...

Most meg már a kedvenc fotelemben ülsz, ráadásul úgy, hogy nekem nem tetszik. Alacsony növésű vagy, teljesen elveszett embernek érzed magad a fotelem hűvösében, de azért ne rakd már fel egyik lábadat a másikra, és ne mutasd meg a talpad, mert nem vagyok rá kíváncsi. És még a zoknidban is lehetnek porszemek. Azt akarod, hogy minden ilyen látogatásod után nagytakarítást tartsak? Szerencsére nagyon ritkán jársz hozzám. Mondhatjuk, mert először... és utoljára jöttél. Majd csak kibírjuk egymás nélkül valahogy.

Nem kérted, hogy mutassam be a lakásom. Így a jó, mert nem taposod össze a szőnyegeimet, és nem maradnak meg szétszórt lábnyomaid, ami engem még jobban felháborítana. Igaz, az se tetszik, hogy az asztalra készített sütikből eszel. Vettél ugyan kistányért, de a kajla kezéd miatt a morzsák a szőnyegre hullhatnak.

Tulajdonképpen te arra gondolsz, hogy a hangyáimat etetni kell? Zita! Itt még soha az életben egy hangya, egy bolha, egy tetű nem volt, legfeljebb vírus vagy baktérium, hogy essen beléjük az isiász.

Igen, azt hiszed, nagyon jól szórakozom a hülyeségeiden. Mit érdekel engem, hogy a fiad, a lányod, a férjed mit csinál, mért rúgtak ki a munkából, és egy liter benzint negyven forinttal drágábban tankoltál ma, mint két héttel ezelőtt. Szóval nem egyezik az érdeklődési körünk, a vércsoportunk, a szándékunk, a süti-morzsolós kedvünk, az étvágyunk (én például vendégségben nem eszem sütit). Akkor mi az, ami miatt itt vagy, vagyis mi a közös bennünk?

Ezt jó lenne tudni, mert nem én hívtalak, hanem azzal akaszkodtál rám, hogy szeretnél elbeszélgetni velem a lakásomon. Nem tartottam jó ötletnek, mert előre sejtettem, hogy sokat kell utánad takarítanom, és már akkor felvetődött a kérdés: megérsz te nekem annyit? Mondjuk két-három órát, amíg eltüntetem a nyomaidat. Hát, ahogy nézem..., nem, nem éri ez meg nekem.

Most már mindegy.

Én nem szeretném, ha kertem lenne, tehát nem érdekel a kertet. Mindenkinek joga van ott dolgozni, ahol akar, de ahhoz nincs jogod, hogy a zoknidba beívódott föld- és homokszemeket behozd az én gyönyörű lakásomba. Még élősködők is lehetnek a lábujjaid között! Rettenetes! Innen már csak két lépés a járvány. És pont tőlem indul ki? Ez maga a pokol!

Most meg az érzéseimmel játszol. „Mit szólnál ahhoz, ha téged is úgy megaláznának, belemásznának a lelkedbe sáros bakancsbal? – kérdezed. Hogy mersz te az

én saját lakásomban ilyen aljas mondatot kimondani? Mit szólnál, Zita, ha én meg kipenderítenélek, és az utcán térnél magadhoz?

Két kutyád van. Persze, intelligens szobakutyák! Pedigréjük is van. Egyébként se látogattalak volna meg, mert kutyaszőrös székre vagy heverőre nem ülök. Te meg most a kedvenc fotelemben terpeszkedsz..., és biztosan kutyaszőrös a feneked!

Rettenetes, milyen emberekkel vagyok körülvéve. Meddig kell még itt asszisztálnom, hogy megakadályozzam a további rendkívüli eseményeket?

Most például narancslét iszol, és persze ragacsos ujjlenyomatokat hagysz a poháron. Idétlenül mosolyogsz, aztán majdnem sírsz, mint a színészek a tragédiában. Ezzel mit akarsz elérni? Már megint a kerted jött elő... Nem, nekem ne ígérj olyat, hogy hozol a mosolygós almáidból és körtéidből. Annyit veszek, amennyit akarok, és legalább tudom, hogy nem tőled van.

Arra kérem az Úristent, nehogy véletlenül eszedbe jusson WC-re menned, mert az felérne egy tatárjárással. Nálam ott is patyolat tisztaság van, az ujjlenyomataidat tartogasd a rendőrségnek, és a saját legkisebb helyiségedben csinálj bűdöset.

Ennyi már nekem bőségesen elegendő, sőt túl sok ahhoz képest, hogy el se kellett volna jönnöd.

Jaj, de jó! Persze, kikísérlek, és a cipőd kiteszem a bejárati ajtó elé, csak ott léphetsz bele, mert nálam többé nem szórod el a kerti port, az utcai koszt és a térdig érő búbánatodat...

ESKÜVŐ

Összefutottam Manyika lányával, Teodórával. Egy dosszié volt a hóna alatt, és fel-alá sétálgatott a városháza előtt. Teót kislány kora óta ismerem. Hat éves lehetett, amikor azt mondta: „Nárci, te egy virág vagy, de szerintem az ibolyának jobb szaga van.”

Megörültünk egymásnak. Három hónapja, az esküvője óta nem találkoztunk. Leültünk egy padra, de előtte alaposan letöröltem. Szörnyű, hogy az utcaseprők már megint nem takarítanak rendesen! Persze az is lehet, hogy egyesek szándékosan vagy hanyagságból szemétdombot akarnak csinálni. Talán így akarnak tiltakozni valami ellen, de ez a módszer ellentmond minden civilizációs szokásnak.

– Nagyon jól nézel ki, így civilben. Persze a menyasszonyi ruhádban olyan voltál, mint egy angyal. Nekem elhiheted. De így blúzban és farmerben is a legjobb formádat hozod. Már vagy öt perce figyelek. Jaj, ha láttad volna, hány férfi szem akadt meg rajtad! Hiába rázogatód majd egész este, az már mind ottmarad. De semmi vész, mert úgyis zuhanyozni fogsz.

– Örülök, hogy ilyen jó kedved van.

– Hogy sikerült a nászutatok? Illik ilyet kérdezni?

– Hát persze, de inkább nem részletezem.

– Annyira pikáns?

– Nárcisz néni! Ne pajzánkodj!

– Ó, én sose tennék ilyet. Mivel még nekem nem volt ilyen utam, nem tudok disztigválni. Akkor inkább azt áruld el, mennyi jött össze a menyasszonytáncból és a többi ajándékból?

– Hát... én ilyet se kérdeznék tőled, ha neked lett volna az esküvőd. Tudod, sok volt a kiadásunk, de ahhoz képest, hogy jelentős összeg ment ki, az egyenleg miatt nem panaszkodom, mert reményen felül sikerült.

Úgy válaszolt, mint egy politikus. Mellébeszélt, de azt a látszatot akarta kelteni, hogy sokat mondott. Ezt is a nászúton tanulta?

– És Gáborod mit szólt ahhoz, hogy Tamást is megívtad a lakodalomba?

– Figyelj! Kénytelen volt tolerálni, már csak azért is, mert Tamás a jelenlegi főnökének a fia.

– Nem volt furcsa, hogy korábban neked csapta a szelet?

– Nem beszélnék inkább másról?

Nem nagyon értem én ezt az egészet. Olyan buta és tapintatlan vagyok, hogy egy illendő kérdést se tudok feltenni? Most kérdezzem az időjárásról, a tegnapi ebédéről vagy a holnapi terveiről?

– Jó, beszéljünk másról! Isteni volt a csigaleves, a főtt hús tormával, a birkapörkölt, a töltött káposzta, a pezsgő, a sör, és persze az is, ahogy bohóckodtatok.

Értetlenül néz rám. Már megint elrontottam valamit?

– Mit?... Mit csináltunk?

– Bocsánat..., a vőfély nagy ceremónia-mester volt, olyan viccesen kellett táncolnotok, meg volt sorsolás, régi fotók vetítése, nevetgélés, kiabálás, hülyéskedés.

– Ez mind a szcenárió része volt. Ma már nem divat elsíratni a menyasszonyt. Az esküvő, a lagzi örömnep, és ebbe belefér a tánc, evés-ivás, viccelődés, vetítés, köszöntés, dalárda, lábmosás, csúfolódás – ezek nagy részét előre elterveztük, elpróbáltuk.

Íme! Látható, hogy a fiatalok és az idősek ízlése közt legalább akkora a különbség, mint most mi közöttünk. Lábmosás és dalárda együtt, kisorsolták a vőlegény kedvenc tollát, védőügyvédek védtek meg a menyasszony erényét – hát, ezek szerint ez se volt undorító, csak előre programozott, vicces csúfolódás.

– Tudod, Teó, én olyan maradi vagyok, hogy az én hét évtizedes agysejtjeim hámlanak, és nem úgy működnek, mint a huszonéveseknek.

– Szerintem ez is túlzás, mint sok minden más is, amit mondani szoktál.

– Nem biztos, hogy igazad van, mert én csak azt mondhatom, amit gondolok, a túlzás meg távol áll tőlem.

– Hát igen. Sokféle vélemény van, de ezekből kettőt máris elmondtunk. Nem baj, ha nem esik egybe. De most már mennem kell...

Gyorsan elbúcsúzik. Most nem tudom, mit csináljak. Ha azt mondom, hogy irigylem Teót, akkor eltúlzok valamit? Ha azt állítom, hogy nem irigylem Teót, akkor nem mondok igazat?

KUTYA

Amikor megyek az utcán, szinte mindent megfigyelek. Nem feltétlenül a báránypelókáról van szó, mert nem akarok orra bukni, és nem is a falfirkák érdekelnek. A kutyákat és a gazdáikat nézegetem. Még akkor is hasonlítanak egymásra, ha ezt eddig tudományosan nem erősítették meg. A kutyafajtákat és a gazdik típusait nem ismerem. Az viszont biztos, hogy az egyik neveli a másikat. Mondjuk, Bogár húzgálja a pórázt, Józsi pedig megengedi neki. Ha a gazdi megelégedte, akkor megtiltja. Így tanítják egymást engedelmességre, szabadságszeretetre. Tegyük fel, Józsi egy magas férfi, megközelíti a mázsát, de Bogár se akar lemaradni, ezért a testsúlyát meghaladó huszonöt kilós velős csontra vágyik. Gyakran megkapta már eddig is, különben olyan kicsi és sovány lenne, mint egy földszintes öleb. Mind a ketten belebámulnak a forgatagba, mintha keresnének valakit. Szerencsére nem engem. Szerintem a kutyus szaglászik, a gazdája pedig megy utána.

A kutyás ember mindig feltűnést okoz. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy mindenki járjon a házőrzőjével, mert akkor biztosan a figyelem központjába kerülnek.

Ha nekem kutyám lenne, nem tudnám elviselni. Ezt persze rögtön észrevenné, és én se lennék neki szimpatikus. Talán tettelegességre nem kerülne sor, ha azt képzelném, hogy én is eb vagyok, mondjuk, egy elvált szuka, aki megszülettem őt. És persze ő elhinné nekem is. De ez már túlságosan bonyolult, ezért nem fokozom tovább. Ezzel jól jár a kutya, és nekem se megy el a kedvem az élettől.

A kutya olyan a háznál, mint egy gyerek, de mégsem helyettesíti azt. Malvinéknak két fiuk van és egy kutyájuk, tehát tulajdonképpen három gyerekük van. A kutya egész életében olyan gondozást igényel, mint egy kisgyerek; olyan értelemben sohasem nő fel, hogy önálló legyen, kitörölje a fenekét (bocsánat!), megmossa a mancsait vagy megengedje magának a fürdővizet. Tehát az összehasonlító statisztikám szerint a kutyák csak szaglásban és futásban jeleskednek, a gyerekek pedig minden egyéb dologban.

Én nem tudnám elviselni, hogy a kutyám lefeküdjön a szőnyegre, a heverőre (jesszusom!), szétszórja a szőrszárait, mintha csak ez lenne a dolga. Etetnem kellene, mint egy csecsemőt, aztán sétáltatnom, mint egy állatot. Minden séta után, kefézés, mancsmosás – a gyakori fürdés nem tenne jót a szobám mikroklímájának. Hosszabb időre nem mehetnék el otthonról, mert szűkölne, ugatna, széttépné a szőnyeget, és bánatos lenne. Szomszédjaim nem tűnének, bosszút forralnának ellenem, és feljelentenének állatkínzásért.

Magyarországon a kutya és a macska majdnem szent állatnak számít. Azért mondom ezt, mert szerencsére állatvédelmi törvény is született már, hogy az állatokat kínozni tilos. Jó dolog ez, mert még egy okkal több, hogy engem egy kutya ne kínozzon, ha tudom előre: nem lennék szimpatikusak egymásnak. Én se bántom őt, tehát jól elvagyunk mind a ketten...

LECSAPÓDÁS

Nem értem, hogy miért minden rajtam csapódik le. Már az is furcsa, hogy „lecsapódik”, mert akkor hatalmas por keletkezik, és elkezdek köhögni. Jó, tudom, hogy nem konkrét esetben kell felfogni ezt a lecsapódást, de akkor is furcsa. Persze ha én csinálom a port (de nem szoktam), ha én vagyok az oka a kosznak (ez is ki van zárva), akkor csak rám tartozik, nekem kell megszüntetnem az okát vagy a következményét. Ezt én személyes pornak vagy kosznak nevezném.

Most jön az, ami sokkal rosszabb, és nem tudok semmit tenni ellene. Mondjuk, Vali elkezd mesélni valamit, ami engem egyáltalán nem érint, ezért nem érdekel. Egy darabig tűröm, de amikor elérem a szakítószilárdsági határat, és nem akarok belehalni, akkor az ő problémája rajtam csapódik le. Joli például nem akarja megérteni, hogy egy olyan embernek, mint én, miért haszontalan, sőt káros a tévében a reklám. Ha én mondom, hogy ki nem állhatom, akkor az az én dolgom, de ő azt állítja, hogy nincs igazam, és ez is rajtam csapódik le. Vagy ott van Lipcsei Aranka a második emelet tízből. Mindig szimatol, mindig lódít, a hülyeségeit négyzetre emeli, aztán az álhíreket szenzációként osztja meg mindenkivel. Ő egy két lábon járó fészbuk. Ha meghallgatom, nem érint engem, de ha én is megosztom valakivel, akkor kiderül, hogy fészbuk lettem, és be kellene engem tiltani. Az ilyen lecsapódás elől legjobb elugrani.

Például hiába meséltem el Lillának, hogy nálunk eddig csak olyan közös képviselők dolgoztak, akik megtévesztették, becsapták, megkárosították a lakókat. Lillácska nem hitte el, és csak áradozott az ő képviselőjükről. Aztán természetesen kiderült, hogy azért teszi, mert beválasztották az ellenőrző bizottságba, és különben is a fiú szép, okos, megbízható, jól gazdálkodik. Csak azt nem mondta, hogy nála már volt egy lecsapódás, mert beleszeretett. Na, ezért áradozott róla. Ha ők egymásba csapódtak, ehhez nekem semmi közöm sincs, de mégis rajtam csapódott le az egész, mert Lilla azt gondolta, hogy én, Nárcisz, az öreglány el akarom idegeníteni tőle. És így lett az ő lecsapódása az én lecsapódásom is, de a négyzeten.

Beregszászi Lajos az évfolyamtársam volt. Elkezd nekem mesélni, hogy kirabolták a házát, és mit vittek el, de szerencsére a rendőrség már nyomoz. Akkor neki már a rendőrségen volt egy lecsapódása, és ez jó. Én pedig elkezdem mesélni, hogy elmentem a rendőrségre, mert molesztált egy taxis, és részletesen elmondom, hogyan történt meg a feljelentésem, miket kérdezett a nyomozó. Nekem ez a legfontosabb. Azért is, mert az én ügyemben nem indítottak nyomozást, mert ez a molesztálás nem számít molesztálásnak. Ez természetes, hogy az én magánügyem, ezért rajtam csapódik le, de Lajos paraszt módjára viselkedett, mert amikor a vége felé jártam a történetnek, letette a kagylót. Mért csapódik rajtam Lajos felháborítóan durva megnyilvánulása? Mondhatott volna bármit – részvétet nyilváníthatott volna, kifejezhette volna együttérzését, felháborodását –, de ő hang nélkül elvágta köztünk a kommunikáció drótját. (Ezt nevezik képzavarnak? Most már mindegy.)

Kincs Renáta meg csak ímmel-ámmal hallgatta végig a Királynőről szóló álmodmat, mert közben tett-vett a konyhában, fújta az orrát, és rám is fújt, mint egy

macska. Azt hajtogatta, hogy sietnie kell, mert lekési a buszt. Neki a busz volt a lecsapódási pontja? Aztán mégis rajtam csapódott le minden, mert a másik álmom elmondására már nem adott lehetőséget.

Somorlyai Ágihoz annak tudatában mentem, hogy két hónapja elvált Edétől, de csak diszkréten hoztam tudomására jöve telem célját: együtt szomorkodom vele. Célzásomat nem fogta fel, vagyis az nem csapódott be. Sajnos a lépcsőházi pletykák nem bizonyultak pontosnak, és kiderült, hogy ismét Edével lakik együtt. Szerencsére nem mondtam meg, miért is kerestem fel Ágit, így aztán magukban maximum hisztis öreglánynak titulálhattak, de semmiképpen nem pletykásnak. Ez is jó, de az egész rajtam csapódott le, mint általában minden, amihez nincs sok közöm.

Szeretem a szürke színt. A szürkének és más színeknek különböző árnyalatai vannak. Szerintem mindegyikből van legalább ötven. Honnan kellene nekem tudnom, hogy a Szürke ötven árnyalata egy pornográf regény és film címe? Persze, akik ezt tudták, azok gúnyosan mosolyogtak, sőt kinevettek. Jó firma lehet ez a Nárcisz! Hát én nem vagyok semmilyen firma. Na, rajtuk ez így csapódott le, rajtam meg sehogy se fog lecsapódni. Miért vagyok én köteles tudni azt, hogy ami egy férfi és egy nő között lezajlik, szürkének is nevezhetik. Nem tudom, nem is érdekel. Nem izgatom fel magam...

FERDE

Nem szeretem, ha valami kilóg a sorból, például ferdén áll. Most fedeztem fel, hogy a falon az egyik dísztányérom ismét elmozdult. Meg kell igazítanom, mert nem vagyok képes úgy eljárni mellette és alatta, hogy a minták ne legyenek párhuzamosak az ajtófélfával. Hátra, előre lépek, aztán szemből veszek szemmértéket, ismét kiigazítom, bal szemmel, jobb szemmel külön is megcélzom, megvizsgálom. Ha szemüveggel nézem, pontosnak látszik. Nagyon fontos azonban, hogy a szabad szemmel és szemüveggel történő vizsgálódás között legalább öt perc teljen el, mert csak akkor tud átállni a szemem és az agyam az újabb pontos mérésre. Gyakran előfordul, hogy a két szemlélet nem hoz azonos eredményt. Ez nagyon bosszant. Olykor csak úgy tudok ítéletet hozni, ha lefotózom – közlelről, messziről és természetesen szemből.

Nem vagyok nyomozó, akinek minden apróság szemet szúr, csak szeretem a szimmetriát, a pontosságot, és gyűlölöm a hanyagságra utaló ferdeséget, álszimmetriát, pontatlanságot, pongyolaságot.

Tegnap, amikor tükörbe néztem, ismét azt láttam, hogy a bal szemem egy icipicit feljebb van, mint a jobb. Nem, nem így születtem. Tudtam, hogy teljesen hibátlan, vagyis párhuzamos vagyok, arcom egyik fele tükröződik a másikon. Akkor hogy lehet az egyik ferde, a másik meg nem? Sajnos az ilyen dolgon csak az idő tud segíteni. Ha egyet-kettőt alszom (rá), akkor a tükör is mást mutat. Addig pedig, amíg ferdének látom, nem tudom kijavítani, mert nem verhetem magamat szemem, és a tükröt sem törhetem össze. Marad tehát az idegtépő várakozás, amíg az idő megoldja a gondomat. Ha egy darabig nem nézek a tükörbe, az is jó megoldásnak látszik, de csak látszik, mert az agyamban ott ragadt a ferdeség képze, és órákig nem tudom semmivel kitörölni.

Szerintem a ferde sohasem jelent jót, kellemeset. A ferde hajlam, a ferde szem se pozitív. A pisai ferde torony teljesen más, ne keverjük össze a szezont a fazonnal. Több nagy földrengést túlél, és a ferdesége egyúttal a szépsége is. Viszont a ferde szem sohasem lehet szép, mert természetellenes, sőt engem kimondottan felháborít.

Akkor most már érthető, hogy miért voltam tegnap és máskor is annyira elkeseredve? Ebben a pillanatban arra a következtetésre jutottam, hogy aki a tükörről ferde szemmel rám nézett, az nem én voltam. Ezt így kell elkönyvelnem, különben megőrülök.

Nem akarok ferdén nézni magamra!

TITOK

Nem értem, miért kell a titkot titokban tartani. Szerintem ez a kötelezettség teljesen megfojtja a szabadságot. A titok is információ, mint a rádióban leadott hírek. Ha nem mondják el, ha befagyasztják húsz évre, akkor óriási űr fog tátongani..., jaj, nem tudom, hol!

Az esetek túlnyomó többségében megtanultuk, hogy vannak hasznos és káros információk. Az előbbiektől okosabbak, tájékozottabbak leszünk, az utóbbiaktól elszomorodunk, felháborodunk, de ettől még mind a kettőre szükségünk van. Ha nem tudom meg a titkot, akkor nem leszek tájékozott, buta maradok, furdalja az oldalamat a kíváncsiság. Nincs ez így jól. Változtatni kellene, de gyorsan, azért, hogy akik hamarosan meghalnak, még azok is megtudjanak néhány titkot.

Itt van például a rák. Sajnos sokan meghalnak ebben a betegségben. Nekik lenne a legfontosabb, hogy haláluk előtt kiderüljön számukra, hogyan tudnak meggyógyulni. Szerintem ezt már valaki leírta, gyógyszert is előállított, de akkor miért nem tárja fel. Ha kiderülne, számos beteg megmenthetné magát, mert megkapná a megfelelő támogatást.

A meteorológusok szintén nagyon titokzatosak. Megjátsszák az okos, előrelátó szakembert, aztán gyakran nem az a jóslat jön be, amit megálmodtak. Ebben is nagy titok van, amit nyilván zárolnak, mert az igazságot nem akarják teljesen felfedni. Amikor a Dunántúlt eléri a hidegfront, akkor még Pesten nem lehet érezni, Debrecenben pedig remek idő van. Az én fejfájásom nem tud különbséget tenni az égtájak és az országrészek között. Már a dunántúli hatás miatt elkezd lüktetni az agyam, és nem hagyja abba, kitart Nyíregyházáig. Én ebből nem csinálok titkot. A meteorológusok pedig mintha nem tudnák, milyen nagy ország vagyunk, megfélekez a fantáziájukat, és titokban tartják, mikor, hogyan érvényesül majd a hidegfronti hatás. Soproni, pesti vagy miskolci migrént kapok? Ezt is be kellene jelenteni.

Vannak olyan titkok, amik előbb vagy utóbb kiszivárognak. Ha túl nagy a szivárgás, akkor a titoktartók kénytelenek megválaszolni a rejtélyeket, hogy ne maradjanak rejtélyesek. Nem érdemes visszatartani az információkat, és így korlátozni a hírek szabad áramlását, mert a szivárgás nagyon hamar visszaüthet. Például mi van akkor, ha az illetékes hét pecsétet tesz arra a hírre, hogy valahol döglenek a tehenek, mert mérgezett fűvet legeltek. Ezzel nem állít meg senkit és semmit. Ha egy pecsét van rajta, akkor se változik semmi. Szegény állatok elpusztulnak, el kell őket hantolni, és ez mind kiadással, károkozással, kártalanítással jár, tömeges részvétnyilvánításokat von maga után. Sokkal jobb, ha az elején minden kiderül. A megmérgezett tehenek iránti részvéttel helyben lehet kifejezni, a többi költség pedig ugyanakkora marad. Szerencsére azért így sokkal olcsóbb lenne-

Sokan azt mondják, hogy amiről nincs infó, az nem létezik. Hallottál már olyat, hogy a holdlakók cigiznek és drogoznak? Hát persze hogy nem, mert ami nincs, arról fölösleges beszélni. És ez lehetne a dolgok megoldása. Sok minden nincs még ezen a világon, és ezeket a dolgokat beárnyékolja a csend. Ezt kellene felerősíteni,

hogy mindenkinek bőven jusson belőle. Akkor kialudhatnánk magunkat, és nem lenne az utcán annyi kóválygó ember.

Ami engem illet, én például mindenkinek elmondanám, hogy Sebestyén Matild férje (a harmadik emelet nyolcból) egy csapodár linkóci, és legalább három nője van. Szívesen terjeszteném, de titokban kell tartanom, mert nem igaz. Ivett barát-nőmmel megosztottam azt a titkomat, hogy Szerencsi Piroska javaslatára elolvastam a Bovarynét. Az volt benne a titok, hogy helyenként szimpatikusnak találtam ezt a csapodár asszonyt. Én nem vagyok ilyen vagy olyan, nehogy már valaki megszóljon érte. Most már Ivett is tudja, nem vagyok titoktartó... Jaj! Rosszul írtam. Tehát ő is tudja, hogy én kerek-perec megmondom az igazat.

Kékhelyi Barna úgy akarta velem megosztani első szerelmi érzéseit, hogy közben bűdös volt a szája, és tüzeltek a szemei. Ez nem az én szégyenem. Szívesen elmondom mindenkinek, nem tartom titokban, mert én nem vagyok titoktartó, ezért ezt sem titkosítom. Egyébként is, amit nem titkosítanak, az létezik. Ami van, vagyis megtörtént, arról beszélni kell, hadd áramoljon szabadon az információ. Ezzel a szivárgást maximálisan meg lehet előzni. Ebben a dologban a megelőzés mindennél fontosabb. Ezért árultam el most mindent, amit én a titokról tudok.

BETARTÁS

Manyika levelet írt nekem. Ez nagy újság, mert telefonon szoktuk hívni egymást, és gyakran is találkozunk. Erre volt ideje, arra meg nem, hogy megcsörgessen, pedig a beszédet jobban kedvelem, mint az írást és az olvasást. Egyszer kifejtette: nem árt, ha visszakereshető bizonyíték marad azzal kapcsolatban, amit megbeszéltünk. Már akkor megjegyeztem, hogy ez nagy bizalmatlanság, és sértő, ha rólam valamilyen rosszat feltételez. Most mégis írt. Akkor most rosszat feltételez rólam?

„Nárcisz! Két óra alatt legalább hatszor hívtalak, és nem tudtalak elérni. A frászt hozod rám, tudod, milyen rossz az én idegrendszerem, nem akarok idő előtt megbolondulni. Tegnapelőtt megállapodtunk, hogy tizenegyre értem jössz, és együtt megyünk vásárolni. Legalább egy SMS-sel megdobhattál volna. Mi történt veled? Meghaltál, lekozmált a főzeléked, esetleg leöntöttek magad savval vagy kávéval!”

Hát ez mindennek a teteje! Ma reggel leejtettem a mobilomat, most értem haza a szervizből, lejártam a lábam, elfogyott az erőm, nem volt időm meghalni, főzni és kozmálni; savas dolgokat nem szoktam inni, mert felfúj. Te viszont, Manyika, a mellékelt ábra szerint nagyon tudsz gúnyolódni, felelősségre vonni, de tudom, hogy ez nálad csak játék, és úgy akarsz kicsúfolni, mint ahogy az óvodában tanultad. Ez nagyon gyerekes jellemre vall. Infantilisnek is mondhatnálak, de mégse, mert a végén még megsértődsz. Mért nem tartottam be az időpontot? Te itt az időpontbetartást vetted a szememre? Te tényleg meghaltál volna, ha veled ennyi katasztrófa történik egymás után. Akkor inkább örülj, hogy nem haltunk meg. Repessen a szíved, mert a mobilom nem holnap megy tönkre, tehát holnap nyugodtan elmehetünk vásárolni.

„Remélem, még ebben a hónapban megírod, mikor vehetjük meg azt a kék sálát és barna farmert, amit kinéztünk a Mammutban.”

Előbb morogtam el, hogy holnap tizenegykor elmehetünk. Remélem, nem gyulad ki a lakásod, nem lesz gyomorrontásod, és be tudod tartani az időt. Tudod, hogy betartás és betartás között óriási a különbség? Ha ugyanis nem tartod be a tizenegy órát, akkor az időpontot nem tartod be, és ezzel egyúttal nekem is betartasz, mert nem akarod, hogy elmenjünk vásárolni. Világos, hogy egyik a másikból következik, ezért nem azt akarom állítani, hogy betartasz nekem. Még akkor se mondok ilyet, ha a memoriteremben kotorászva bizony előjön néhány olyan eset, amikor klasszikusan megvalósítottad az akadályozás, sőt a bosszúállás gyakorlatát. Neked is van memóriád, és abban ne csak a velem kapcsolatos esetlegesen negatív információk között kotorász, hanem például találd meg benne azt a soproni esetet is, amikor a szállodában halálra kerestelek, de hiába, mert te a wellnessben voltál. És azt mondtad, hogy azért nem szóltál, mert egyedül mentem el a manikűröshöz. Ez bizony betartás és bosszú volt a javából!

„Egyébként is sok a tennivalónk. A nyári olasz utunk részleteit sem tárgyaltuk meg, pedig most kellene lefoglalni az utat, mert akciós. Ha többet kell fizetnünk, mert nem használjuk ki a lehetőséget, akkor te viszed el a balhét.”

Mit kell ezen tárgyalni? Én elmondtam a feltételeimet, te viszont csak a saját agyrémeidet hajtogattad. Miért kellene ismét Rómát választanunk, amikor már kétszer jártunk ott, és te se nagyon voltál oda érte? Azt hittem, hogy már megállapodtunk a francia tengerpartban, de ezek szerint tévedtél. Én nem viszek el semmilyen balhét! Milyen jogon vonsz felelősségre azért, amit el sem követtem?

Na, itt most vége van. Elmormoltam, hogy mi a véleményem a leveledről és rólad. Ha kedvem lesz, majd megírom, amit elmondtam, kigondoltam, átgondoltam, netalán megváltoztattam. Most ennél sokkal fontosabb dolgom van. Megígértem magamnak, hogy meglocsolom a virágokat, kimosok néhány ruhát, kisikálom a konyhában a gáztűzhelyet, megkeresem a csavarhúzó, mert meg kell húznom két csavart az előszoba-fogason...

Én betartom a fontossági sorrendet...

KÖSZÖNTÉS

Valit szeretném felköszönteni névnapja alkalmából, de nem ad rá alkalmat. Nyilván ő is tudja, hogy most névnapja van, de mégis olyan titokzatos. Eddig általában közösen ünnepeltünk.

Jó, előfordult már, hogy kihagyattam Valival, Manyikával és a többiekkel valamilyen ünnepet, ezt azonban előre megbeszéltük. Most Vali nem hívott meg. Szerintem már késne, ha ma tenné meg, mert elmúlt öt óra, és ez az időpont sem ebédre, sem vacsorameghívásra nem alkalmas.

Vali az, aki relaxálásra biztatott, nekem azonban nem ment. Valószínűleg azért sem, mert előre meghatározták, hogyan kell lemenni alfába, és ha az átszellemülésből elegendő volt, hogyan kell onnan visszajönnöm. Azt is sugallták a szakkönyvek Valival együtt, hogy milyen képeket lássak, amikor alfában járok. Aztán olyan ruhát vetetett velem, amilyen neki van, sőt a fél város olyanban jár. Egyszer, amikor együtt ebédeltünk, arról meséltem, milyen veszélyesek a vírusok. Manyikával együtt csak zabáltak, és egy értelmes hozzászólásuk nem volt. Mintha ők nem ezen a vírusos földön élnének. Azért nem lehet bizonyos problémákat eredményesen megoldani, mert egyesek nem hajlandók figyelni és nyomon követni ilyen alapvető dolgokat.

Vali most próbára akar tenni. Ugyanis ha nem köszöntöm, akkor elfelejtettem, és utána egy évig ezzel fog húzni. Azt szerencsére nem feltételezi, hogy szándékosan nem küldtem SMS-t. Ennyire aljasnak nem tarthat, mert az nagy igazságtalanság lenne. Akármilyen nézeteltérésünk van, mindig el tudjuk dönteni, melyikünknek van igaza. Például legutóbb azt állította, hogy Manyika gyerekkorában kertész akart lenni, de én is megkérdeztem, és nekem óvónőt mondott. Hármasban elvitatkoztunk erről, és kiderült, hogy mind a hármunknak igaza van, mert ez a Manyika gyerek még össze-vissza beszélt.

Szóval... mégis felköszöntöm Valikát, írok neki egy emailt, mellékelek egy hisztkuszt, mert az a kedvenc virága.

Kedves Valika!

Névnapod alkalmából nagy szeretettel köszöntelek. Azt kívánom, hogy boldog légy, és magadnak, nekem, barátnőidnek mindig okozz örömet. Ne búsulj, amíg veled vagyok, még akkor se, ha most nem hívtál meg a bulidra.

Puszi:

Nárcisz

JÓSNŐ

Manyika adta a címet és a telefonszámot, a jósnő az időpontot. Vargha Letícia a központban lakik, hamar megtaláltam, bár útközben összefutottam Andival, beszélgettünk egy kicsit, csak egy kicsit, de ez is feltartásnak minősült.

Leti már várt (ő mondta, hogy így kell szólítani). Szimpatikus, ötven év körüli, barna hajú, piros körmű nő, aki leültetett, és legnagyobb meglepetésemre azt mondta: tudja, miért késtem el. „Véletlenül egy régi barátnőddel találkoztál, de nem akartad megbántani, ezért beszélgettél vele vagy öt percet.”

– Ilyen nincs! – szinte felkiáltottam.

– De igen! Ez így volt!

– Persze, de rettenetesen csodálkozom.

– Csodálkozni szabad – mondta megengedően. – Remélem, a folytatás is tetszik majd.

Ahogy filmekben lehet látni, kirakta a kártyalapokat, összekevertem, húztam néhányat, aztán elmondta, hogy mit lát.

– Jóravaló, büszke lány vagy, igen lány, mert nem mentél férjhez, és már nem is fogsz. A férfit az életedben fölösleges nyűgnek tartanád, aki nem tud alkalmazkodni hozzád, nem tudná megadni neked azt, amit te mindig megadsz saját magadnak. Se kutyád, se macskád nincs, mert inkább magaddal foglalkozol, mint olyanokkal, akikkel, amikkel törődni kell. Fölszemes terhet nem vállalsz. Nálad nagyobb tisztaság van, mint egy patikában. Ennek állandó biztosítása viszont óriási teher számodra, de kénytelen vagy így élni, mert a tisztaságmaniádat az Úristen bekódolta a génjeidbe.

– Figyelj, Leti! Te aztán most jól lerohansz engem. Igazad van, mégis nehéz magammal szembesülnöm.

– Pedig ezért jöttél. Akkor folytatom. Valószínűleg gyerekkorodban több traumád volt, például hatalmas csapásként érted meg azt, amikor a nővéred elveszett, két napig nem ment haza. Az is tragikusan hatott rád, amikor a falusi udvarotokban elpusztult a kutyátok...

– Leti! Döbbenetes, hogy miket tudsz, de ha vájkálsz a múltamban és a lelki világomban, az nem jóslás, inkább a jövőmet mondd meg.

Nem értem ezt a nőt, mert nem pszichológus, nem történész, mégis úgy viselkedik, olyanokat mond, amik nem vallanak jósnőre. Istenem, hová keveredtem én?

– Konkrétan mire vagy kíváncsi?

– Nézd, megmondom őszintén, hogy nekem nagyon ocsmány szomszédjaim vannak. Olyan értelemben, hogy...

– Értem. Nem kell elmondanod. Az utóbbi időben nagy átalakítás volt a közvetlen szomszédodnál, mert a fiatal házaspárhoz beköltöztek a szülei, még falakat is mozgattak, és ez téged nagyon kiborított. Néhány napon belül szóváltásba keveredsz velük, és ez ismét nagyon megvisel. Ha nem feszíted tovább a húrt, akkor nem lesz komolyabb baj, tehát csak nézeteltérésre kerül sor. Ha nagyon belelen-

dülsz, akkor tettelegességgig fajulhat a dolog, te azonban intelligens vagy, és ezt meg tudod előzni, ha idejében visszavonulsz.

– És akkor mi lesz? Mindig én hátráljak meg, ők meg szabadon éljék a világukat az én rovásomra? Ebben óriási igazságtalanság van! Hogy én ne feszítsem tovább a húrt? Hát ők már úgy megfeszítették, hogy legalább háromszor elszakadt. Azt már nem lehet tovább feszíteni. Ha visszavonulok, akkor vérszemet kapnak, előbb-utóbb kifüstölnek a lakásomból. Ezt nem hagyhatom. Te ilyet ne jósolj nekem!

– Nárcisz, kérlek, higgadj le! Attól semmi sem fog változni, ha felhúzod magad. Én az igazat mondtam, te meg olyat jósolsz saját magadnak, ami biztosan nem fog bekövetkezni, szerintem alapjában véve ezért vagy intelligens nő.

– Mi az, hogy „alapjában véve”? Akkor mégse vagyok az?

– De igen! Nálam ez azt jelenti, hogy tetőtől talpig, tehát pont az ellenkezőjére céloztam.

Legszívesebben nem kérdeznék semmit, mert érzem, hogy itt valami nincs rendben. Ha Leti valóban jósnő (persze nem tudom, hogy erről hol szerzett diplomát), akkor miért vájkál a múltamban, és egyáltalán honnan tud rólam ennyi adatot. Ma látjuk egymást először.

– Nagyon készülsz a halálodra – folytatja. – Szerintem egyetlen közeli rokonod sincs, a távolabbiakat pedig nem ismered. Idősek házába nem szívesen mennél, mert ki sem állhatod az ottani „öregszagot”. Ezt te szoktad így mondani. A végrendeleted többször átírtad. Talán most azt se tudnád megmondani, legutóbb hogyan nyilatkoztál, kire hagyod a lakásod, a pénzed. Nem kell még a végső búcsúval foglalkoznod, mert nem lehet előre látni, mikor szakad el az életedet szimbolizáló vörös fonal. Élj boldogan: az ünnepeket töltsd a barátnőiddel, ebédeljetek együtt, és soha többé ne beszélj az asztalnál a vírusokról...

Az nem lehet, hogy ez a nő a vesémbe lát, s ha igen, akkor nem az ott lévő homokról és kőről beszél, hanem kimondatlanul Valira és Manyikára, a „vírusos” ebédre céloz.

– Eddig és ne tovább! Valika vagy Manyika, gyertek csak elő!

Felállok, benézek a szekrénybe, az asztal alá, az ajtó mögé. És ekkor a szomszéd szobából elődugja a fejét a két tettestárs. Mindhárman elkezdnek hahotázni, és kényszeredetten én is csatlakozom.

– Nagyon kegyetlenek vagytok – mondom nekik.

Manyika rögtön rávágja:

– És amikor te búcsúlevelet írtál, és elhitetted velünk, hogy meghaltál, az ennél sokkal durvább volt.

– Jó, egyezzünk meg. Igen, az sokkal durvább volt, de akkor is én győztem.

TV-FILM

Elmentem Manyikához, és sok mindenről beszélgettünk. Ritkán vagyunk azonos véleményen, de nem baj, mert általában meg tudom győzni az igazamról.

Éppen a női egyenjogúság volt a témánk, amikor a bekapcsolt tévéből azt hallotta, hogy a Kósza lélek című amerikai film következik. Erre teljesen stílust váltott, és szinte megtiltotta, hogy erről a fontos témáról tovább beszéljünk. Nem mertem megmondani, hogy kétszer láttam, mert ő már régóta vadászott erre a filmre, ezért nem akartam elrontani a hangulatát. Végére is engem bármikor „meg lehet ismételni”, a film pedig egyszeri.

Eszegettem a csoki tortát, iszogattam a narancslét. Mással is megkínálhatott volna, de biztosan érződik a „gazdasági életén”, hogy a hónap utolsó napjait rúgjuk, fogytán van a nyugdíj. Nem akarom ezért megróni; igazán félretehett volna havonta egy kis összeget, hogy legyen vésztartaléka.

Úgy nézte a filmet, mintha ott sem lettem volna. Az eleje egy gyilkossággal kezdődött. Kerekre tágultak a szemei, megfeszült az arca, mintha éppen őt akarta volna elkapni a gyilkos.

– Figyelj, Manyi! Nem akarom megzavarni a műélvezetedet, de ne éld át ennyire, a végén még rosszul leszel. Különben is kiderül, hogy ezt a nő csak álmodja. Egyébként se ismered, nehogy már mély érzelmeket táplálj iránta.

– Jó, nem táplálok, de arra kérek, hogy ne szólj bele, mert én nézni szeretném, és nem beszélgetni róla.

Fejbólogatással beleegyeztem.

Furcsa lény ez a Manyika – jaj, hányszor tapasztaltam már! –, mert képes szenvedni egy ilyen ócska krimi miatt, aminek ráadásul nagyon pocsék vége lesz. Egyébként nem érdekesítő, nem szellemes. Ez egy tömegáru.

Keresztbe teszem a lábam, aztán egymás mellé..., ismét egymásra teszem, cuorkát szopogatok, közben megy a film. A főhős csókolózik a feleségével. Ebben nincs semmi különös, de úgy tálalják, hogy éppen a feleségét csalja meg. Ismerem Manyikát, mindjárt mondja, hogy ilyenek a szemét férfiak. Talán igen, talán nem, de ő még nem tudja, kivel csókolózik.

– Na, ez is olyan férfi, mint a többi! – nyilatkozik kérdés nélkül a mellettem ülő néző.

Jó, az ő lakása, az ő tévéje, mégis fáj, hogy elhamarkodottan ítélt. Majdnem a film végén derül ki, hogy ez a nő a felesége. Még egy óráig abban a hamis illúzióban éljen, hogy ez a férfi is olyan, mint a többi? Ezt nem engedhetem meg.

– Nyilván szeretnéd, ha így lenne, Manyikám. Ki kell téged ábrándítanom. Ugye nem akarod, hogy még egy óra ebben a nagy, alapvető tévedésben teljen el. Ez a nő, Mary (vagy ki a szösz!) Paul felesége. Ami közben történik, az is csak a látszat. Paul annyira hűséges férj, hogy a végén még féltékeny leszel Maryre, mert elszerette előled a férfiaknak ezt a mintapéldányát.

– Hallgass már, el! Nem vagyok kíváncsi a kioktatásodra. Hadd én döntsem el, mit nézek, és az adott pillanatban mit értek meg belőle. Miért rontod el az élvezetet?

– Jól van, bocsika! Jogod van hozzá, de volt már együtt egy hasonló esetünk, amikor a hullámvasúton *rosszul lettél* a látványtól, és nemcsak attól lettél rosszul, hanem azért is, mert *rosszul ettél*. Egyébként itt is lesz hullámvasút kábé tíz perc múlva; a legmagasabb csúcson lelövik Paul öccsét, és megsebesítenek két másik személyt. Azért mondom el, hogy erre számíts, nehogy most is rosszul legyél... Na, most már befogom a számat.

Nem beszélek tovább, mégis szikrát hánynak a szemei. Ilyen a haragos Manyika. Amikor barátságos, akkor nem rosszindulatú. Mosolyog, nevetgél, vicceket mond (sajnos úgy, hogy nem lehet rajtuk nevetni), életvidám, találékony, mintha az iker-testvére lenne. Egyébként nincs ikertestvére.

Előveszek egy újságot, hátha leköti a figyelmem. Csodák csodája, Manyika engem figyel nem a filmet. Annyi szikrát hány a szeme, hogy attól félek, kigyullad az újság. Inkább nem olvasok, visszateszem.

Még nem mutatják a hullámvasutat, Manyikának már összekoccannak a fogai. Ilyenkor olyan, mintha a hideg rázná. Biztosan rázza is, mert kicsit kinyitja a száját, sóhajtozva lélegzik. Még csak ott tartunk, hogy a besúgó be akar lopózni Paul házába. Kiiktatta a riasztót, megmérgezte a kutyát, elvágta a telefonzsinórt, és valamilyen robbanóanyagot ragasztott a bejárat ajtóra.

– Jaj, ne remegj már annyira! Még egy fél perc, és kiderül, hogy Paul barátja éppen arra jár, és rálő a lopakodóra, aki megsebesül, de el tud menekülni. És a bomba se robban fel. Na, megnyugodtál?

– Nem, nem, és jó lenne, ha végleg felhagynál az ilyesmivel. Most kikapcsolom a tévét, de bekapcsolom a hangrögzítőt a telefonomon. Ha annyira akarsz szerepelni, és sztárnak képzeled magad, akkor feltöltjük az internetre, hadd hallják, hogy az öreglány Nárciszra rájött a mesélhetnék; azt hiszi, hogy ő a hangos film. Hadd tudja meg mindenki, hogy egy kiállhatatlan jellem vagy!

– Bocsánat! Erre nincs szükség, inkább elmegyek. Túlzás lenne, ha azt mondanám, nem sértődtem meg, mert túlzás nélkül állítom, hogy megsértődtem. Én neked akartam jót, mert szerettelek volna megkímélni a fölösleges izgalmaktól. Te nem akartad. Köszönöm az vendéglátást. Jó egészséget! Ahogy megbeszéltük: holnap tizenöt harminckor találkozunk a Liliom utca sarkán. Menj vissza, nézd tovább a filmet, holnap majd elmeséled.

JELLEM

Manyika szerint én egy kiállhatatlan jellem vagyok. Miközben vitatkoztunk, nem volt arra lehetőségem, hogy megkérdezzem, mit ért ezen a kifejezésen, mert én nem tudom értelmezni. Egyébként ezt akkor is a fejemhez vágta, amikor kifejtettem, hogy engem a családi pótlék, a szociális háló, a nyugdíjbiztosítás vagy a gyes sohasem érdekelt, ezért nem is tudott megérinteni. Rám nem tartozik, tőlem nem függ, ezért se dicsérni nem fogom, se kifogással nem élek ellene. Na, erre is azt mondta, hogy jellemtelen, sőt kibírhatatlan vagyok. Az én szempontomból ez mindegy, mert egyik sem igaz.

Annyira fel vagyok háborodva, hogy legszívesebben beperelném becsületsértésért, de végül is nem annyira a becsületesem, mint inkább a jellememet sértette meg. Azt viszont nagyon. Utána kellene nézetnem valakivel, hogy a magyar jogrendszerben létezik-e jellemsértés. Lehetne-e úgy csúzni-csavarni valamelyik jogszabályt, hogy erre az esetre vonatkozzék? Mivel ezt nem tudom, azért is vagyok nagyon nehéz helyzetben. Aztán a szociális hálónak vagy a családi pótléknak milyen kapcsolata lehet(ne) az én jellememmel?

Nem biztos, hogy ez annyira fontos, mint amennyire gondolom. Végére is Manyika az egyik legjobb barátnőm, okos jellem, és sohasem mondanám róla, hogy nincs valódi jelleme, nem becsületes, nem reális, nem követhető, mindent félreemagyaráz, mert ez nem igaz. Ha én nem feltételezek róla rosszat, akkor ezért kiállhatatlan és jellemtelen vagyok? Nagyon furcsa logikája van. Azért, mert nincs férjem, nincsenek gyerekeim és unokáim, szeretem a rendet, a tisztaságot, utálom a sáros cipőket, az unalmas beszélgetéseket, az édes-savanyú salátaöntetet – meg kell engem bélyegezni, hogy jellemtelen gazember legyek?

Manyika, te teleraktad az életem kérdőjelekkel. Nem akarom elhinni, hogy ilyesmire adtad a fejed; te, akinek a legelső szavára ugrok, ha valamilyen komoly bajod van, és együtt tartjuk az ünnepeinket. Hogy vetemedhettél ilyen aljas cselekedetre? Bélyeget ragasztottál a homlokomra. Hogy tudok én most az emberek szemébe nézni? Hogy néznek ők az én szemembe – és főleg a homlokomra? Mert te legszívesebben beégetnéd a homlokomba, hogy itt megy egy jellemtelen lúzer, vigyázzatok vele, ti, jellemes emberek, mert nem tudjátok, hogy ez a fattyú mire képes. (Bocsánat, a „fattyú” nagyon erős, igazságtalan, és nem jellemző rám, ezért visszavonom.)

Manyika, amikor ilyesmivel gyanúsítottál meg, biztosan nem gondoltál arra, hogy engem tulajdonképpen lesajnálsz, megvetsz, kiközösítesz, kizársz a jellemes emberek közül. Valamit félreérthettél, de mért nem kérdezel vissza, szívesen elmagyarázom, hogyan gondolom, és akkor nyilván te is elfogadod a véleményem. Te nagyon szeretsz haragudni, megsértődni, megbántani másokat, megjegyzéseiddel belevágsz az emberek lelkébe, és ez olyan, mintha kést vágnál beléjük.

Hát igen, ilyen egy álbarátnő, aki csak vagdalkozik, szurkál, még a szemével is kést dobál, közben meg elvárja, hogy az ő jellemét dicsérjék, becsületbeli tulajdonságairól angyalok vigyék a jelentést az Úristennek.

Salga Attila: A nárcisztikus Nárcisz

Kénytelen vagyok abbahagyni, mert unom már ezt a szöveget. Nagyon szépen kérlek, soha-soha többé ne becsmérelj engem. Lehet, hogy te ezt nem is tudod felfogni, mert teljesen elveszítetted az ítélőképességed.

Ugye, ugye?! Jól sejtettem. Semmi baj. Ha legközelebb találkozunk, és mély alázattal bocsánatot kérsz, megígéred, hogy soha többé nem teszel ilyesmit, akkor megmondom, hogyan tudod jóvátenni...

KÖDFÚVÁS

Ködfúvás. Találkoztam Noémivel. Nem ismertem rá, mert olyan volt, mintha keresztülment volna rajta a gyorsvonat. Bocsánat, ez csúnya volt! Tehát pontosabban szólva, fiatal kora ellenére szeme alatt hordta a táskáit, és látszott, hogy két kiló citromot megevett – ezt tükrözte az arca: sárga és savanyú volt. Ráadásul a testtartása is igazolta, hogy majdnem elgázolta a gyorsvonat; minimum a huzat neki lökte az állomás falának. Szóval és tettel – begörcbült a háta. Miután néhány pillanat alatt felállítottam róla ezt a diagnózist, nagyon megsajnáltam, de nem akartam még jobban elszomorítani, ezért kicsit viccesen kezdtem.

– Noémi! Látom rajtad, hogy szeretet éhségben szenvedsz. Tudok neked segíteni valamiben?

– Nárcisz néni! Mit akarsz nekem adni: szeretetet vagy éhséget?

Nem gondoltam volna, hogy így kiforgatja a szavaimat.

– Nekem mindegy, dönts, el mire van szükséged.

– Ne haragudj, de olyanra nincs szükségem, amit te tudsz adni.

– Noémi, ne légy ilyen elutasító! Hidd el, hogy jól tesz a lelkednek, ha kipanaszkodod magad, és még utána is eldönthetjük, tudok-e segíteni.

Leültünk egy padra, a vállamra hajtotta a fejét, és sírt, sírt rendületlenül. Egyáltalán nem hasonlított arra a büszke nőre, aki pszichológia szakot végzett, és aki majdnem elnevezte rólam a nárcizmus nevű betegséget. Akkor ez engem is nagyon megviselt, mert szerintem valakivel összetévesztett, és ha mégis mondott rám jellemző dolgot, az a véletlen műve volt, mert nagy általánosságban beszélt. Most megsajnáltam, akkor nem.

– Ne itasd már az egereket kislányom! Meséld el, mi a baj, hidd el utána sokkal könnyebb lesz.

Lassan engedett fel, mint március elején az éjszakai fagy. Nehezen állt össze az a csúnya kép, ami miatt majdnem elgázolta a gyorsvonat. Megkínáltam egy cukorkával. Amikor végre elkezdett mesélni, úgy figyeltem és pislogtam, mint egy öleb a gazdi néniére. Mintha a táskái határidő nélküli szerződést kötöttek volna, nem akartak felmondani. Sajnos a ráncai sem egyenesedtek ki, mint a függönyömön szoktak, amikor egy-két ügyes mozdulattal rendet vágok köztük. Szemfestéke egy kicsit elmaszatolódott, de nem említettem meg neki. Vissza kell nyernie teljes régi mivoltát, hogy ismét tükörbe merjen nézni, és akkor megláthatja: bizony-bizony egy kicsit nagyon elkenődött a szemfestéke.

Lerövidíttem a dolgot. Kiderült, hogy egy jelentéktelen mulasztás miatt a főnöknője azonnali hatállyal elbocsátotta. Nem adott le határidőre egy bizonyos jelentést. Senkit semmilyen károsodás nem ért emiatt, és valójában csak egy órát késett, mert dugóba került.

– Hát ez borzasztó! – vigasztaltam. – Ne törődj vele! Egy ilyen agresszív, magamutogató, nárcisztikus asszonyságtól mit vártál? Gondolom, nem ez volt az első ilyen bicskanyitogató cselekedete. Mindnyáján rettegtek tőle. Most már megoldódott ez a problémád, mert nem kell félned, hamarosan kisimulnak a ráncaid, el-

dobhatod a táskáidat, kiegyenesedik a gerinced, a kisördög nem fog remegni a gyomrodban, nem lesznek székelési problémáid. Ez így, együtt nagyon biztató kezdet. Fogadd el az élettől ezt a megkönnyebbülést, használd ki az új lehetőségeket, amiket most még nem igazán tudsz kihámozni a feltornyosult ködből, de hamarosan elfújja a szél. Nekem elhiheted, mert én már sok ilyen ködfúvást láttam, megéltem, sőt mások életéből én fújtam ki a ködöt. Utána mindenkinek könnyebb lett. Emlékszel, amikor négy-öt éves voltál, télen te akartad elfújni a ködöt; addig-addig szívta-d-fújta-d a levegőt, míg majdnem rosszul lettél. Most én nem igaziból, hanem képletesen mondtam, hogy felszáll a köd. Látod, Noémi? Már azzal is segítettem neked, hogy meghallgattalak, tanácsokat osztogattam, tehát ne búsulj. Ez nem olyan, mint amikor elgázolja az embert a gyorsvonat, vagy jobb esetben a cút lerepíti a peronról. Az sokkal rosszabb. Felgyújtjuk a lámpákat, szétfújjuk a ködöt, és szépen hazamegyünk.

Noémi láthatóan nagyon meglepődött, hogy ilyen hamar vége lett a vigasztalásnak. Én nem bántam, mert nem akartam tovább bántani. Ki tudja, mit gondol most rólam. Nem érdelem meg, mert őszintén kifejeztem a törődésemet, aggodalmaimat, együttérzésemet. Sajnos nekem csak ennyire telik, mert csak ködfúvó vagyok, és nem pszichológus.

TAKARÍTÓNŐ

A lépcsőházban vártam a liftet, és a hátam mögül szöszmötölést hallottam. Kiderült, hogy néhány méterrel arrébb Vízi Piroska mossa a lépcsőket. Ő a takarítónő. Régen láttam, mert szabadságon volt; jól megoldotta a helyettesítését, nem lehet emiatt panaszkodni, ezért én se fogok.

– Hol nyaraltál, Piri?

– Árnyékban, mert a testem csak ott bírta elviselni a szaharai hőséget. Otthon csak légkondi mellett tudtam létezni. Á, nem volt az pihenés, mert kora hajnalban keltem, hogy még a hűvösben tudjak lendíteni a munkán.

– Jól bírod, mert itt is helyt állsz, és még otthon is: férj, gyerekek, állatok, kert és egyéb problémák...

– Idomítottam a családomat. A férjem főz, mos, vasal, aztán kora reggel vagy késő este a gyerekekkel együtt dolgozunk a kertben; minden tevékenységnek megvan a felelőse, irányítója, ilyen értelemben egy kicsit mindenki főnök vagy beosztott, nincs kisebbségi érzés vagy nagyképűség. Persze így se könnyű, mert előjött a reumám, ugrál a vérnyomásom, néha alig bírom húzni a lábam, de nem szeretek panaszkodni.

– Jó, hogy mondod, mert én is hasonló cipőben járok – már ami az egészséget vagy a betegséget illeti. Tegnapelőtt guggolva mostam a kis közös folyosónkat, amit Teklák nem takarítanak soha, és bizony megszedültem, de szerencsére nem estem el, mert belekapaszkodtam a korlátba, többször jó mélyen beszívtam a levegőt, aztán erősen kifújtam, és ez használt, de már ezzel agyonütöttem az egész napomat. Én se szeretek panaszkodni; ha már így elmondtad, akkor szolidaritásból én se maradhatok le, mert ami igaz, az igaz: már több mint hetven év szállt el fölöttem, és az idő vasfoga még a vesémben is nyomot hagyott. De tényleg nem panaszkodom, csak annyit még, hogy tegnap 100 per 95 volt a vérnyomásom, látod, nekem általában alacsony, nem tudom feltornázni, gyenge vagyok, fáj a fejem és szédülök. De nem erről akarok én veled beszélni. Reggel az jutott eszembe, hogy már lassan tizenöt éve takarítás nálunk, és komoly problémát eddig senki sem talált a munkában...

– Jaj, dehogyisnem! Verdák meg Lajos bácsiék mindig áskálódnak...

– Nem kell őket komolyan venni. Az a lényeg, hogy az összes közös képviselővel megtaláltad a barátságos hangot, beleértve Lantos Sebestyént, Cziczvarek Lillát is.

– Hát igen! Nem volt egyszerű, szerencsére a lakógyűlésen megvédtél egy pár-szor, még most se tudom, hogy háláljam meg.

– Hadd csak! Én mindig az igazat mondtam. Nem szoktam kertelni. Istenem, még egy alkalmi bizottságot is megválasztottak, hogy egy hónapon át ellenőrizze a munkádat, és a legváratlanabb pillanatokban leptünk meg.

– Nárcisz néni, akkor is tök korrekt voltál... Bezzeg a többiek! Akárhogy ugráltak, nagyon szépen helyre raktad őket.

Elgondolkodtam. Vízi Piri már másodszor említette, hogy szeretné kifejezni a háláját. Nehogy már emellett egyszerűen elmenjek, mintha semmi se történt volna!

– Figyelj! Nem nekem való már a hajlongás, seprés, kőmosás, és említettem, hogy Tekláék hallani se akarnak róla, pedig nagyon szépen meg lehetne oldani heti vagy havi váltásban. Tekla meg az anyja, Magdika a füle botját se mozgatja. Húsz négyzetméter lehet, egy ilyen középkorú hölgynek, mint te, aki egyébként is benne vagy a munkában, nem lenne nagy megerőltetés, különben jól megfizetném, ha lennél kedves hetente kétszer-háromszor felmosni helyettem. Mondom, jól megfizetem.

Piri kezében megállt a felmosó nyele, mintha karót nyelt volna. Most tényleg elgondolkodott, vagy csak imitálta? Aztán megszólalt:

– Nagyon hízelgő számomra, hogy pont te ajánlod fel ezt a munkát, mert mindenki tudja, milyen tisztaságmániás vagy. De az előbb meséltem, mennyi családi problémánk van, már lassan lesántulok, sajog a reumám, ugrál a vérnyomásom. Köszönöm az ajánlatod, de nem tudom elfogadni.

– Ahogy gondolod, de ha már itt tartunk, akkor hadd említsem meg, hogy a gangunkra vezető csapóajtó kerete fölött most is virít az a por, amit öt évvel ezelőtt a tévészerelők és a villanyszerelők otthagytak. Az ajtó lépcsőházba néző részének a lemosása is rád vár. Nem tudom meddig még? Remélem, nem sokáig. Na, pá, aranyom...!

SÉRTÉS

Komolyan mondom, hogy soha, senkit, nem akarok megsérteni, de szerintem ezt mások nem így gondolják. Ők bántanak meg engem azzal, hogy ironikus, gúnyos vagy szókimondó megjegyzéseket tesznek a stílusomra, kifejezőmódomra, öltözkemre vagy bármi másra. Esetleg elhallgatják azt, amire éppen kíváncsi vagyok.

Például tegnap a szomszédommal futólag találkoztam (elkerültem őket, ha tudom), és megjegyezte, hogy régen látott, és milyen jól nézek ki. Fájt a fogam, emiatt kialvatlanság ült az arcomon, nyilván a ráncaim is duplán jelentkeztek, talán kicsit görnyedve mentem, és erre ő azt mondja, hogy jól nézek ki. Most miért gúnyolódik, miért adja a jól nevelt asszonykát, amikor egyáltalán nem erre van szükségem. Mit lehet ilyenkor válaszolni? Belém villant, hogy két lehetőségem van. Vagy könyörtelenül megmondom, mi bánt, vagy megköszönöm a csúfolódó megjegyzést, és gyorsan távozom, hogy ne gúnyolódjon tovább. Az utóbbit választottam, különben sajnálkozott volna, és még a részvétét is kifejezte volna, pedig még nem haltam meg.

Mutatják a reklámot, és olyan mosóport löknek elém valamilyen furcsa zörej kíséretében, hogy beleretten a bokám. Már csak ez hiányzott. Először is: kikérem magamnak ezt a rémíszítő hangot. Másodszor: innentől kezdve már számomra a mosóporotok szappanbuborék-gyártó nihil-granulátum. Harmadszor: nem oldja a koszt, a zsírt. Ezen a három sértésen kívül azt feltételezitek rólam, hogy mosógéppel mosok. Ez a negyedik sértés, mert a kézi mosásnál nincs frissebb, tartósabb, eredményesebb. A hideg vízben van vérnyomáscsökkentő, fejfájás gátló és izomfagyasztó.

Ha étteremben elém teszik az étlapot, rögtön látom, hogy az összeállítói gyorsan lapátolták össze, mintha direkt meg akarnának sérteni. Rengeteg téstát, szeszes italt kínálnak, többféle előétel van terítéken, ráadásul kólafélét is ajánlanak, amelyek nemcsak rám nézve primitívek és megalázóak, hanem az egészséges táplálkozást, mindenki bankkártyáját vagy pénztárcáját is vérig sértik. Ugyanakkor hiába keresem a legfinomabb, a legjobb fűszerezésű debreceni páros kolbászt. Ezzel együtt ráléptek a tyúkszememre, mert rakott krumpli, paprikás krumpli és hagymányos magyar pörkölt sincs nokedlivel. Eközben már legalább kétszer elment az étvágym.

Manyika, a barátnőm telefonál, és megkérdezi, hogy vagyok. Nagyon jól tudja, mit érzek most, mert tegnap is beszéltünk. Miért feltételezi, hogy ma mást mondok, mikor nem ment le a lázam, köhögök, nincs étvágym, és a gyomrom sincs rendben. Azért hívott fel, hogy ezzel a sablonos kérdéssel molesztáljon? De nem adom meg neki azt az örömet, hogy ujjongjon, mert beteg vagyok. Inkább dicsérem a testi-lelki állapotom, abba viszont nem megyek bele, hogy találkozzunk. Jól ismerem ögonoszságát, kárörvendőségét: jó közérzetemmel legalább egy kiadós fejfájást okozok neki, mert valahogy vissza kell adnom ezt a sértést.

VÉGRENDELET

Már nem szívesen foglalkozom a múltammal, mert jártamban-keltemben megvilágosodott, hogy itt az ideje a jövőmbe látni. A jövőm vége már közel van, talán még befolyásolhatom, irányíthatom. Nem mindegy, mikor és hogyan érek véget. Szeretném, ha tisztességes, becsületes lenne az utolsó órák és az azt követő napok is. Amit magam után hagyok, annak legyen értelme, haszna.

Az összes értékpapíromat és pénzemet a szekrény sor alsó részén lévő fiókba tettem (balra a zöld és a sárga kosztümöm alatt). Ugyanott van a végrendeletem is, amit már néhányszor át kellett íratnom, és az az igazság, hogy azt se tudom, hogy legutóbb kire hagytam a lakásom, az összes ingóságom, vagy esetleg fele-fele alapon osztottam el. Pillanatnyilag ennek még nincs nagy jelentősége, mert a jövő héten ismét elmegyek dr. Szamos Gábor közjegyzőhöz, aki elmagyarázza a jelenlegi állást, és biztosan újabb tippeket ad. Korábban azt javasolta, hogy ne hagyjam a vagyonomat a volt osztálytársaimra, akikről harminc éve nem tudok semmit. Hiába mondtam, nekem se kutyám, se macskám, mégis azt javasolta, hogy vezessek elő valamilyen rokont. Így mondta: *vezessek elő*. Hát honnan, amikor vagy meghaltak már, vagy nem akarom őket „elővezetni”. Ha pedig nem akarom, akkor még a nevüket se mondom meg, mert magamra hagytak.

Nem szeretnék én mindenáron meghalni, a laborleleteim is jók. Két héttel ezelőtt: cukor 5,3; koleszterin 5,1; triglicerid: 1,60; LDL: 3,62; HDL: 2,50. Az orvosom szerint ezek olyan jó mutatók, hogy egy negyvenéves nő megnyálná mind a tíz ujját utána.

Mi lesz akkor, ha úgy járok, mint a volt kolléganőm, aki csak két évvel volt idősebb, állítólag makkegészséges volt, és egy reggel mégis meghalt. Csak négy nap múlva találtak rá, miután feltörték az ajtót. Szegény annyira féltette a lakását, hogy nem adott senkinek pótkulcsot.

Én most kinek adjak kulcsot? A közös képviselőnek? A szomszédoknak? Rájuk egy hajszálat se hagynék. Ha mégis átadnám valakinek, és az illető előbb meghalna, mint én, akkor a családjától kérem vissza? Nagyon kínos lenne.

Nem akarom, hogy holtam után törjék rám az ajtót, és ismerős-ismeretlen sajnálkozzon rajtam. Olyan végrendeletet szeretnék íratni, amiben az van benne, hogy leélem az összes évet, amit az Isten nekem adott, és a végén végelgyengülésben, mégis vidáman hunyom le a szemem. Vagy elmegyek egy elfekvőbe meghalni. Nem akarom, hogy valaki itthon viselje a gondomat, mert az se neki, se nekem nem lenne jó. Az én természetemet nem könnyű elviselni, mert én tényleg olyan vagyok, mint a természet, vagyis kiismerhetetlen.

Idősek otthonába nem megyek, mert már kettőbe beszagoltam, de rosszul lettem. Az egyikben babfőzelék szaga árasztott el mindent, és úgy utálok, hogy hánytam tőle; a másikban meg egy csomó öreget láttam – sántikáltak, bottal jártak, maguk alá csináltak. Hát mit keresnék én köztük? Annyira visszataszító és félelmetes megöregedni.

Salga Attila: A nárcisztikus Nárcisz

Görög katolikus vagyok eredetileg, de én már szertartást se kívánok, mert akkor teljesen mindegy, és ne szomorkodjanak az emberek. Főleg a temetésemen ne. Ne lógjon az orruk, inkább menjenek haza, egyenek-igyanak, aludjanak, így adok nekik egy kis plusz időt. Ha elhamvasztanak, urnát se akarok. Olvastam, hogy valahol a Dunánál van egy parcella (vagy több is); szórják be a vízbe a porhüvelyeimet... vagy hogy is kell ezt mondani? Ezt is beleíratom a végrendeletembe. Nagyon szerettem napozni, úszni, fürödni. Ott lesz nekem az Örök Paradicsom.

Aki ezeket a sorokat olvassa, láthatja, érezheti, milyen nagy bajban vagyok. Az első végrendeletemet harminc évvel ezelőtt íratam, azóta már annyiszor módosult, mint a kenyér ára. Elidegenedtek az örökségemtől vagy meghaltak már azok, akik korábban számításba jöhettek (volna).

Ezek után ne találj furcsának, ha csak benned bízom meg. Most még nem ismerlek, de találj rám. Ha Isten is úgy akarja, meglásd, hamarosan csengetni fogsz az ajtómon. Alaposan megbeszélünk mindent, felnyitjuk egymás előtt a lelkünket. Akkor majd felajánlom, hogy Te temess el. Gondolkozz el rajta, ne siesd el, adj még nekem vagy húsz évet. Ha mégsem vállalod, akkor másnak ajánlom fel.

– Vége –

TARTALOMJEGYZÉK

Nárcisztikus.....	3
IDŐJÁRÁS.....	6
FRONTOK.....	9
SELEJTEZÉS.....	10
VÍRUSOK.....	13
DOKUMENTUMOK.....	17
KERESÉS.....	18
SZTÁROK.....	19
ÜNNEPEK.....	20
NÉVNAP.....	22
VÁSÁRLÁS.....	23
REKLÁM.....	24
TÖMEGKÖZLEKEDÉS.....	26
ELLENŐRÖK.....	28
TÚRA.....	29
SZAKORVOS.....	31
KLÁRI.....	33
PLETYKA.....	36
BOVARYNÉ.....	38
SZABINA.....	40
TOVÁBBKÉPZÉS.....	42
KÉPVISELŐ.....	44
VELENCE.....	47
SZANDRA.....	49
ÁLOM.....	51
PÁLYAVÁLASZTÁS.....	52
TAKARÍTÁS.....	53
FÜRDŐSZOBA.....	55
SZÜRKE.....	56
KÉSÉS.....	58
RELAX.....	60
ELADÓ.....	62
OSZTÁLYTALÁLKOZÓ.....	64
PRESSZÓBAN.....	65
FÉRJ.....	66

Salga Attila: A nárcisztikus Nárcisz

HÁZASPÁROK	67
KEZELÉSEK	68
ÁBEL	70
OLÍVIA	72
SZERENCSE	75
DÉDUNOKA	77
GYEREKNEVELÉS	78
STORNÓ	79
INTERCITY	80
TANÁCSADÁS	82
FODRÁSZ	84
RUHA	86
PIAC	88
EMÉSZTÉS	90
KIRÁLYNŐ	92
ÉSZBONTÓ	93
LÁTOGATÓ	95
ESKÜVŐ	97
KUTYA	99
LECSAPÓDÁS	100
FERDE	102
TITOK	103
BETARTÁS	105
KÖSZÖNTÉS	107
JÓSNŐ	108
TV-FILM	110
JELLEM	112
KÖDFÚVÁS	114
TAKARÍTÓNŐ	116
SÉRTÉS	118
VÉGRENDELET	119
Tartalomjegyzék	121